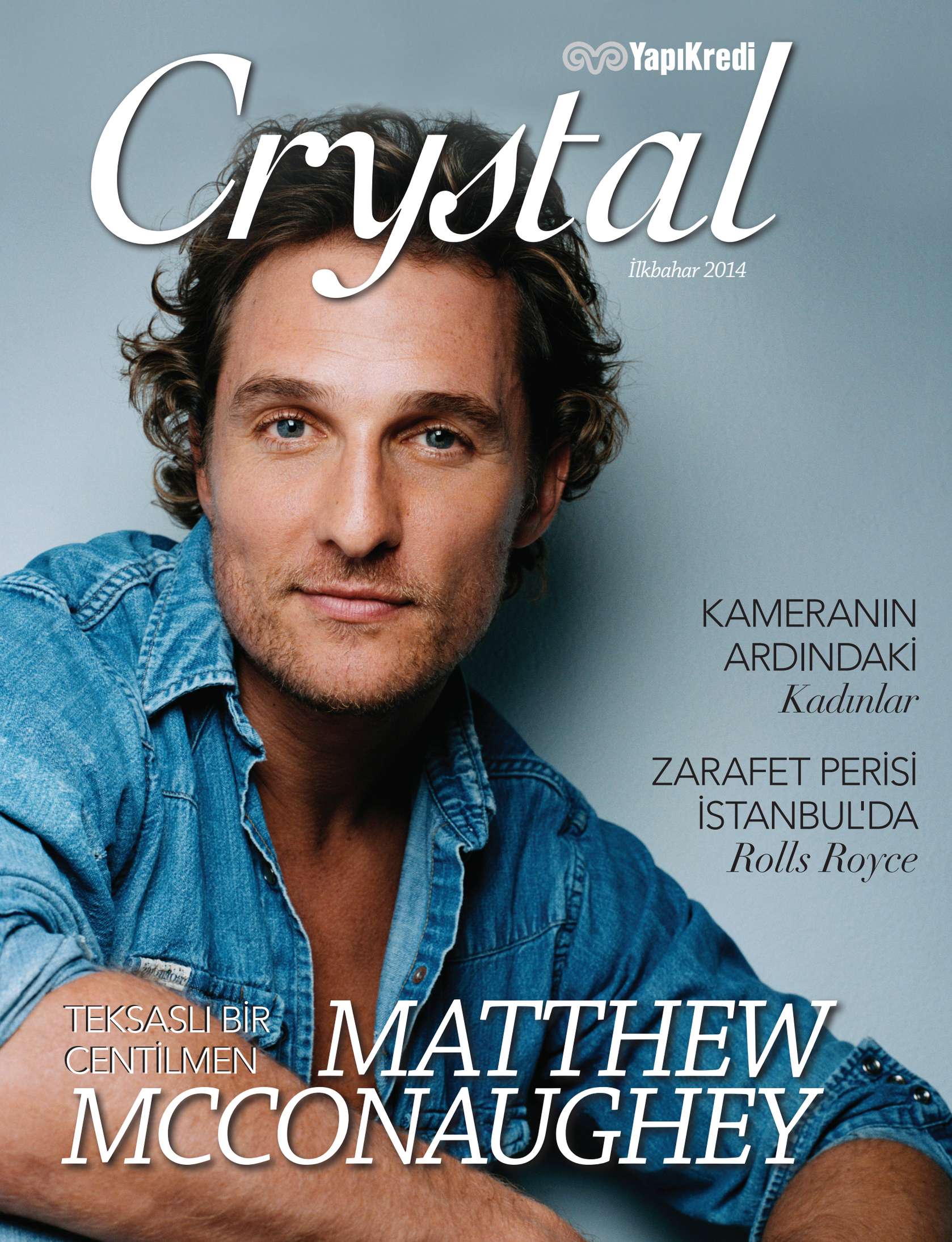

YapıKredi

Crystal

İlkbahar 2014

KAMERANIN
ARDINDAKİ
Kadınlar

ZARAFET PERİSİ
İSTANBUL'DA
Rolls Royce

TEKSASLI BİR
CENTİLMEN

MATTHEW MCCONAUGHEY

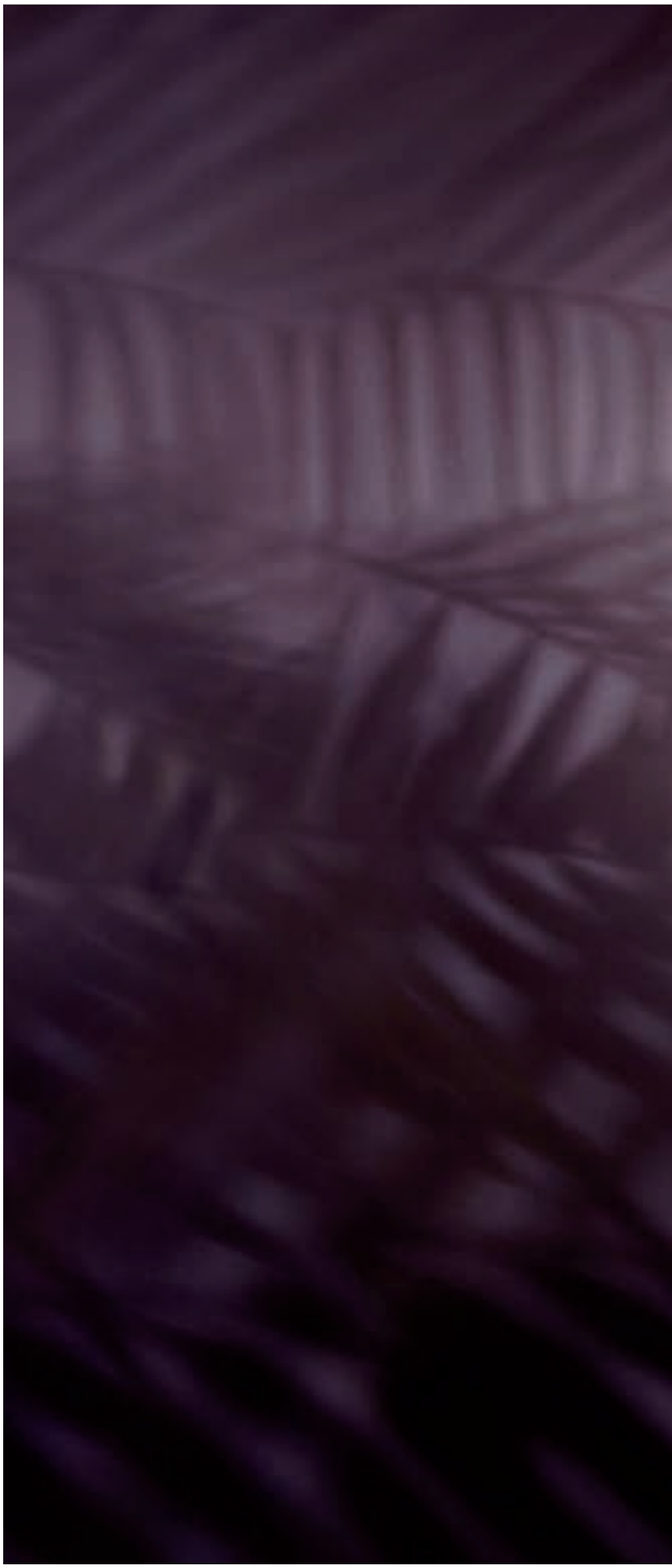

DEVI KROELL

NEW YORK
717 MADISON AVENUE
212.644.4499

EAST HAMPTON
23 MAIN STREET
631.604.5050

DEVIKROELL.COM

İçindekiler / *İlkbahar 2014*

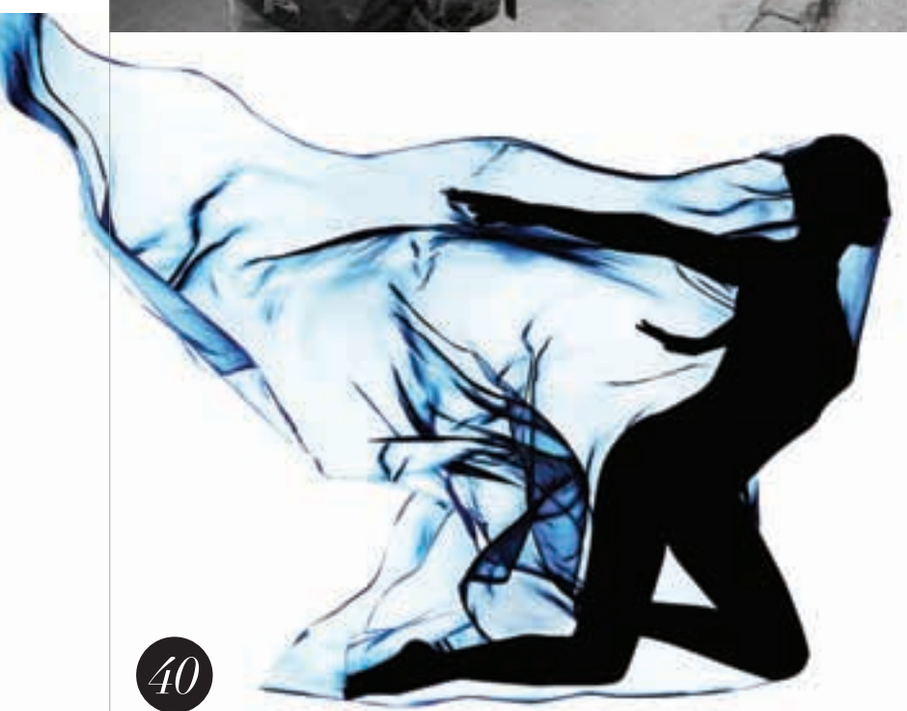

8 Seçkin yaşam stilini yansıtan en yeni haberler **18** Hollywood'un yakışıklı aktörü Matthew McConaughey kariyerinin dönüm noktalarını anlattı **24** Şükran Yücel sinema tarihine damgasını vuran kadın yönetmenlerin hikâyelerini kaleme aldı **34** Alldesign 2014 kapsamında bir kez daha İstanbul'a gelen efsane tasarımcı Karim Rashid ile tasarım dünyasının geleceğini konuştuk **40** Otomotiv dünyasının mücevheri Rolls Royce artık resmi olarak Türkiye'de **48** James Robertson'un objektifinden 200 yıl önceki İstanbul ve İstanbullular **54** Seyahat planlarınıza dünyanın en köklü kültür duraklarını eklemeyi unutmayın **62** Her şeyiyle kendine yetebilen ve sıfır kirlilikle büyüleyen 50 bin kişilik bir yüzer-kent: Lilypad **68** Zeynep Boneval doğa manzaralarıyla ölümsüzleşmiş üç bölgeyi bir araya getirdi: Toskana, Rioja ve Douro... **76** Elif Tapan, Günseli Kato ve kızı Aycan Kato ile sanat, yemek ve anne-kız ilişkisi üzerine Sunset Grill & Bar'da keyifli bir sohbet gerçekleştirdi **80** Ünlü şeflerin en lüks malzemelerle hazırladığı sıra dışı yemekler yaratıcılığın sınırlarını zorluyor **86** Baharı yansıtan trendler **92** Vizyon **96** YKY'den yeni çıkanlar **98** Adres

Brooks Brothers

ESTABLISHED 1818

THE ORIGINAL AMERICAN BRAND

BROOKSBROTHERS.COM

ZORLU CENTER ISTANBUL

AKASYA ACIBADEM

NEW YORK LONDON PARIS MILAN ROME MADRID MOSCOW SHANGHAI TOKYO HONG KONG

edito

Matthew McConaughey'i ister "Bir Erkek 10 Günde Nasıl Kaybedilir?"de iflah olmaz bir âşık, ister "Amistad"da hırslı bir avukat, isterseniz "Sınırsızlar Kulübü"nde AIDS'li bir rodeo kovboyu olarak izleyin, bütün bu karakterlerin içine, terzide kendisi için özel diktirdiği bir takım elbisesinin içine girer gibi en etkileyici biçimde girdiğini fark edersiniz. Romantik komedilerin vazgeçilmez erkek karakteri olmaktan Altın Küre'ye, oradan Oscar adaylığına uzanmasının nedeni budur; yirmi yıllık oyunculuk macerasında hep üzerine koyarak yükseldiği bu kariyer... Sahici Matthew'un hikâyesini merak edersiniz diye bu çok yakışıklı ve çok yetenekli oyuncuyu her yönüyle tanıtmaya çalıştık.

Sinemadan girmişken dergimize Şükran Yücel'in kadın yönetmenleri konu aldığı kapsamlı yazısına dikkat çekelim. Bir kadın olarak hayata katılmanın bile çok zor olduğu dönemlerde başlamış, zorlu ve etkileyici bir serüveni anlatıyor Yücel. İlgiyle okuyacağınızı umuyoruz.

2014 Şubat'ında düzenlenen Alldesign 2014'ün en dikkat çekici konukları arasında tabii ki Karim Rashid de vardı. Ünlü tasarımcı Crystal'a özel söyleşisinde hem kendisine ve tasarımcılık serüvenine dair tüm soruları yanıtladı hem de Türk tasarımcılarının yakın gelecekte piyasada kendilerine yer bulabilmeleri için gereken ipuçlarını verdi. Öte yandan otomobil dünyasının bir başka başyapıtı da Türkiye'de temsil edilmeye başlandı. Dünya çapında asaletin ve gücün simgesi sayılan Rolls Royce'un hikâyesini anlatmak için bu sayımızdan daha iyi bir seçim olamazdı diye düşünüyoruz.

Koç Üniversitesi'nin önemli kuruluşu Anamed tarafından düzenlenen sergi ve yayımlanan kitapla yeniden gündeme gelen fotoğrafçı ve hakkak James Robertson'un eserleriyle sizi 160 yıl öncesinin İstanbul'unda masalsı bir geziye çıkarıyoruz.

Gezimizi dünyanın en etkileyici opera, bale ve tiyatro sahneleriyle büyüleyici bir kültür yolculuğuyla sürdürüyoruz. "Gurme Rotalar" başlıklı konumuz ise tam anlamıyla içinizi ilkbahar coşkusuyla dolduracak benzersiz bir rota çiziyor. Bu klasik rotayı tamamladıktan sonra bu kez de modern dünyanın en lüks yemekleriyle tanışacağınız "Tabağınızdaki Lüks" konumuzu bulacaksınız. Yemeğinizi İstanbul'da almak isterseniz sizi Sunset'e davet edeceğiz. Elif Tapan ünlü ressam Günseli Kato ve kızı Aycan ile hem bu kaliteli restoranın lezzetlerini tattı hem de keyifli bir sohbet gerçekleştirdi.

Bu yıl dört tema üzerinden yürüyen ilkbahar modasını irdelediğimiz sayfalarımız sizi modanın renkli dünyasına taşıyacak. Çevreci bir yüzer-kent olan Lilypad projesini tanıttığımız konumuz ise insan yerleşimlerine ilişkin radikal ama bir o kadar da ilgi çekici bir geleceği gözlerinizin önüne serecek.

İlkbaharın renkleriyle dolu Crystal'ınızı keyifle okumanız umuduyla...

YÖNETİM
İmtiyaz Sahibi
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. adına
Murat Ermert

Yönetim Yeri
Yapı Kredi Plaza D Blok Levent 34330 İstanbul
Tel: 0212 339 70 00

Yayın Kurulu
Arda Öztaşkın, Berk Güven, Didem Arslan, Elif Sezgin, Deniz Avcıoğlu, Duygu Pınar Hamamcı, Nevzat Çalışkan

YAPIM – YAYIN
Mayaartı Yayıncılık Hizmetleri Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi
Halaskargazi Cad. Said Kuran İş Merkezi No: 145 Kat: 8 Şişli-İstanbul
Tel: 0212 224 93 30 (pbx) Faks: 0212 224 86 46

Yayın Koordinatörü (Sorumlu)
Nevzat Çalışkan nevzat@mayailetisim.com

Genel Koordinatör
Sibel Demirtaş sibel@mayailetisim.com

Kreatif Direktör
Halil Özbayrak halil@mayailetisim.com

Yazı İşleri Müdürü
Yılmaz Öztürk yilmazo@mayamedya.com

Görsel Yönetmen
Damla Kurçak Özen damlak@mayamedya.com

Editörler
Umut Kaan Özdemir umuto@mayamedya.com
Gizem Kırca gizemk@mayamedya.com
Gizem Ayvaz gizema@mayamedya.com
Yaşar Burak Meriç burakm@mayamedya.com
Hakan Aydoğan (Fotoğraf)
Erhan Tarlığ (Fotoğraf)

Katkıda Bulunanlar
Veysel Uğurlu, Elif Tapan, Merve Ağazat, Deniz Demirkanlı, Özgür Bircan

REKLAM SATIŞ VE PAZARLAMA
MSN Medya Pazarlama A.Ş.
Halaskargazi Cad. Sait Kuran İş Merkezi No: 145 Kat: 4, 34381, Şişli / İstanbul
Tel: 0212 219 19 32 Faks: 0212 219 13 43

Reklam Grup Başkanı
Gürhan Gezer gurhang@msnmedya.com

Reklam Grup Başkan Yardımcısı
Işıl Baysal Turan isilb@msnmedya.com

Reklam Koordinatörü
Nilüfer Araç nilüera@msnmedya.com

Rezervasyon Müdürü
Ender Parlar enderp@msnmedya.com

BASKI
Promat Basım Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Sanayi Mahallesi 1673 Sokak No: 34
Esenyurt Istanbul
Tel: 0212 622 63 63

Baskı Yeri ve Tarihi: İstanbul, Şubat 2013
Yayın Türü: Yerel süreli yayın

Crystal Dergisi, Yapı Kredi Kurumsal İletişim Yönetimi tarafından Crystal kart sahipleri için hazırlanmıştır. Crystal Dergisi, Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. adına Mayaartı Yayıncılık Hizmetleri tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Crystal Dergisi'nin isim ve yayın hakkı Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'ye aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf ve illüstrasyonların her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz. Yazıların sorumluluğu yazarlara, yayınlanan ilanların sorumluluğu ise sahiplerine aittir.

KAPAK FOTOĞRAFI: TRUNK ARCHIVE

♦ **Crystal Dergi'nin içeriğiyle ilgili geri bildirimde bulunmayı ve fikirlerinizi paylaşmayı dilerseniz, www.crystalcard.com.tr/anket/adresinde yer alan anketi doldurabilir, crystal@mayailetisim.com adresinden bizimle iletişime geçebilirsiniz.**

YapıKredi

Sayfalarda karşınıza çıkan bu işaretlere özellikle dikkat edin! İlgilendiğiniz konular hakkında daha detaylı bilgi edinmek ve markaları sürekli takip etmek için, derginin son sayfasındaki adres defteri rehberiniz olacak.
Web adresi (W), Twitter (T), Facebook (F), Blog (B), Youtube (Y), Pinterest (P), Instagram (I)

THE KEY TO AN EXTRAORDINARY LIFE.

SIRADANLIK KARŞITI / *YENİ GHIBLI 165.511 EURO'DAN BAŞLAYAN FİYATLARLA*

YENİ MASERATI GHIBLI, 3.0 LİTRE V6 TURBODİZEL VEYA BI-TURBO BENZİNLİ MOTOR, STANDART 8 İLERİ ZF OTOMATİK ŞANZIMAN. OPSİYONEL Q4 AKILLI DÖRT ÇEKER SİSTEMİ.

GHIBLI.MASERATI.COM

Koç

MASERATI TÜRKİYE
RESMİ DİSTRİBÜTÖRÜ

Fer Mas Oto Tic A.Ş.
KURUÇEŞME CAD. NO.29 KURUÇEŞME/İSTANBUL
www.maserati.com.tr / Tel: 0212 263 30 01 / E-mail: info@fer-mas.com.tr

360°

SEÇKİN YAŞAM STİLİNE DAİR EN YENİ HABERLER...

Doğa dostu ve *eğlenceli*

Yalın tasarlanmış günlük kullanım eşyaları üretmek amacıyla Mebrure Oral tarafından İstanbul'da kurulan Meb Rure Design Studio, "Saree" adını verdiği oturma grubuyla hem eğlenceli hem de doğayla dost bir tasarıma imza attı. İsmini, Hintli kadınların geleneksel renkli ipek giysilerinden (sari) alan koltuk, puf ve tabureden oluşan ürün grubu, ahşap ve sari üretiminde kullanılan ipek kumaş artıklarının geri dönüştürülmüş şeritleriyle tasarlanıyor. Tamamen saf ipekten ve doğal boyalardan üretilmiş olan bu şeritlerin geri dönüştürülmesi Hindistan ve Nepal'de birçok kadına iş olanağı yaratıyor. İçi sünger dolu renkli ipek yumakları oturmayı daha eğlenceli ve konforlu bir hale getirirken bulunduğu mekânlara çevreci ve etnik bir görünüm de kazandırıyor.

QUASAR
ISTANBUL

DÜNYANIN EN İYİ REZİDANSI

Türkiye'deki en büyük İsviçreli gayrimenkul yatırım projesi **Quasar İstanbul** sunduğu ilkler ve ayrıcalıklarla, lüks yaşamı hayallerin ötesine taşıyor.
Avrupa Gayrimenkul Ödülleri tarafından 3 Avrupa, 5 Türkiye Birinciliği ve 2 özel takdir ödülüne layık görülen Quasar İstanbul,
Uluslararası Gayrimenkul Ödülleri'nde **"Dünyanın En İyi Rezidansı"** seçildi.
Dubai Cityspace Fuarı'nda ise **"En İyi Ticari ve Karma Kullanımlı Proje"** dalında büyük ödülün sahibi olan **Quasar** sizleri
statü ve prestijin dünyadaki simgesi **Fairmont** ayrıcalığı ile buluşturuyor.
Hayallerin ötesindeki bu ayrıcalıklı yaşama kim hayır diyebilir ki...

Liqueur
KÜLTÜR SANAT VE MODA MERKEZİ
CULTURE ART & FASHION CENTER

Fairmont QUASAR ISTANBUL

Fairmont RESIDENCES QUASAR ISTANBUL

Fairmont OFFICES QUASAR ISTANBUL

QUASAR RESIDENCES
DESIGNED BY MARCEL WANDERS
MANAGED BY FAIRMONT QUASAR ISTANBUL

INTERNATIONAL PROPERTY AWARDS 2013-2014 — YAMAHA
CITYSCAPE AWARDS EMERGING MARKETS WINNER 2013
DÜNYA

EUROPEAN PROPERTY AWARDS 2013-2014 — YAMAHA (x3)
AVRUPA

EUROPEAN PROPERTY AWARDS DEVELOPMENT 2013-2014 — YAMAHA (x7)
TÜRKİYE

twitter.com/quasaristanbul
instagram.com/quasaristanbul
facebook.com/quasaristanbulofficial

VIATRANS - MEYDANBEY
Luxury Properties

444 7 123
www.quasaristanbul.com
Dünyanın en yüksek satış ofisinden randevu almak için

Denizler altında bir oda

Tropik bir adada konaklamak zaten farklı bir deneyimken bunu daha da egzotik bir hale getirmek, Afrika ülkesi Zanzibar'a ait olan Pemba adasında mümkün. Çünkü, Tanzanya kıyısına çok yakın olan bu adadaki bir "otel-ev"in su seviyesinin altında bir odası bulunuyor. Böylece balıkları doğal ortamlarında seyrederek uyumak bir düş olmaktan çıkıyor. Afrika'nın en iyi dalış bölgesi olarak tanınan Pemba adasında bulunan, müstakil konaklamalara uygun The Manta Resort, İsviçreli Genberg Sualtı Otelleri şirketi tarafından tasarlanıp inşa edildi. Suda sabit durması sağlanmış üç katlı "otel-ev"in çatısında gün boyu güneşlenmek, geceleri ise gökyüzünü seyretmek ayrı bir keyif. Deniz seviyesinde yer alan ana katta bir salon ile bir banyo bulunuyor. Balıklarla koyun koyuna uyumayı sağlayan yatak odası denizin 4 m altında yer alıyor. Büyük camlarla kaplı bu oda sakinlerine 360 derecelik sualtı manzarası sunuyor. "Otel-ev"in gecelik konaklama bedeli mevsime ve kişi sayısına göre 900-1500 dolar arasında değişiyor.

Setur

Crystal kart sahiplerine özel, mevcut ödeme koşullarına ek **%5 indirim!**

Privileged life

NIRVANA

Privileged life

Lagoon Villas Suites & Spa Managed by CRYSTAL HOTELS

Beldibi • Kemer • Antalya

Koç

444 0 738 | www.setur.com.tr | Available on the App Store | ANDROID

Bu tasarımlara şapka çıkarılır

Ünlü İsveç moda tasarımcısı Lars Nilsson'un şapka koleksiyonu 7 Şubat-8 Haziran 2014 tarihleri arasında Stockholm'deki Hallwyl Museum'da sergileniyor. 1985 yılından beri şapka ve aksesuar biriktiren modacının koleksiyonunda Chanel, Lacroix, Saint Laurent, Azzedine Alaïa ve Pierre Balmain gibi markalara ait 270'ten fazla şapka bulunuyor. Şapkaların çoğu 80'ler ve 90'lardan. Aralarında Philip Treacy'nin 1992 yılında Chanel Couture Collection için tasarladığı tüylü şapka da yer alıyor. "Hats Off: Hats from the Lars Nilsson Collection", modaseverlerin ve şapka tutkunlarının ilgisini fazlasıyla çekecek.

HermanMiller

*Aeron insan vücuduyla birlikte eforsuzca hareket eder,
evde, ofiste sağlıklı bir çalışma ortamı sunar.

bms
Authorized Herman Miller Dealer

Ayazma yolu sokak No:5 Etiler T: +90 212 263 6406
info@bms-tr.com / www.bms-tr.com

Etkileyici tasarım

İtalyan mimar Joseph di Pasquale'nin tasarladığı, Çin'deki "Guangzhou Circle" isimli gökdelenin inşaatı nihayet tamamlandı. 2009'da düzenlenen uluslararası bir mimarlık yarışmasında birincilik ödülü alan tasarım, 50 milyon Euro'luk yatırımla gerçekleştirildi. 138 m boyundaki 33 katlı binanın ortasındaki "delik" yaklaşık 50 m çapında. Pearl nehri kıyısında yer alan ve birçok büyük şirketin merkezine ev sahipliği yapan Guangzhou Circle, Çin'in anıtsal yapılarından biri olacağa benziyor. Çünkü mimari konsepti, Çin kültüründe önemli bir yere sahip olan ortası delik yeşim disklerden ilham alındı. Binanın sudaki yansımasıyla oluşan "8" görüntüsü sonsuzluğu simgelerken, Beijing Olimpiyatları'nı 8.8.2008 tarihinde, saat 8.08'de başlatan Çin'in kültürel olarak bu simgeye verdiği önemi vurguluyor.

Fiat'tan büyüklüğün tanımını yeniden yapan yepyeni bir SUV.

Freemont, All Wheel Drive teknolojisiyle hiçbir yolda engel tanımıyor.
2.0 Multijet II motorunun ürettiği 170 HP güçle kendi yolunu kendi çiziyor.
Üstelik 7 koltuğu sayesinde geride kimseyi bırakmıyor; tüm özellikleriyle beklentileri büyütüyor.
İşte büyüklük budur.

FREEMONT

BÜYÜKLÜK BUDUR

2.0 Multijet II motor · 170 HP · AWD teknolojisi · 6 ileri otomatik vites · 7 deri koltuk
8.4" dokunmatik ekran · Geri görüş kamerası · Anahtarsız giriş & çalıştırma

Koç

FIAT'LA HAYAT YOLUNDA
Çağrı Merkezi: 444 22 55 www.fiat.com.tr

FIAT

Nazan Pak-Ela Cindoruk

Yirmi yıllık *tasarım yolculuğu*

Moda ve kadın dergileri tarafından 2013'te yılın mücevher tasarımcısı seçilen Ela Cindoruk ile Nazan Pak, takı tasarımı ve çağdaş mücevher konusundaki birikimlerini ev aksesuarlarına yansıtmaya hazır. Ortaklıklarının 20. yılını fonksiyonel ev aksesuarı koleksiyonlarıyla kutlayan ikili, evleri güzelleştirmekteki iddialarını da ortaya koyuyor.

RÖPORTAJ **GİZEM KIRCA**

Tasarım takı dendiğinde akla ilk gelen isimlerden Ela Cindoruk ile Nazan Pak, aşina olduğumuz formlara getirdikleri farklı yorumlarla birbirinden şık takı tasarımlarına imza atıyorlar. Ortaklıklarının 20. yılına özel olarak hazırladıkları ev aksesuarları koleksiyonlarıyla da adından söz ettiren ikiliyle tasarım dünyasındaki uzun yolculuklarını konuştuk.

Öncelikle takı tasarımındaki 20 yıllık maceranızı ve ortaklığınızı dinleyelim.
Ela Cindoruk: Her ikimiz de ODTÜ'de endüstri tasarımı eğitimi aldık. O dönemde mücevher çok tercih edilen bir ihtisas alanı değildi. Ürün tasarımı, mobilya gibi alanlar daha çok arzu ediliyordu. Ancak bu alanlarda tasarım yaparken tasarımcının dışında başka birçok etken vardır. Mücevher tasarımında ise kontrol tamamen bizde oluyor. Seçimimizde bu özgürlüğün önemli rol oynadığını düşünüyorum. Kendi aklımızdakileri tasarlayıp üretebiliyoruz. Tabii en zevklisi, ellerimizle bir şeyler üretebiliyor olmamız.

Tasarladığınız takıları nasıl tanımlarsınız? Bir de daha çok hangi malzemelerle çalıştığınızı merak ediyorum.
Nazan Pak: Genelde yalın tasarımlar yapmayı seviyoruz ama kendi içimizde farklılaşıyoruz tabii. Benim işlerim genellikle üç boyutlu, geometrik formların belli bir düzen ve tekrar içinde bir araya getirilmesinden oluşur. Ayrıca dokusu olan kompozisyonları tercih ederim. Altın, gümüş, değerli, yarı değerli taşlar ve mine gibi malzemelerin dışında epoksi gibi plastik bazlı malzemeler kullanmayı da seviyorum.
Ela Cindoruk: Ben yeni fikirler üretmeyi, yeni teknikler denemeyi, araştırmayı severim. Sonuçta da en basit çözümü en yalın şekilde ifade etmeyi hedeflerim. Uyumsuzluklar arasında dengeyi ararım. Bazı işlerim bir kavramdan yola çıkarken, bazıları ise sadece bir malzemenin sınırlarını ve özelliklerini öğrenmek, estetik kaygılarla kullanım problemlerini çözmek uğruna başlar.

Ürünlerinize nerelerden ulaşmak mümkün?
Nazan Pak: Tüm üretimlerimiz Nişantaşı Atiye Sokak'taki "Elacindoruknazanpak Mücevher Galerisi"nde; Beykoz'daki DePadova'da bulunan Cornerda ile İKSV Tasarım Mağazası'nda da seçili ürünlerimiz yer alıyor. Mücevherlerimize ABD, Avusturya, Almanya, Fransa ve İtalya'da bulunan kimi çağdaş mücevher galerileriyle müze mağazalarından da ulaşılabiliyor.

Ortaklığınızın 20. yılında ev ve ofis aksesuarları alanında da çalışmaya başladınız. Bu alanda neler yapıyorsunuz?
Ela Cindoruk: Ev ve ofis aksesuarı anlamında vazo ve mumluklardan oluşan bir koleksiyonu bir süredir tasarlıyorduk. 20. yılımızın onuruna tasarımlarımızı bitirdik ve yalın objelerden oluşan bir koleksiyon ortaya çıkardık. "Dots" ismini verdiğimiz bu koleksiyon, akrilik ve mermerden iki ayrı boy küre formunda vazo ile gümüş, gümüş kaplama ve pirinç kapaklardan oluşuyor. Bu kapaklar birkaç tipte. İstediğiniz herhangi bir bardak veya kavanozun üzerinde kullandığınızda onu şık bir vazo veya vazo-mumluğa dönüştürüyor. Esnek bir tasarım olduğu için kendi vazonuzu-mumluğunuzu yaratmanıza da olanak veriyor.

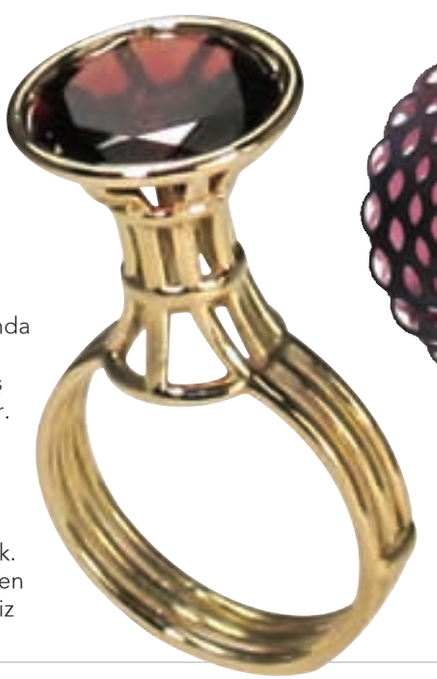

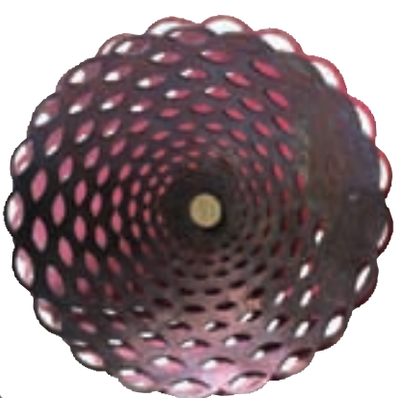

Matthew McConaughey

Kesinlikle yakışıklı ve çok yetenekli

Matthew McConaughey'nin Hollywood kimliği, romantik komedi dünyasında çelik gibi karın kaslarıyla boy göstermesi üzerine kurulmuştu. Bugünlerde ise Altın Küre kazanmış ve üstelik Oscar'a da aday gösterilmiş, yetenekli bir oyuncu olarak en iyi yapımlarda boy gösteriyor.

RÖPORTAJ **TOM SHONE / THE INTERVIEW PEOPLE**
FOTOĞRAF **CONTOUR BY GETTY IMAGES TURKEY / MARK LIDDELL**

Matthew McConaughey dizlerinin üstüne çökmüş yalvarıyor: "Ben sensiz bir hiçim! Sensiz hayatım bir hiç! Eğer beni tekrar kabul edersen, belki kendime dair bir umudum olabilir!" McConaughey'nin 2000'li yıllarda oynadığı romantik komedilerin ayırt edici özelliği, "Erkek, kız için soyunur" sahnesiydi: Duşta veya sörf yaparken... İşten terli bir şekilde döndükten sonra... Bir kamyonet üzerine çamur sıçrattığında... Sonra sıra "Adam kadının peşinden gider" noktasına geldi: "Bir Erkek 10 Günde Nasıl Kaybedilir?" (How to Lose a Guy in 10 Days?), "Darısı Başıma" (Wedding Planner).

"Bu tür senaryolarda yönetmenler, adamın her zaman pişmanlıkla sürünerek geri gelmesini isterler," diyor McConaughey: "Sensiz hiçbir şeyim ben diye yalvararak... Bense hep 'Bu kadın bu erkekten ne istiyor' diye sordum, çünkü farkımı ortaya koyabilmenin yolunun ancak adamı avantajlı kılabilmekten geçtiğini biliyordum. Adam onuruyla geri gelebilmeli ve başını dik tutabilmeliydi."

Yüzüne keyifsiz bir ifade yerleştirerek devam ediyor: "Her şeyi mahvettim, özür dilerim? Olabilir. Bir kere daha denemek istiyorum? Peki, tamam. Beni tekrar kabul et? Burada duralım! Erkeği bu kadar zayıf bir karakterle sarmalamak ve sonrasında sekiz çocukla mutlu bir şekilde yaşamaya başlarken göstermek zorunda mıyız? Hangi kadın ister ki böyle bir erkeği?"

Bir saniye! Kim mi ister böyle bir erkeği? Önümüzde duran erkeği mi? Parlak ve yanık tenli vücudunu hikâyeyle bütünleştiren, canlı ve heyecanlı bir şekilde bir şeyler anlatan, bakışlarıyla ateş gibi yakan, 85 kilo ağırlığında, 44 yaşındaki bu Teksaslı erkeği mi? Kim istemez ki?

Hakiki bir oyuncu

McConaughey oyunculuk açısından şanslı bir dönemde. "Güneşin Karanlığı" (The Lincoln Lawyer) filminde aşağılık bir savunma avukatı... "Mud"da muhteşem avare... "Striptiz Kulübü"nde (Magic Mike) kulübün sahibi... "Katil Joe"da (Killer Joe) psipokat suikastçı... Martin Scorsese'nin "Para Avcısı" (The Wolf of Wall Street) filminde içkiyle yoldan çıkaran şeytan... "Sınırsızlar Kulübü"nde (Dallas Buyers Club) iğneleyici sözleriyle yıkıp geçen Aids militanı... Böylesi roller için milyon dolarlık işlerin üstünü bir kalemde çizebiliyor. "Sınırsızlar Kulübü" ile Altın Küre En İyi Erkek Oyuncu ödülünü aldıktan sonra Oscar'a aday olması bu tavrının neticesi.

McConaughey "İnsanları şaşırtıyorum," diyor: "Gerçekten geliştiriyorsun kendini, seni daha farklı görüyorum, yaptığın şeyler kalıcı diyorlar." "Striptiz Kulübü"nde kulüp müdürünü oynarken üzerinde poposu açık deri pantolonla sahneye fırlayınca, Hollywood'un müthiş erkeği imajını bir anda paramparça etmekten çekinmedi. Asıl ölümcül darbeyi ise "Sınırsızlar Kulübü" ile vurdu. Gerçek bir hikâyeden yola çıkan filmde, rodeo kovboyu olarak çalışan ve 1985 yılında kaptığı HIV yüzünden 30 günlük ömrü kaldığını öğrenen Ron Woodroof isimli karakteri canlandırıyor. O parti senin bu parti benim dolaşan bir seks canavarı olan Ron bu haberi alınca, alternatif tedaviler için tam anlamıyla tırmalamaya başlıyor. ABD Gıda ve İlaç Dairesi tarafından onaylanmayan ilaçları HIV ve AIDS'li hastalara temin eden "Alıcılar Kulübü"nü kurduktan sonra müthiş bir eşcinsel hakları militanına dönüşüyor.

"Amistad"

"U-571"

"The Newton Boys"

"Failure to Launch" (Düş Yakamızdan)

McConaughey, Hollywood kariyeri boyunca seyirciyi şaşırtan farklı rollere büründü.

"Fool's Gold" (Altın Şans)

Yönetmenin çilesi

McConaughey bu rol için güneşten sürekli uzak durdu ve üstüne üstlük 17 kilo verdi. Filmin Fransız-Kanadalı yönetmeni Jean-Marc Vallée, "Gönderdiği fotoğrafları görünce 'inanılmaz' diye düşündüm" diyor. Vallée, McConaughey'nin karaktere bürünürken sette tam sessizlik istemesinden rahatsız olduğunu saklamıyor ama "Sonuç müthişti" demeyi de ihmal etmiyor.

Vallée filmin yönetmeni fakat McConaughey sette adeta gölge yönetmen görevini yüklenmiş. Senaryoyu gözden geçirip değiştirtmiş, yeni sahneler önermiş, yüzlerce ayrıntıyı dikte ettirmiş. Vallée "Sette sadece karakteri yaratırken değil, filmi yönetirken de beni çok zorladı," diyor: "İstediğini alana kadar en az Ron kadar ukala ya da sevimli olabiliyordu." Vallée epey yorulmuş, çok belli ama yine de hakkını teslim ediyor McConaughey'nin: "Matthew oynarken tamamen yarattığı karaktere bürünüyor. Şunu mutlaka belirtmeliyim, oyunculuğunun arkasında, onu farklı kılan bir şey yatıyor ki o da içindeki insanlık. Bu çocuğun yüzündeki ifade, enerjisi, konuşma şekli, 10 dakika içinde onu sevmenize sebep oluyor."

"Bernie"
(Bernie'nin Suçu Ne?)

"The Wolf of Wall Street"
(Para Avcısı)

"True Detective"

McConaughey'in yapımcılığını da üstlendiği "True Detective" dizisi bu yılın başında TV izleyicileriyle buluştu.

Üst üste iyi filmler

Yetenekli ve yakışıklı bir erkek, onu enerjisini tüketene kadar çalıştıracağı kesin olan Hollywood dişlilerinin arasına atlarsa ne olur? Matthew McConaughey'nin kariyeri, bu soruya verilmiş olumlu bir yanıt. 1996 yılında "Öldürme Zamanı" (A Time to Kill) adlı filmle ünlü yıldızların katıldığı John Grisham'ın programından sonra Vanity Fair'in kapağında yer aldı ve bir anda "yeni Paul Newman" olarak ilan edildi. Steven Spielberg, Robert Zemeckis ve Ron Howard'dan ardı ardına rol teklifleri aldı. Ne var ki "Amistad", "Mesaj" (Contact), "Ed TV" dışındaki filmleri gişede fazla başarı yakalayamadı.

2001 yılında Jennifer Lopez'le oynadığı "Darısı Başıma" (Wedding Planner) filmi mütevazı bir gişe yapsa da McConaughey şeytanın bacağını kırmıştı artık. Kate Hudson'la oynadığı "Bir Erkek 10 Günde Nasıl Kaybedilir?" filmi ona daha da büyük bir başarı getirdi. "Düş Yakamızdan" (Failure to Launch), "Altın Şans" (Fool's Gold) ve Ryan Gosling ile Leonardo DiCaprio'nun başrolü paylaştıkları "Hayalet Sevgililerim" (The Ghost of Girlfriends Past) yakışıklı oyuncunun kariyerinin altını kalın kalın çizmesini sağladı.

McConaughey'nin sinema dünyasıyla kurduğu sağlam ilişkiler dikkat çekiyor ama bütün bunları elde edebilmek için şartmış gibi görünen politik davranışlardan da uzak görünüyor. Kendisine "Yakışıklılığım bana kariyerimde yardımcı olacak mı?" diye sormuş ve şu yanıtı vermiş: "Kesinlikle! Vücudumun iyi olması yükselmeme yardım eder mi? Eder tabii. Hiçbir zaman hayır diye kestirip atmadım, hep 'Eğlenceli bir iş yapacağım, abartacak bir şey yok' dedim kendime. Romantik komedilerde derine inmeye çalışırsan bir daha çıkamazsın! Çünkü bu tarz filmlerin frekansı neşeli olması üzerine kuruludur. Romantik komediler sabun köpüğü falan diye aşağılanır ama yapmak hiç de kolay değildir. Zaten görüyorsunuz, herkes de iyi yapamıyor."

Dokuzuncu gün

Bu sıcakkanlı ve yakışıklı adam, bir karavan tutkunu. 2004 yılında ilk karavanını aldıktan sonra Los Angeles'tan sıkıldığı anda onunla yollara vurmuş kendini. Seyahat tutkusu karavanla sınırlı değil. Başını alıp öylece yollara da düşebiliyor. Böyle zamanlarda özellikle bakımsız otelleri tercih ettiğini söylüyor. Aniden karar verip en sevdiği Blues şarkıcısının izinden Afrika'ya gidebiliyor. Nijer ırmağı boyunca sırt çantasıyla seyahat ediyor. Timbuktu'nun kuzeyindeki bir müzik festivaline gitmek için Sahra'yı geçiyor.

"Kendimi dinleyebilmek için ara sıra kaçmayı tercih ediyorum" diye anlatıyor: "İlk sekiz gün sadece kendimle arkadaşlık etmekten çıldıracak gibi oluyorum. Üstüme sinmiş bütün o kötü etkilerden, fazlalıklardan ve bir arkadaşı arayıp hadi atla gel demekten kurtulmaya çalışıyorum. Dayanıp da nihayet dokuzuncu güne ulaştığımda o his kayboluveriyor. Ondan sonra da bütün tatil boyunca çok eğleniyorum."

Hikâyeleri olan bir aile

Sinirleri alınmış, pırıl pırıl biri değil elbette, öfke de var onda. Her ne kadar sevgi dolu bir tarzla yetiştirilmişse de dik durmasını sağlayacak kadar sert olması da öğretilmiş. Teksas'ın Uvalde kasabasında yetişen üç çocuğun en küçüğü. Sürpriz bir bebekmiş, çünkü hırdavatçı babası Jim o doğduğunda 40'lı yaşlarında, kardeşleri ise ergenlik dönemindelermiş. Anaokulu öğretmeni olan annesi Kay'in tek bir kuralı varmış: Gündüzleri kesinlikle dışarıda oynayacaklar: "TV seyretmek yok. Sinemaya gitmek yok. Yağmur sizin bir tarafınızı incitmeyecek. Çabuk dışarı çıkın!"

Aile her akşam yemek masasında bir araya gelirmiş. Yemekten sonra birbirlerine hikâyeler anlatırlarmış. "Saçma sapan da olsa her

konuda konuşabilen bir aileydik. O masada birbirimize bir sürü hikâye anlatırdık ve hâlâ her Noel'de tekrar tekrar birbirimize o hikâyeleri anlatıyoruz. Her seferinde hikâyeyi daha da ilginçleştirmek ve diğerlerini de teşvik etmek için ufak değişiklikler yapıyoruz. Kendimizi böyle eğlendirirdik, hâlâ da bu şekilde eğlendiriyoruz." Şimdi gülerek anlatsa da evlerindeki hikâyelerden bazıları o kadar da eğlenceli değil. Annesiyle babası boşanmışlar, yeniden evlenmişler ve yine boşanmışlar ama çocukların ruhu bile duymamış, ta ki babaları 1992 yılında kalp krizinden ölene dek... McConaughey "Onlarınki şiddetli bir aşktı," diyor hafif ürpererek: "Çok sert seviyorlardı birbirlerini. Drama, ihtiras, öfke, ne ararsan vardı."

Kurucusu olduğu "JK Livin" Vakfı faaliyetlerinden birinde...

Eğlenceli bir baba

Romantik komedilerin yakışıklı erkeğinin gerçek hayatında sürekli bir ilişkiye geçmesi zaman aldı. Sandra Bullock, Ashley Judd ve Penélope Cruz gibi ünlü sanatçılarla gönül ilişkisi yaşadıysa da sonunda, 2006 yılında Los Angeles'ta bir barda tanıştığı Brezilyalı model Camila Alves'e âşık oldu: "Bir buçuk yıl sonra ona baktım ve tanıştığımdan beri her gece çıkmak istediğim bu kadını artık hayatımın tamamında istediğimi düşündüm" diyor. Camila artık onun eşi ve üç çocukları var: Levi beş, Vida dört ve Livingston bir yaşında.

"Baba olmayı hep istedim," diyor McConaughey: "Hayatıma şöyle bir göz attım ve kendi kendime hayatımla ilgili yapacağım şeyler işimden daha ilginç olmalı diye karar verdim. İşini yap, faturaları öde, tamam ama hayatın daha önemli. Aslında biliyor musunuz, çok şanslıyım. İşe gittiğim zaman ailem de benimle geliyor ve hepimiz bunun, bizim maceramızın bir parçası olduğunu söylüyoruz birbirimize. Mesela 'Mud' rolü için Mississippi nehrine gittiğimizde bir karavanda kalmaya karar verdik. Tam iki ay... Huckleberry Finn ve Tom Sawyer'daki gibi, elektrik yok, oyuncak yok... Harika! Hadi gidelim dedik hep beraber."

Camila'nın ailesini görmek için 11 günlüğüne Brezilya'ya gitmeye hazırlanırken de benzer bir kural koymuşlar: Herkes yanına sadece bir sırt çantası alacak. McConaughey "Birbirimizi teşvik ettik" diyor: "Beşimiz bir odada... Bir kere yaptık mı bak görürsün ne kadar çok eğleneceğiz... Var ya, anlatacak o kadar çok hikâyemiz olacak ki..."

Romantik komedilerin yakışıklı yıldızı Matthew McConaughey, hep daha çok eğlenmek ve daha güzel şeyler yaşamak yolunda artık ailesiyle beraber yürüyor. Christopher Nolan'ın yeni filmi "Interstellar" (Yıldızlararası) isimli bilimkurgu filminin çekimlerini henüz bitirdi. Gizlilik yemini ettiği için halen dönen fragman dışında filmle ilgili hiçbir şey anlatmıyor. Bize son olarak sadece şunu söylüyor: "Ödül sezonu biter bitmez bir an önce yollara düşmek dışında hiçbir planımız ve beklentimiz yok."

KISA BİYOGROFİSİ

Matthew McConaughey 4 Kasım 1969'da Texas'ta doğdu. Annesi Mary Kathleen anaokul öğretmeni, babası James Donald ise hırdavatçıydı. Liseyi Longview High School'da okudu ve bir yıllığına öğrenci değişimi programıyla Avustralya'ya gitti. Liseden mezun olunca Teksas Üniversitesi'ne (Austin) hukuk okumaya giden McConaughey, burada fikrini değiştirip sinema bölümüne geçti.

Oyunculuk kariyerine 1991'de, amatör filmlerde ve çeşitli televizyon yapımlarında rol alarak başladı. Bu sürede yetenek avcısı yapımcı Don Phillips tarafından şans eseri keşfedilen oyuncu, onun vasıtasıyla Richard Linklater ile tanıştı ve kült film "Dazed and Confused"da (1993) oynayarak ilk ciddi projesine imza atmış oldu. Daha sonra John Grisham'ın aynı adlı romanından uyarlanan, 1996 yapımı "A Time to Kill" filminde avukat Jake Brigance rolüyle büyük bir çıkış yakaladı. Bundan sonra birçok filmde önemli roller almaya başladı.

2000'li yılların başlarında romantik komedi filmlerinin aranılan oyuncusuydu. "The Wedding Planner" (2001) ve "How to Lose a Guy in 10 Days?" (2003) filmleri eleştirmenlerden son derece olumlu eleştiriler aldı. 2005 yılında "Sahara"da Steve Zahn ve Penélope Cruz, bir sonraki sene ise "Two For The Money" filminde Al Pacino ile birlikte başrol oynadı. 2013'te Ron Woodrof ile birlikte rol aldığı "Dallas Buyers Club" ona "En İyi Aktör" dalında Altın Küre dâhil pek çok ödül kazandırdı. Aynı dalda Oscar'a da aday gösterildi. McConaughey'i yakın zamanda Martin Scorcese'nin yönettiği "The Wolf of Wall Street"te de izledik.

McConaughey ile eşi Brezilyalı model Camila Alves'in Levi, Vida ve Livingston adlarında üç tane çocukları var. Aynı zamanda tam bir hayvansever olan McConaughey'ler evlerinde kedi, köpek, hamster gibi türlü hayvanlar besliyor. New Orleans'taki Katrina kasırgasında zarar gören hayvanları kurtarmak için de çeşitli yardımlarda bulunduğu ve bu amaçla 1971 model Chevy Corvette Stingray'ini açık artırmayla satışa çıkardığı biliniyor.

ÖNEMLİ FİLMLERİ

- Dazed And Confused (Richard Linklater, 1993)
- A Time To Kill / Öldürme Zamanı (Joel Schumacher, 1996)
- Amistad (Steven Spielberg, 1997)
- The Newton Boys (Richard Linklater, 1998)
- U-571 (Jonathan Mostow, 2000)
- The Wedding Planner / Darısı Başıma (Adam Shankman, 2001)
- Reign of Fire / Ateş Krallığı (Rob Bowman, 2002)
- How to Lose a Guy in 10 Days? / Bir Erkek 10 Günde Nasıl Kaybedilir? (Donald Petrie, 2003)
- Sahara (Breck Eisner, 2005)
- Two for the Money / Kirli Para (D.J. Caruso, 2006)
- Failure to Launch / Düş Yakamızdan (Tom Dey, 2006)
- Tropic Thunder / Tropik Fırtına (Ben Stiller, 2008)
- Fool's Gold / Altın Şans (Andy Tennant, 2008)
- The Lincoln Lawyer / Güneşin Karanlığında (Brad Furman, 2011)
- Bernie / Bernie'nin Suçu Ne? (Richard Linklater, 2011)
- Magic Mike / Striptiz Kulübü (Steven Soderbergh, 2012)
- Dallas Buyers Club / Sınırsızlar Kulubü (Jean-Marc Vallée, 2013)
- The Wolf of Wall Street / Para Avcısı (Martin Scorsese, 2013)

GENÇLER İÇİN VAKIF

McConaughey sosyal projeleriyle de gündeme geliyor. Lise çağındaki gençlere yardım sağlamak ve onları aktif bir yaşama teşvik etmek için kurduğu "JK Livin" adında bir vakfı bulunuyor. Aktörün "JK Livin Company" adlı yapım şirketinin bir uzantısı olan vakfın ismi, McConaughey'in aynı zamanda kişisel mottosu olan "Just Keep Livin" yani "Yaşamaya Devam Et" sözünden geliyor.

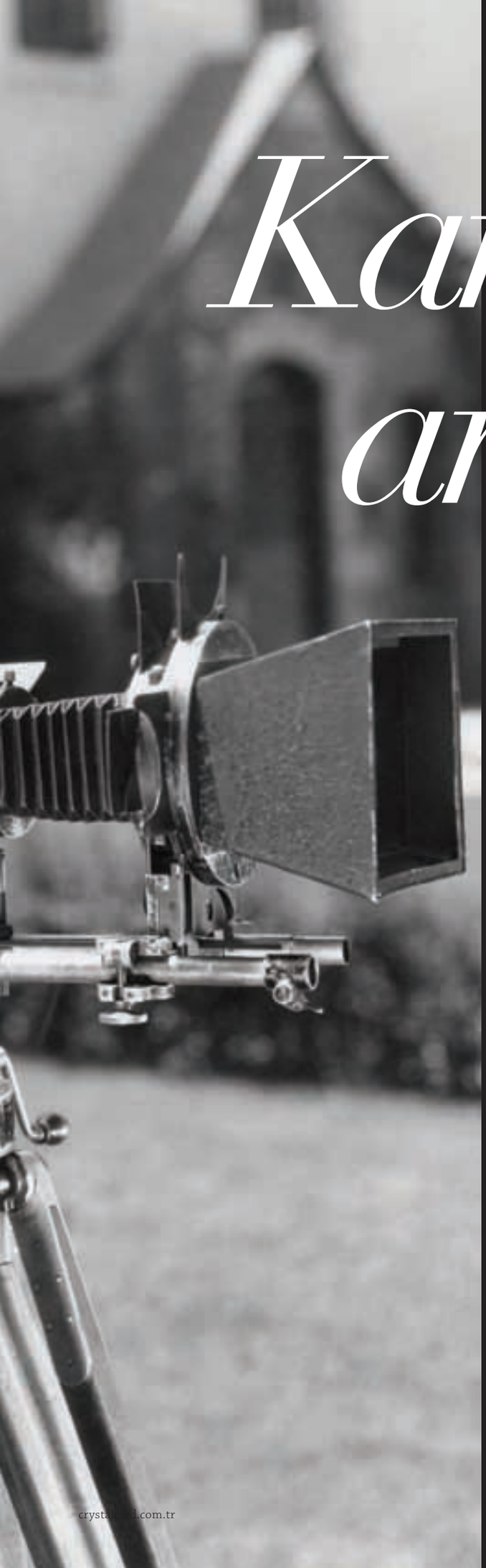

Kameranın ardındaki kadınlar

Beyazperdede "kadın" denince ilk akla gelen kadın yıldızlardır: Güzel, çekici, baştan çıkartıcı, dişi, şeytani, seksi veya melek gibi masum kadınlar... Erkeği cezbedecek imgeler gelir gözümüzün önüne. "Kadından yönetmen mi olur?" der çoğu, "Kadınlar film ekibini denetleyemez ki"... Pek çok kadın da bu önyargılar nedeniyle birkaç filmden sonra vazgeçmiştir bu sevdalarından. Ancak iyi ki çağlarının önünde giden cesur, güçlü, kararlı, öncü kadınlar vardı da her tür caydırıcı koşula karşın kameranın arkasına geçip arkalarında filmlerini bıraktılar. Çoğu kaybolan bu filmleri tarihin enkazının altından birer birer bulup çıkaran araştırmacılar, kameranın arkasındaki kadın gözünü görünür hale getiriyor. Ülkemizdeki ilk kadın filmleri festivali olan "Uçan Süpürge Kadın Filmleri Festivali" ve "Filmmor Film Festivali" olmasaydı, kadın sineması konusunda bu kadar bilinçli bir farkındalık oluşmayacaktı belki de.

YAZI **ŞÜKRAN YÜCEL**

Kameranın ardında bir kadın veya bir erkek bulunmasının ne farkı var?" diye düşünenler olabilir. Oysa kadının tarihinde kameranın bambaşka bir anlamı var. Fotoğraf makinesinin keşfiyle başlayan süreçte objektif yeryüzünde yeni bir egemenlik aracı olarak kullanıldı. Fotoğraf makinesinin veya kameranın önündeki "nesne" olmaktan, kameranın arkasındaki "göz" olmaya geçen kadın da kendini bir "özne" olarak ifade etme olanağını buldu. Kamera, kadının dünyadaki statüsünü değiştirmede önemli bir rol oynadı. Kadın sinemacılar, değişen dünyadaki bu yeni gücü sadece kadınların durumunu gösteren bir araç olarak kullanmakla kalmayıp sinemanın sanat olarak öne çıkmasına da katkıda bulundu ve birçok yeniliğe öncülük etti.

Sinema tarihinde kameranın ardındaki kadınların fark edilmesi oldukça yenidir. Yedinci sanatın başlangıcından bu yana yönetmen, yapımcı, görüntü yönetmeni, sanat yönetmeni, kurgucu olarak görmezden gelinen çok sayıda kadın sinemacı vardır. Kadın, sadece beyazperdedeki görüntüsüyle görülmüş, kameranın arkasında "yok" sayılmıştır. İlk kadın sinemacı Alice Guy Blaché'nin adı pek çok sinema tarihine ilişkin çalışmada yer almaz. Alice Guy, sinema tarihinin ilk kurmaca filmi olan "Lahana Perisi"ni (La Fee Aux Coux) 1896 yılında çekmişti. Oysa sinema tarihine ilk kurmaca film olarak George Melies'nin 1902 tarihli "Aya Yolculuk"u geçti. Ne de olsa tarih, erkek olan "O"nun hikâyesiydi: "History=his story" denklemi değişmezdi.

Alice Guy ve diğer öncüler

Alice Guy Blaché öyle üç beş değil, tam 734 film çekti. Bunların bazıları çok kısa olmakla birlikte altı yedi bobinlik filmleri de vardı. Komedi, gerilim, macera filmleri, şarkı sahneleri, belgeseller ve edebiyat uyarlamaları çekti. Bu filmlerin çok azı günümüze kaldı. Yine de "Hipnotizmacı" (1898), "El Çabukluğu Marifet" (1898), "Şeytanın Başkalaşımı" (1898), "Şapkacı Dükkânı ile Mekanik Şarküteri" (1900), "Üvey Ana" (1906), "İsa'nın Yaşamı" (1906), "Barikat Üstünde" gibi görebildiğimiz filmleri, onun ne kadar yetenekli ve yaratıcı bir yönetmen olduğu hakkında fikir veriyor.

Alice Guy, 1896 yılında Gaumont film şirketinin müdürü Leon Gaumont'un sekreteri oldu. Kısa sürede sinemaya gönlünü kaptırdı. Gaumont, ona birkaç metre film vererek şirketin terasında film çekmesine "izin" verdi. 1898-1907 arasında Fransa'da 400'e yakın film çeken Alice Guy, Herbert Blache ile evlenerek ABD'ye gitti ve orada da film çekmeyi sürdürdü. 1920'de film çekmeyi bırakıp Fransa'ya döndü. Caroline Huppert'in "Sinema Yapmak İstiyordu" adlı filmi (1983), bu cesur kadının hayatını, gerçek bir öncü olduğunu anlatıyordu.

...Ve Weber ve Arzner

İlk ABD'li kadın yönetmen Lois Weber, kendi filmlerinde oyunculuk yaptığı gibi yapımın tüm aşamalarında da yer aldı. 1920'lerde öne çıkan Dorothy Arzner (1900-1979) ise sesli döneme geçildiğinde de film çekmeyi sürdürdü. 1927-1943 arasında dört sessiz, 13 sesli film yönetti. Erkek egemenliğindeki Hollywood'da film çeken Arzner'in filmlerindeki kadınlar özgür ruhlu, maceracı ve çekiciydi. "Dansçı Kızlar Dans Eder" (1940) adlı eseri onun en feminist filmi olarak kabul ediliyor.

Alice Guy Blaché
"Düşen Yapraklar" 1912

Alice Guy Blaché
"Benim Madonnam"ın
çekimlerinde

"Gülen Madam Beudet" filminden bir kare ve afişinden bir ayrıntı (üstte).

Germaine Dulac

Fransa'nın Alice Guy'den sonra ikinci kadın yönetmeni Germaine Dulac, 1920'de sinema dünyasına girdi. İlk filmi "İspanyol Şenliği" (1920) ve başyapıtı "Gülen Madam Beudet" (1923) filmleri ile ekspresyonist akımın öncüleri arasında yer aldı. Gülen Madam Beudet, bugün ilk feminist film olarak kabul ediliyor. Yönettiği 20 filmin yanı sıra Dulac'ın sinemanın teorisine de önemli katkıları oldu. Sinemanın yedinci sanat olarak ortaya çıkışını yazılarıyla yorumladı ve avangart sinemanın kuramcıları arasında önemli bir yer edindi. Hikâyeden çok yanılsamaları, düşleri, duyguları ve soyut düşünceleri deneysel bir görsellikle yansıtmayı yeğledi. "Deniz Kabuğu ve Rahip" adlı filmiyle de deneysel bir görsel yolculuğu görüntüledi.

Maya Deren

Sessiz sinemanın en ilginç ve deneysel filmlerini çeken Maya Deren (1917-1961) 44 yıllık kısacık yaşamına pek çok ilki sığdırmış gerçek bir öncü, sinema sanatına yeni bir bakış ve biçim getirmiş bir yaratıcı, parıltılı bir entelektüel, filmleriyle şiirselliği yakalayan imgeci bir şairdir. Maya Deren'in ilginç yaşam öyküsü ve yapıtları, pek çok feminist sinemacıya esin kaynağı oldu. Martina Kurdiacek'in çektiği "Maya Deren'in Aynasında" (2001) bu ışıltılı portreyi hatırlatan pek çok örnekten biridir. "Akşamın Ağları" (1943) filmiyle Cannes Film Festivali'nde (1947) "16 mm'lik Deneysel Film" kategorisinde "Büyük Ödül"ü kazanan ilk ABD'li ve ilk kadın yönetmen olan Deren, ABD'nin ilk avangart ve bağımsız sinemacısıdır aynı zamanda. Deneysel filmlerinde kadının iç dünyasını modern dansla yansıtan Deren, gerçeküstücü sinemanın da öncülerindendir. Afrika ve Haiti kabilelerinin dansları, ritüeller, mitoloji, psikanaliz ve Jung'un psikoloji kuramlarıyla yakından ilgilenen Maya Deren'in hayatı da sıra dışı ve renklidir. Filmlerinde zaman ve mekânla oynayarak rüyaların tinsel âlemini canlandırır. Bir süre Haiti'de yaşayarak "Vodou" felsefesiyle ilgilenen Deren, Vodou dansçılarının danslarını filme çeker. Mitoloji uzmanı Joseph Campbell'in kılavuzluğunda "Haiti'nin Yaşayan Tanrıları" adlı kitabı yazar. Kendi kişisel sinema kuramını "Sanat, Biçim ve Film Üstüne Düşüncelerin Bir Anagramı" (1946) başlığı altında bir kitapçıkta toplar. Günümüzde feminist bir ikon olarak yeniden keşfedilen Maya Deren'den esinlenen pek çok sanatçı, farklı deneysel yapıtlar sergilemeye devam ediyor.

"Icon"

Leni Riefenstahl

Lanetli Riefenstahl

Leni Riefenstahl (1902-2003), kadın yönetmenler arasında en çok polemiğe konu olandır. Sinemaya oyuncu olarak başlayan Leni Riefenstahl, Nazi iktidarı döneminde propaganda filmleri çeker. "Hitler'in Yönetmeni" olarak adlandırılan Riefenstahl'ın "İnancın Zaferi" (1933) ve "Olimpiyat" (1938) adlı filmleri Nazileri dünyaya sempatik göstermeye çalışır. "Ova" (1954) filminde, kendisinin canlandırdığı bir çingene kadının acımasız bir zalimin elinden kurtulup aşkı ve özgürlüğü seçişini anlatır. Ova, Riefenstahl'ın Hitler'le hesaplaşması olarak yorumlansa da üzerindeki kara lekeyi silemez. 2002'de 100 yaşındayken bir sualtı belgeseli çeken Riefenstahl, hiç kuşkusuz güçlü ve yetenekli bir kadın yönetmendi. Yanlış tarafta yer alması, tarihte lanetli bir isim olarak anılmasına yol açtı. O kadar ki bir süre önce Leni Riefenstahl'ın hayatını filme çekmek isteyen Jodie Foster, yoğun tepkiler ve protesto gösterileri sonucu bu filmi yapmaktan vazgeçti.

"Olimpiyat" filminin çekimlerinde

"Auteur" sinemacılar

"Auteur" olarak tanımlanan çok sayıda kadın yönetmen vardır. Senaryo yazımından filmin her aşamasında bulunmaya ve kişisel yaratıcılığını ortaya koyarak kendine özgü bir tarz ve sinema dili oluşturmaya kadar "auteur" olmanın her özelliğini taşıyan kadın yönetmenler arasında Agnieszka Holland, Martha Meszaros, Marleen Gorris, Margarethe von Trotta, Helma Sanders Brahms, Agnes Varda, Chantal Ackerman, Marguerite Duras, Dorota Kedzierzawska, Barbara Sass, Lina Wertmüller, Doris Dörrie, Vera Chytilova, Liliana Cavani, Deepa Mehta, Claire Denis, Jane Campion, Sally Potter, Catherine Breilat, Mira Nair, Trinh Min-ha gibi pek çok isim sayılabilir.

Kadınlar, sinema dünyasının simgesi yönetmen koltuğuna hak ettikleri biçimde oturana kadar büyük zorluklar yaşadı.

Usta kadın yönetmenlerden Holland ünlü "Europa Europa" filminde, insanları ezip geçen ideolojiler karşısında bireyin dramatik durumunu, kara mizah yanını göz ardı etmeden yansıttı.

Márta Mészáros

"Çocuklarıma Günce"

Márta Mészáros

Márta Mészáros (1931), kadın yönetmenlerin ne kadar zor şartlar ve politik baskılar altında cesaretle film çektiklerini kendi hayat öyküsüyle kanıtlamıştır. 1931'de Macaristan'da doğan Mészáros, 1936'da inançlı bir sosyalist, usta bir heykeltıraş olan babası ve annesiyle Rusya'ya göç etmek zorunda kaldı. Bir süre Moskova'da kalan aile, daha sonra Kırgızistan'daki gulag'lara (kamplar) gönderildi. Annesi burada tifüsten öldü, kaybolan babasından da bir daha haber alınamadı. Márta bir yetiştirme yurduna verildi, adı değiştirildi ve Rus kimliğini kabul etmeye zorlandı. Büyük tehlikeler altında Macaristan'a dönebilen Márta, hayatı boyunca kaybolan babasını aradı. 1999'da Kırgızistan Cumhuriyeti, Sovyet döneminin gizli belgeleri açıkladığında babasının hiçbir suçu olmadan idam edildiğini öğrendi.
İkinci filmi "Evlat Edinme" ile Berlin Film Festivali'nde (1976) "Altın Ayı" ödülünü alan Mészáros, dünya sinemasında tanınan bir isim oldu. 1986'da "Çocuklarıma Günce" adıyla kendi hayatının evrelerini anlatan üçlemesine başladı. "Sevgililerime Günce" (1987) ve "Anneme ve Babama Günce" (1990) filmlerinde kendi yaşamının arka planında, vizörünü Macaristan tarihinin karanlık günlerine çevirdi. Babasının trajik ölümünü öğrendikten sonra "Son Günce: Küçük Vilma"yı çekti. 2006'da İstanbul "9. Sinema-Tarih Buluşması"nda "Onur Ödülü"ne layık görülen Márta Mészáros'un bu dört filmi "Ustaya Saygı" bölümünde gösterildi. Mészáros "Gömülmemiş Adam"da (2004) Macar direnişinin öncüsü Imre Nagy'nin hayatını, mücadelesini ve ölümünü anlatarak tarihe bir kez daha tanıklık etti. Yaşadığı tüm acılara rağmen insanlıktan umudunu kesmeyen Mészáros, tarihin en kritik anlarında kadınların hayatta kalmak için verdiği zorlu mücadeleyi, karanlığa teslim olmamalarını, özgürce var olma azimlerini gerçekçi bir dille anlattı.

Agnieszka Holland

Usta kadın sinemacılardan biri olarak kabul edilen Holland, Polonyalı "auteur" sinemacılar kuşağındandır. Polonya'da Yahudi bir baba ile Katolik bir annenin kızı olarak dünyaya gelen Holland, Prag Film Akademisi'nde (FAMU) sinema eğitimi aldı. Çekoslovakya'da bulunduğu dönemde, Milos Forman'ın ve Jiri Menzel'ın o yıllarda çektiği filmlerin çekimine katıldı. 1968'deki "Prag Baharı"nda direnişe destek olduğu için altı hafta hapiste kaldı. 70'li yıllarda Polonya'ya döndü ve Andrej Wajda ile çalıştı. Wajda'nın ünlü "Mermer Adam" filminin senaryo çalışmalarına katılan Holland, Kieslowski ile birlikte "Üç Renk: Kırmızı, Beyaz, Mavi" filmlerinin senaryolarını yazdı. Polonya'da çektiği ilk filmlerinde politik baskılarla karşılaşan Holland, dünya çapındaki ilk başarısını, bir Yahudi gencin Polonya, Rusya ve Almanya'da yaşadıklarını anlatığı "Europa Europa" (1990) filmiyle kazandı. Filmde insanları ezip geçen ideolojiler karşısında bireyin dramatik durumunu, kara mizah yanını göz ardı etmeden yansıttı. Bu filmiyle "Altın Küre" dâhil çok sayıda uluslararası ödül kazanan Holland, Hollywood'a davet edildi.

Agnieszka Holland

"Gizli Bahçe" (1994), "Tutkunun Şairleri" (1995) ve bir Henry James uyarlaması olan "Kadınsı Duygular" (1997) filmlerini Hollywood'da çeken Holland, kazandığı başarıya rağmen orada kalmak istemedi. Kendi kişisel ve bağımsız filmlerini çekmek üzere Avrupa'ya döndü ve "Julie'nin Hikâyesi" (2002), "Beethoven'ı Anlamak" (2006), "Karanlıkta" (2011) filmleriyle bu çabasını sürdürdü.

"Vagabond"

Agnes Varda

Agnés Varda, fotoğrafçılık yaparken ilk filmi "Kısa Uç"la (1954) sinemaya başladı. Sinema eğitimi almadığı gibi herhangi bir filmde de çalışmamıştı. Ancak önsezileri, duyguları ve ince gözlemciliğiyle ustalığını kanıtladı. Bu film 1960'lardan sonra gelişen "Yeni Dalga"nın da habercisi oldu. İkinci uzun metrajlı filmi "5'ten 7'ye Cleo"da (1960), bir pop şarkıcısının kanser olup olmadığını öğrenmek için beklediği iki saati, olağanüstü güzellikteki görsel ayrıntılarla bezeyerek anlattı. Cleo, en güzel kadın filmlerinden biri olduğu gibi, Paris'i bir belgesel titizliğiyle gösteren, gerçek zamanda çekilmiş bir film olarak da dikkat çeker. Agnes Varda, "Mutluluk" (1964) ve "Yaratıklar" (1965) filmlerinden sonra çektiği "Yersiz Yurtsuz" ile 1985 Venedik Film Festivali'nde "Altın Aslan" ödülünü aldı. "Vagabond" adıyla da tanınan film, sırtına çantasını alıp yollara düşen bir genç kadını, Mona'yı anlatıyordu. Mona, tutunamayanların, tutunmak istemeyenlerin, sistemi ve kurallarını reddeden karakterlerin öncüsü olarak akıllara kazındı.

Kadın yönetmenler ve Oscar

Sofia Coppola, Kathryn Bigelow gibi önemli kadın yönetmenler yetiştiren ABD Sineması, "auteur" kadın yönetmenleri arasında tek bir Amerikan asıllı kadın olmamasından yakınır. Sinemanın tüm olanaklarına sahip oldukları halde "auteur" yetiştirememelerinin bir nedeni de, kişisel yaratıcılığı teşvik eden bir sinema anlayışları olmamasından kaynaklanıyor olabilir mi? Jane Campion gibi Yeni Zelanda-Avustralya kökenli olan bir "auteur" yönetmen Hollywood'da film çekse bile yaşamak için ABD ortamından hemen kaçtığını söylemişti. Yönetmen olarak Oscar'a aday olan dört kadın yönetmen Jane Campion, Sofia Coppola, Lina Wertmüller ve Kathryn Bigelow'dan sadece Kathryn Bigelow "Ölümcül Tuzak" (2008) filmiyle "En İyi Yönetmen" dalında Akademi ödülünün sahibi oldu. Ancak bu ödül kadınlar tarafından pek coşkuyla karşılanmadı. Çünkü "Ölümcül Tuzak" savaşın ve şiddetin gölgesinde, erkeksi bir filmdi. Bigelow, "Zero Dark Thirty" (2012) filmi ile Osama Bin Laden'i yakalamak uğruna işkenceyi mubah gören kadın kahramanı nedeniyle tartışmalı kadın yönetmenler arasındaki yerini korudu. Oysa yıllar önce Marleen Gorris'in en iyi yabancı film Oscar'ını kazanan "Antonia'nın Yazgısı" (1995) tam anlamıyla bir kadın filmiydi.

Günümüzde kadın yönetmenlerin filmleri en önemli festivallerin en gözde filmleri olarak dikkat çekiyor. Kadınlar daha önce hiç anlatılmamış hikâyeleri, cesaretle ve çarpıcı bir biçimde gözler önüne seriyor.

Lina Wertmüller

1928 doğumlu Lina Wertmüller Oscar'da "En İyi Yönetmen" ödülüne aday olan ilk kadındı. "Yedi Güzeller" (1975) filmiyle aynı zamanda "En İyi Özgün Senaryo" dalında da adaydı. Wertmüller hem İtalyan hem de kadın olarak, fazlasıyla Amerikalı ve eril akademiye kendini "usta yönetmen" olarak kabul ettiren ilk kadındı diyebiliriz. 1926'da Roma'da doğan Wertmüller'in babası oldukça baskıcı bir Katolik'ti. Lina ise küçüklüğünden itibaren çok mücadeleci, inatçı ve azimliydi. 15 Katolik kız okulundan atılma başarısını gösterdikten sonra Tiyatro Akademisi'nde okudu. "Sekiz Buçuk" filminde Fellini'nin asistanlığını yaptı. Fellini için "Hayatıma yeni ufuklar kazandıran bir deneyim oldu ama kimse Fellini'den sanatın özgür ve sınırsız olduğu dışında bir şey öğrenemez" dedi. Yaşamı boyunca özgür filmler çekti. Kadın karakterleri feministlerin tepkisini çeken Wertmüller, erkeklerin maço kibriyle dalga geçerken, paranın gücüyle erk sahibi oldukları zaman erkekleşen kadınları da eleştirmekten geri durmadı. Rahatsız edici bir mizah duygusuyla heyecan verici filmler

Lina Wertmüller

çeken Wertmüller, amacının kışkırtmak olduğunu söylüyor. Her şeyin satılık olduğu bir dünyada kadınlar dâhil, hiç kimsenin masum kalamayacağını hatırlatıyor herkese.

"Piano"

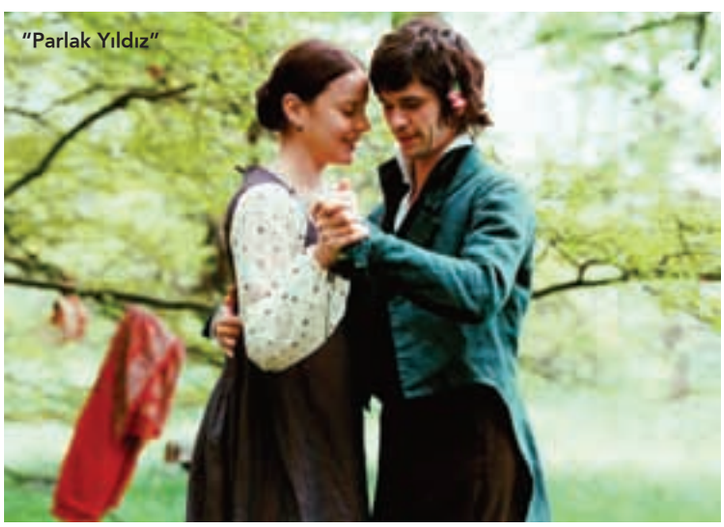

"Parlak Yıldız"

Jane Campion

"Piyano" (1993) filmiyle hafızalarımıza kazınan Campion, feminist sinemaya olağanüstü yorumlar kazandırdı. 1993 Oscar'ında "En İyi Özgün Senaryo", "En İyi Kadın Oyuncu" (Holly Hunter) ve "En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu" (Anna Paquin) ödüllerini alan Piyano'nun kadın sinemasında özel bir yeri vardır. Popüler sinemada büyük ilgi gören feminist filmlerin en önde gelenidir. Campion, Yeni Zelanda'da doğsa da Sidney'de yaşadığı için Avustralyalı da sayar kendini. Kısa filmlerle başladığı sinema hayatında Yeni Zelanda'nın ünlü yazarı Janet Frame'in hayatını anlattığı "Masamdaki Melek" (1990) ile önemli bir çıkış yaptı. "Bir Kadının Portresi" (1996), "Kutsal Duman" (1998) ve "Tutku Esirleri"nden (2003) sonra çektiği "Parlak Yıldız" (2009) ile hayranı olduğu ünlü romantik şair John Keats'i, onun büyük aşkı Fanny Brawne'nin gözünden anlatarak eleştirmenleri ikiye böldü. Campion, kendi kişisel tarzını ve sinema dilini oluşturan yaratıcı bir yönetmen kimliğiyle kadınların da "auteur" olabileceğini Hollywood'a bile kabul ettirdi.

Kadınlar artık çok daha cesur

Günümüzde kadın yönetmenlerin filmleri en önemli festivallerin en gözde filmleri olarak dikkat çekiyor. Kadınlar daha önce hiç anlatılmamış hikâyeleri, cesaretle ve çarpıcı bir biçimde gözler önüne seriyor. Lyne Ramsay "Morvern Callar" (2002) ve "Kevin Hakkında Konuşmalıyız"(2011) filmleriyle "auteur" adayı olduğunu gösterdi. Andrea Arnold "Balık Tankı" (2009) ve "Uğultulu Tepeler" (2011) ile dikkat çekti. "Küçük Gürültüler" (1992) filmi çok beğenilen Jane Spencer "Akşam Bulutu"yla kendinden çok söz ettireceğe benziyor. Kendi senaryolarıyla çektiği "Kod Mavi" (2011) ve "Hiç Kişisel Değil" (2009) filmlerinin yönetmeni Urszula Antoniak da geleceğin "auteur"leri arasında gösteriliyor.

Cahide Sonku

Türkiye'de kadın yönetmenler

Ülkemizde ilk film yöneten kadın, daha çok oyunculuğuyla tanınan ünlü aktris Cahide Sonku'ydu. 1950'de Sonku Film Şirketi'ni kuran Cahide Sonku, 1951'de "Vatan ve Namık Kemal" filminde ortak yönetmen, ortak senarist ve ortak yapımcı olarak kamera arkasına geçmişti. Zeki Müren'in oynadığı "Beklenen Şarkı"yı (1953) Orhan Murat Arıburnu ve Sami Ayanoğlu ile birlikte yaptı. 1956'da "Büyük Sır" adlı filmi Talat Artamel'le birlikte yönettiği halde adı yönetmen olarak geçmedi. Oysa filmin görüntü yönetmeni İlhan Arakon, filmi Cahide Sonku'nun Artamel'le birlikte yönettiğine tanıklık etmiştir. Sinemamızın ilk kadın yıldızı olduğu halde yapımcı, senarist ve yönetmen olarak göz ardı edilen Cahide Sonku'nun iniş çıkışlarla dolu trajik hayatı belki bir gün bir filme konu olur.

İkinci kadın yönetmenimiz Nuran Şener (1935-1970), 1964'te senaryosunu da yazdığı "Aydedeye Gidiyoruz" adlı bilimkurgu çocuk masalını filme çekti. "Suçlu Çocuklar" (1965) ve "Oduncunun Çocukları" (1966) adlı filmleri de yöneten Nuran Şener, 35 yaşında hayatını kaybetti. 1957'de Hilal Film'i kuran ve beş filmde yapımcılık yapan Feyturiye Esen ise 1965'te "Canım Benim" isimli filmi yönettikten sonra sinemayı bıraktı.

Yönetmenliğe 1965'te "Üçünüzü de Mıhlarım" ile başlayan Bilge Olgaç, hayata veda ettiği 1994 yılına kadar tam 37 film yönetti ve dünya çapında en fazla sayıda film yöneten kadınlar arasında yer aldı.

Bilge Olgaç

Bilge Olgaç

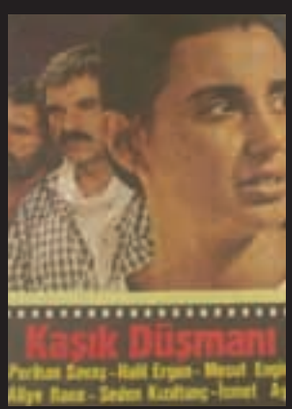

Sinemamızda "ilk kadın yönetmen" denince akla gelen isim Bilge Olgaç'tır (1940-1994). İlk film yöneten olmasa bile en istikrarlı biçimde film çeken, geçimini yönetmenlikle kazanan ve en çok sayıda film çeken yönetmendir. 1965'te "Üçünüzü de Mıhlarım" filmiyle yönetmenliğe başlayan Olgaç, hayata veda ettiği 1994 yılına kadar tam 37 film yönetti. Bilge Olgaç dünya çapında en fazla sayıda film yöneten kadınlardan biridir. 1962'de Memduh Ün'ün asistanlığını yapan Olgaç, 1965'te tam dört film yönetir. İlk yıllarında daha çok erkek kahramanların öne çıktığı avantür filmler yöneten Olgaç, Kerim Korcan'ın romanından uyarlanan "Linç" (1970) ve Yılmaz Güney'in senaryosunu yazdığı "Bir Gün Mutlaka" (1975) filmleriyle eril sinema dünyasında ustalığını tesciller. Bundan sonra Yeşilçam'ın müstehcen filmler furyasında yer almak istemez, 1984'e kadar reklam filmleri çeker. Senaryosunu yazdığı "Kaşık Düşmanı"nı yöneterek sinemaya dönen Bilge Olgaç, 21. Antalya Film Festivali'nde "En İyi Üçüncü Film" seçilen filmiyle "En İyi Senaryo" ödülünü de kazanır. Film Fransa'nın ünlü Creteil Kadın Filmleri Festivali'nde "Büyük Ödül" ve "Seyirci Ödülü"nü de alır.

"Pandora'nın Kutusu" (sağda) ve "Başka Dilde Aşk" ile "Mavi Dalga" çağdaş Türk kadın yönetmenlerin sinemaya ses ve soluk getiren yapıtları oldu.

Ve diğer kadınlar

Çok sayıda avantür film çeken Birsen Kaya da kadın yönetmenlerimiz arasında dikkat çeker. Lale Oraloğlu yapımcı-yönetmen olarak çalışmıştır. Sinemamızın "Sultan"ı Türkan Şoray da önemli filmlere yönetmen olarak imza atmıştır: "Dönüş" (1972), "Azap" (1973), "Bodrum Hâkimi" (1976), "Yılanı Öldürseler" (1981). Avustralya'ya göç eden Ayten Ürkmez Kuyululu da yönetmen ve yapımcı olarak göz ardı edilmiş bir sanatçıdır.

80 sonrası sinemamızın önemli kadın yönetmenlerinden Nisan Akman "Beyaz Bisiklet" (1986), "Bir Kırık Bebek" (1987), "Dünden Sonra Yarından Önce" (1987) filmlerinin ardından Londra'ya gitmiştir. "Parmaklıklar Ardında", "Hanımın Çiftliği" gibi önemli dizileri de yöneten Akman, TV için çalışmaya devam etmektedir. "Gece Dansı Tutsakları" (1988), "Medcezir Manzaraları" (1989), "Ay Vakti" (1993) filmlerini hem yazan hem yöneten Mahinur Ergun ise "Asmalı Konak"tan itibaren TV için dizi senaryoları yazmaktadır.

Usta yazarımız Füruzan, kendi öyküsünden senaryosunu yazdığı "Benim Sinemalarım" filmini Gülsün Karamustafa ile birlikte yönetmiş ve pek çok ulusal ve uluslararası festivalden önemli ödüllerle dönmüştür. Canan Gerede, Tomris Giritlioğlu, Işıl Özgentürk, Biket İlhan, Seçkin Yaşar, Handan İpekçi, Canan Evcimen, Fide Motan, Sunar Kural, 80 sonrası film çeken ve bazıları hâlâ film çekmeye devam eden kadın yönetmenlerimizdir.

Son yıllarda kadın yönetmenlerin sayısında ciddi bir artış gözleniyor. Yeşim Ustaoğlu, her filmiyle yurtiçinden ve yurtdışından ödüller kazanmaya devam ediyor. "Oyun" adlı filmiyle yurtiçinde ve yurtdışında büyük ilgi toplayan Pelin Esmer'in "11'e 10 Kala" ve "Gözetleme Kulesi" adlı filmleri de önemli ödüller kazandı. "Köprüdekiler" filmiyle öne çıkan Aslı Özge, 2013 İstanbul Film Festivali'nde "Hayatboyu" ile "En İyi Yönetmen" ödülünün sahibi oldu. Belma Baş "Zefir" adlı filmiyle dikkat çekti. İlksen Başarır "Başka Dilde Aşk", "Atlı Karınca", "Erkek Tarafı Testosteron" filmleriyle hem popüler hem de düşündüren filmler çekilebileceğini gösterdi. Deniz Akçay Katıksız "Köksüz" filmiyle önemli bir çıkış yaptı. Lusin Dink "Saroyan Ülkesi" filmiyle umut veren bir başlangıç yaptı. Zeynep Dadak ve Merve Kayan "Mavi Dalga" ile 2013'te Antalya'da "En İyi İlk Film" ve "En İyi Senaryo" ödüllerini kazandı.

Belgesel türünde de film çeken çok sayıda kadın yönetmenimiz var. Belmin Söylemez, Bahriye Karadayı, Nezahat Gündoğan, Berke Baş, Emel Çelebi, Bingöl Elmas, Melis Birder, Sonnur Vardar, Elif Ergezen gibi pek çok kadın, belgesel yönetmeni olarak başarılı belgesellere imza atarken tarihin ve günümüzün gerçeklerini de kayıt altına almaya devam ediyor. En önemlisi de kurmaca olsun, belgesel olsun kadın yönetmenlerin filmleri artık merakla ve ilgiyle bekleniyor.

"DOĞULU" KADIN YÖNETMENLER

Furuğ Ferruhzad

Haiffa Al Mansour

Kadının baskı altında tutulduğu İran toplumunda kadın yönetmenler her ne şart altında olursa olsun kadınların yaratıcılığına gem vurulamayacağını tüm dünyaya kanıtladı. Onlar çok derin bir edebi gelenekten beslenen, Furuğ Ferruhzad gibi olağanüstü usta ve öncü kadın şairlerin yaşadığı bir coğrafyada, kadınlar adına film yapmanın gerekliliğini hissetmişlerdi. 1963'te "Kara Ev" adlı bir film de çeken Furuğ, sadece İranlı kadınlar için değil, tüm dünya kadınları için benzersiz bir idoldür. Furuğ'un izinden giden İranlı kadın sinemacılar Rahşan Beni-İtimad, Marziyeh Meshkini, Samira Makbalbaf, Hana Makmalbaf, Tahmineh Milani, Mania Akbari, Puran Derahşandeh, Maniejeh Hekmat, Meryem Şehriyar, Marjane Satrapi gibi yönetmenler de dünyanın bütün festivallerinden ödüllerle döndüler. Suudi Arabistan'ın ilk film yönetmeni olan Haifaa Al-Mansour'dan söz etmemek olmaz. Kısa filmlerle kariyerine başlayan Haiffa Al Mansour "Vecide" (2012) filmiyle Suudi Arabistan'da film çeken ilk yönetmen oldu. Dünya festivallerinde pek çok ödül alan "Vecide", Suudi Arabistan'ın da Oscar aday adayı olarak da dikkat çekti.

Bir tasarım *dehası* Karim Rashid

Ürüne dönüştürülen 3.000'den fazla tasarımı, kazandığı 300'den fazla ödül ve çalıştığı 40'tan fazla ülkeyle bir efsane o... Alldesign 2014 kapsamında bir kez daha İstanbul'a gelen, kendi kuşağının en üretken tasarımcılarından Karim Rashid ile tasarım yaklaşımları, Türkiye'de çalıştığı markalar ve tasarımın geleceğini konuştuk.

SÖYLEŞİ **UMUT KAAN ÖZDEMİR**

Babanız Mısırlı, anneniz İngiliz. Bu iki kültürün sizin üzerinde nasıl bir etkisi olduğunu düşünüyorsunuz?
Aslında durumum biraz daha karışık... Çünkü annem yarı İrlandalı yarı İngiliz, babam yarı Cezayirli yarı Mısırlı, bense ABD'li bir tasarımcı olarak çalışıyorum! Tüm bu farklı kültürel özelliklerin öncelikli etkisi, birden fazla dil konuşabiliyor olmak. Hepsinin birleşimi ise rahat, taşınabilir, kolay ve demokratik tasarımlar ortaya koymamı sağlıyor. Bu durum elbette kişiliğim üzerinde de etkili oluyor. Doğumumdan sonra Kahire'den Paris'e, ardından Roma ve Londra'ya uzanan yaşamım içerisinde Avrupa etkili bir terbiye gördüm. Bu Avrupa etkisinin romantik ve şiirsel yönümü oluşturduğunu söyleyebilirim. Ortadoğu'dan tutkulu ve artistik özelliklerimi, İngiltere'den pragmatik ve iş odaklı yaklaşımımı aldığım düşünülebilir. Kanadalı tarafım ise kötü esprilerimin ve kalenderliğimin sebebidir!

Tasarımlarınızla kaç ülkeye ulaştınız?
40... Dünyada 196 ülke olduğu düşünülürse önümde daha yapacak çok iş var!

Sizce tasarımcı, sanatçı mıdır?
Ben her zaman tasarımcının, gerçeği mesele haline getirmiş bir sanatçı olduğunu söylerim. Gelecekteki dünyamızda bütün estetik disiplinleri aşarak tasarım, sanat, mimari, moda, gıda ve müziğin tecrübelerimizi artırmak için kaynaşacağını, böylece maddi ve manevi hayatımıza daha büyük zevkler getireceğini görüyorum. Sanatın tasarıma ve tasarımın da sanata ilham verdiğini düşünüyorum. Bu sahaların birleşmesiyle ama aynı zamanda fikirlerin ortaya çıkmasıyla da ilgileniyorum. Tasarım herkesin erişebildiği ve günlük yaşantısının parçası haline gelebilen bir şey olmalı. Sanatı da günlük hayatımızın bir parçası olarak görmek isterim.

Karim Rashid'in üretilen 3.000'den fazla tasarımı arasında aksesuardan mobilyaya, mutfak eşyalarından cam ürünlere kadar farklı türler bulunuyor.

“Yaratıcı insanlar geleceği değil günümüzü, onların dışında kalanlarsa sadece geçmişi görürler.”

Tasarımcının ürüne katkısı nedir, nasıl bir rol oynar?
Tasarımcılar, markaların küresel oyuncular olabilmeleri için gerekli uzmanlığa sahip kişilerdir. Onlar üreticinin editörüdür. Bunu 30 yıl çalıştıktan sonra anladım. Şu an başladığım yıllara göre daha çabuk, daha yaratıcı, daha çok esinlenen bir tasarımcıyım. Bunca yıl içinde yer aldığım yüzlerce proje, gezdiğim yüzlerce fabrika, farklı satış ortamlarında ve 40 ülkede çalışmış olmanın getirdiği gözlemler, ilişki kurduğum uzmanlar, tanıdığım malzemeler, gezdiğim pazarlar sonucu insan istek ve ihtiyaçlarını anlama konusunda öylesine deneyim kazandım ki artık yeni bir tasarım söz konusu olduğunda çözümü ya da yönümü bulmak için daha çok araştırma yapmaya ihtiyaç duymuyorum. Bugün bir müşteriyle buluştuğumda, daha tanıtım toplantısı bitmeden aklımda en az 10 farklı fikir oluşmuş oluyor. Şu an elimdeki müşteri ve fırsatlardan çok daha fazla ilham ve fikre sahibim. Aklım sahip olduğu bilgiyi tasarımda kullanmaya çalışıyor. Tasarımı ve içinde yaşadığımız bu dünyayı geliştirmeyi ve yeniden şekillendirmeyi seviyorum.

Tasarımcının toplumsal bir rolü ya da görevi olduğuna inanıyor musunuz?
Deneyimlerime dayanarak tasarımın biçimle ilgisi bulunmadığını, daha çok sosyal, ekonomik ve politik hayatın kültürel ağırlıklı bir değerlendirici ve şekillendirici fonksiyonla yorumlanmasından doğduğunu düşünüyorum. Tasarımın geleceği ve toplumu şekillendirmesi üzerine verdiğim sunumlarda da bahsettiğim üzere endüstriyel tasarım, fiziksel formundan daha büyük sosyal etkileşimi olan bir süreç. Ancak bunun sonucu olarak kendini estetik biçimlerde dışa vuruyor.

Her şeyin her an değişebildiği günümüz dünyasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
Medeniyet inanılmaz bir hızla değişiyor ve gelişiyor. Bu doğrultuda bizim de değişken, esnek ve sürekli yeni, heyecan verici şeyleri araştıran insanlar olmamız gerektiğini düşünüyorum. Ben bu anlamda geriye değil ileriye bakmayı tercih ediyorum. O kadar çok yapacak ve tasarlayacak şey var ki...

Bir tasarımcı vizyonuyla baktığınızda bizi nasıl bir geleceğin beklediğini görüyorsunuz?
Gelecek, yeni teknolojilere, malzemelere ve tabii ki daha iyi bir tasarıma bağlı olarak oluşacak. Tasarımı sadece "görsel bir uygulama" diye değerlendirmek yerine, estetiği, izlenimleri ve erişilebilirliği içeren, elle tutulur bir insani ara-yüz olarak düşünmek daha doğru. Fonksiyonelliğin, güzelliğin ve performansın talep gördüğü bir dünyada yaşıyoruz artık, bunun sonucunda yaratıcılar, tasarımcılar bu talepleri karşılama çabasında olmalı. Gelecekte tasarım sadece yaratıcı hayatı dolduran bir anahtar niteliğiyle değil, daha basit, duygusal, cazip, rahat ve daha az stresli bir yaşamın en önemli savunucusu olarak hizmet verecek.

Bazı söyleşilerinizde nostaljiyi sevmediğinizi, ondan hoşlanmadığınızı söylüyorsunuz. Neden?
Öncelikle bu bir önyargı değil, "eski" olana karşı bir eleştirim yok. Sadece bir şeyin tekrar tekrar üretilmesine inanmıyorum. Örneğin 60'lı yıllarda İtalyanlar'ın tasarımda yapmış oldukları radikal denemeleri seviyorum ve evimde bunlardan bulunduruyorum.

Karim Rashid'in Türkiye'de Gaia&Gino markası için tasarladığı nargile ve vazo.

Ancak kötü bir kopyayı da beğenemem. Gerçekten özgün antikalara hayranlık ve saygı duyabilir ve onlardan çok şey öğrenebilirim ama geçmişin türevini, kopyalarını, genellikle içinde hiç yaşamadığımız bir geçmişi ima etmeye ya da ona göndermede bulunmaya çalışan yeni nesneleri ürettiğimiz günümüz dünyasına ait pek çok şeyin "taklit" bir şekilde eskitilmesini kabul etmiyorum. Eğer bugün bir araba almak isteseniz at arabası mı alırsınız? Taşınabilir müzik aleti almak isteseniz iPod mu alırsınız AM mono radyo mu? Ben eski bir AM radyo aldıysam koleksiyon amacıyla, tarihsel bir anlamı olduğu için, antika ya da özellikli bir model olduğu için alırım.

Ömrünüzün sonuna dek tasarımın içinde yer almayı, tasarlamaya devam etmeyi düşünüyor musunuz?
Tabii ki! Yaşınız ilerledikçe yaratıcılığınız durmuyor ki... Luigi Colani, Alessandro Mendini, Ettore Sottsass gibi büyük tasarımcılardan olmayı ve sonsuza kadar bir şeyler yaratabilmeyi umuyorum.

Türkiye'de hangi markalarla çalıştınız? Bu markalar için hangi tasarımları gerçekleştirdiniz?
Türkiye'de çalıştığım birçok marka ve kurum oldu. Bana istediğim yaratıcı özgürlüğü veren Yapı Kredi ilk aklıma gelenlerden. Onlarla Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali için gerçekleştirdiğimiz Yapı Kredi World Lounge projesi gerçekten benzersiz bir çalışma oldu. Ayrıca 2002'den itibaren Gaye Çevikel'in Gaia&Gino isimli markası için masa üstü ürünlerinden oluşan çeşitli tasarımlar gerçekleştirdim. Milano Design Week'te ilk kez tanıttığımız "Hooka" isimli nargile oldukça dikkat çekmişti. Bu nargilenin tasarımı, Türk kültüründe önemli yeri olan dervişlerin dansından esinlenerek yapıldı. Elbiselerinin döküm tarzı, feslerinin konik şekli ve iki tarafa geniş bir şekilde açılmış kolları, bu benzersiz kültürün simgelerini tasarıma taşıdı. "Hooka" ile bu dansı selamlamak ve çok farklı bir nargile yapmak istedim. Şölen Çikolata ile bugün

Yapı Kredi
World Lounge
Atatürk
Havalimanı Dış
Hatlar Terminali.

de devam eden zevkli bir işbirliğimiz var. Birlikte çığır açan ve pratik bir paketleme sistemi yapmış olmaktan büyük gurur duyuyorum. Ayrıca Monna Studio ve Step Evi ile çalışmak da güzel bir tecrübeydi. Halen Alfemo ve Arlight ile yeni projeler üzerinde çalışıyorum. Alfemo makul fiyatlarla herkesin ulaşabileceği inanılmaz tasarımlara yer veriyor. Kataloglarındaki renkli ve modern mobilya çizgilerine katkıda bulunmaktan dolayı çok mutluyum. Arlight'la ise ayaklı lambalardan raylı spotlara kadar çok değişik ışıklandırma ürün grupları üzerine bir çalışma sürdürüyoruz.

Tasarım konusunda Türkiye'yi nasıl buluyorsunuz?
Türkiye'de büyük yetenekler var. Onlarda küresel kültüre katılmak için gerçek bir motivasyon, iyimserlik, istek ve ihtiyaç görüyorum. Ancak Türkiye endüstrisi ve mimarisi Batı'nın ürünlerini kopyalamaktan vazgeçip kendi özgün dilini yaratmalı. Türkiye'nin bugün çok bilinen kültürel simgelerinin yaratılmasının üzerinden binlerce yıl geçmiş. Geleneklerin dışında modern yeni referanslar yaratmanız lazım. Pirinç ve bakır hediyelik eşyalar, nazar boncukları gibi o kadar sıradanlaşmış tasarımlar var ki... Bugün, gelecek bin yılın sanat eserlerini ve önemli kültürel belirleyicilerini yaratmanın zamanıdır artık. Endüstri titiz ve özenli davranmalı, küresel bir gündeme sahip olmalı ve rekabet edebilecek birçok ürün ve hizmet sunmalı. Bu bağlamda İstanbul'da bir sanat galerisi ve otel tasarlamayı hedefliyorum. Sonrasında da küresel pazara yönelik ne tür ürünler yaratılacağı konusunda danışmanlık yapmak ve yeni ürünler eklemek istiyorum. Türkiye'ye kocaman küresel sevgiler!

Alldesign için tekrar İstanbul'a geldiniz. Burada yeniden bulunmak neler hissettirdi size?
Tabii ki çok mutlu oldum öncelikle. İstanbul farklı sosyal yaşamı, Doğu ve Batı'yı bir arada algılayışı, İslam'ın modernleşmesinin yüzü oluşu, sakinlik ve hareketliliğin birlikteliğini barındırması, gençlerin modern dünya algısı, kuşkusuz mimarisi ve egzotik lezzetleriyle güçlü bir ilham kaynağı benim için.

Türkiye'den tasarımlarını takip ettiğiniz ya da başarılı bulduğunuz isimler var mı?
Nüvist Tasarım Stüdyosu'nun büyük, esnek, kaygan yüzeyli çalışmalarına çok saygı duyuyorum. Onları iz bırakıcı ve modern buluyorum. İstanbul'daki Neotek Tasarım'ı da çok seviyorum.

Hayalini kurduğunuz bir tasarım var mı?
Yapmak istediğim o kadar çok şey var ki! Elektrikli araba, düşük gelirliler için konut, müze, daha fazla otel, sanat galerileri, ismimi taşıyan bir gözlük ya da ayakkabı moda markası... Her sanatçı ve tasarımcı gibi ben de kültüre bir şeyler katmak, kendime özgü bir iz bırakmak istiyorum.

Asalet timsali "Emily" İstanbul'da

Güç, zarafet ve asaletin temsilcisi Rolls Royce, otomotiv dünyasının mücevheri olmaya devam ediyor. Yüzyılı aşkın geçmişi boyunca seçkinler için benzersiz otomobiller üreten marka artık resmi olarak Türkiye'de temsil ediliyor. İstanbul macerasına henüz başlayan zarafet perisinin geçmişine uzanan bir yolculuğa çıkıyoruz.

YAZI **UMUT KAAN ÖZDEMİR**
FOTOĞRAFLAR **ROLLS ROYCE ARŞİVİ**

1904 Silver Ghost

Avrupa otomotiv endüstrisinin aristokrat temsilcisi Rolls Royce, asaletin ve güçlü otomobil imajının dünya çapındaki temsilcilerinden biri. Bu başarının ardında yüzyıl önce buluşmuş işlerini iyi yapan iki dostun sağlam vizyonlarının ve döneme göre niş bir pazarı iyi değerlendirmiş olmalarının büyük payı var. Henry Royce önce 1884 yılında makine üreten bir fabrika, 1904'te ise bu kez "Royce Limited of Manchester" isimli bir şirket kurdu. Açılış yılında ilk otomobilini üreten Royce, o sıralarda Londralı otomobil satıcısı Charles Rolls'la tanıştı. 1906 yılından itibaren Rolls, Royce'un yaptığı otomobilleri satmaya başladı. İşbirliği o kadar iyi gitti ki ikili zaman yitirmeden Rolls Royce markasını hayata geçirdi. "Dünyanın en iyi ve en prestijli otomobili" sloganını o günlerde kullanmaya başlayan Rolls Royce, 1904 yılında özel olarak ürettiği 10 beygir gücündeki ilk otomobil, yani efsanevi Silver Ghost çok başarılı olunca 1925 yılına kadar o modelden başkasını üretmeye yanaşmadı. Silver Ghost, üretiminde

1947 Silver Wraith

1953 Silver Dawn

Rolls Royce farklı yıllardaki modellerinin bazılarını günümüzde de üretmeye devam ediyor.

1955 Silver Cloud

1959 Phantom V

ayrıntılara gösterilen detay sayesinde çok tutulan ve dolayısıyla da Rolls Royce'u Rolls Royce yapan otomobil olarak tarihe geçti.
Marka, II. Dünya Savaşı nedeniyle ara verdiği üretime 1947 yılında Silver Wraith modeliyle geri döndü. Satış fiyatı 4.300 Sterlin olan altı silindirli bu otomobile iki yıl sonra Silver Dawn modeli katıldı ki o da standart çelik şasiye sahip ilk Rolls Royce olarak dikkat çekiyordu. 1953 yılında yurtdışına çıkan ilk Rolls Royce da o oldu.
1955 yılında Silver Cloud ve ardından "kralların otomobili" diye anılan, sekiz silindirli Phantom sahneye çıktı. Yalnız kraliyet ailesi ile devlet başkanlarının sahip olabildiği bu modelden, o dönem sadece 16 adet üretildi. Yenilenen modeller Phantom III, V8 motorlu 1959 Phantom V ve Phantom VI piyasaya yine aynı nedenle sınırlı sayıda verildi.

Çağa uymak, çağı belirlemek

1965, AR-GE departmanının sabırlı ve uzun çalışmaları sonucunda Rolls Royce'un bazı temel ilkelerini değiştirip teknolojiye ve lükse daha da fazla yer açtığı Silver Shadow modelinin doğum yılı oldu. Örneğin günümüzün modern otomobillerinde kullanılan dört tekerde disk fren sistemi ile döneminin çok ilerisindeydi. Otomobilin iç mekân malzemelerinin kalitesine hatta biraz abartılı şekilde önem verilmişti. Koltuklar ve kapı içleri gerçek deriyle kaplanmış, zeminde birinci sınıf halı kullanılmıştı. Aristokrat kimlikli otomobil sürücüleri bu yeniliklerden fazlasıyla memnun kalırken Rolls Royce hem yatırımının karşılığını aldı, hem de otomobilde lüks ve zarafetin simgesi haline geldi.
Silver Shadow, 1965-1977 yılları arasında 20.605 adetlik satışıyla Rolls Royce'un tarihindeki en başarılı dönemi yarattı. Bu başarı 1977 yılında Silver Shadow II'nin yaratılmasını sağladı. 1980 yılına kadar modifikasyonlarla üretimi süren bu modelden sonra Rolls Royce günümüzde Ghost, Phantom ve Wraith modelleri ile bunların farklı versiyonlarını üretmeye devam ediyor. Elbette Phantom modeline artık kraliyet ailesi dışındakiler de sahip olabiliyor.

1959 Phantom VI

Rolls Royce, 1973 yılında Rolls Royce Motors ile uçak ve gemi motorları üreten Rolls Royce PLC. adıyla iki ayrı şirket olarak yoluna devam etti. Rolls Royce Motors 1998'den beri BMW Grubu'nun bir parçası olarak üretimini sürdürüyor.

Her şey kişiye özel

Rolls Royce'un Goodwood'daki (Londra) üretim tesislerinde otomobiller, motor ve kasa dışında tümüyle kişiselleştirilebiliyor. Deri ve ahşap ustaları, sınırsız kişiselleştirme hizmetiyle Rolls Royce sahiplerinin tüm taleplerini karşılayabiliyorlar. Deri kaplamalarda boğa derisinin kullanıldığı otomobilleri için müşteriler 44 bin tonun yer aldığı renk paletinden istedikleri rengi seçebiliyorlar. Eğer müşterinin arzu ettiği renk palette yoksa mühendisler özel renk çalışması yapabiliyorlar. Bu konudaki en çarpıcı örnek, Parisli bir modacının Rolls Royce satış ofisine gitmeden, sadece en sevdiği Chanel rujunu göndererek otomobilinin rengini belirlemesi oluşturuyor.

Rolls Royce üretime başladığı ilk yıllarda otomobillerde iç içe geçmiş "RR" harfleri dışında özel bir simge kullanmıyordu. 1910 yılına gelindiğinde ise araç sahiplerinin otomobillerinin üzerinde çeşitli simgelerin bulunması talepleri iyice yoğunlaşmıştı. Markanın kurucu müdürlerinden Claude Johnson da, Rolls Royce gibi prestijli bir otomobilin kendisine ait lüks ve zarif çizgide bir simgesi olması gerektiğini düşündü. Bu nedenle Londralı heykeltıraş Charles Robinson Sykes'tan Rolls Royce'un çizgisine uygun bir simge tasarlaması istendi.

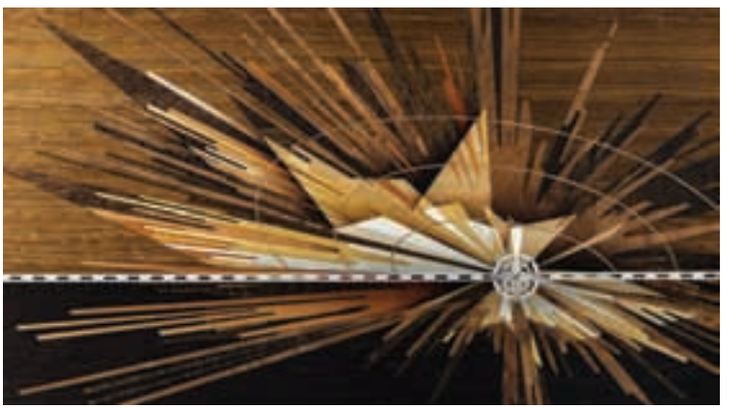

Rolls Royce tasarımcıları kokpit ve konsol bölümlerinde, geleneksel deri ve ahşap işçiliği konularında kişiye özel seçenekler sunuyor.

“Emily”nin hikâyesi

Sykes kısa bir süre sonra ünlü “Spirit of Ecstasy” simgesini yarattı. Sykes’ın öne doğru eğilmiş, geriye doğru açtığı kollarının arasından tüllerin uçuştuğu bir kadın figürü olan heykelciğinin ilhamını, gizli bir aşk yaşadığı sevgilisi Eleanor Velasco Thornton’dan aldığı dedikoduları derhal yayıldı!

1911 yılında tüm Rolls Royce’larda kullanılmaya başlanan bu yeni simge kısa sürede popüler oldu. İlk zamanlar “Gümüş Lady” ya da “Uçan Lady” isimleriyle anılsa da dedikodular kısa zamanda yayıldı ve halk arasında “Emily” ismi kullanılır oldu. Günümüzde bu heykelcik halen kullanılıyor ve istek üzerine gümüş ya da altın kaplama olarak da üretiliyor.

Rolls Royce üreticilerinin, diğer otomobil markalarını değil, mücevher markalarını kendilerine rakip olarak gördükleri söylenir. Markaya atfedilen bu değer, Rolls Royce’un üretime başladığı günden bugüne kadar birçok ünlünün de favorisi olmasını sağladı. Genellikle müşteri isimlerini açıklamayan markanın listesinde İngiltere Kraliyet Ailesi’nden birçok ismin yanı sıra Rowan Atkinson, Christina Aguilera, Freddie Mercury, Tom Jones gibi isimler de var. Charlie Chaplin, hatta Lenin ve Stalin de Rolls Royce kullanırdı.

İstanbul ile buluşma

Yıllardır Türkiye’den gösterilen ilgi ve talep sonucu Rolls Royce Türkiye’deki ilk distribütörlüğünü Şubat 2014’te, İstanbul Kuruçeşme’de bulunan Royal Motor’s bünyesinde açtı. Rolls Royce’un dünya genelindeki 121 bayiliğinden biri olarak açılan Rolls Royce Kuruçeşme düzenlenen davette konuklarını Rolls-Royce Motor Cars’ın Satış ve Pazarlama Başkanı Jolyon Nash ve İngiltere’den gelen deri ve ahşap ustalarıyla buluşturdu.

YapıKredi

%5 indirim kampanyası yurt içi ve yurt dışı tüm otel ve restoranlarda geçerlidir. Seyahat acenteleri üzerinden yapılan otel rezervasyonları, internet veya mail order yoluyla yapılan harcamalar, puan harcamaları ve nakit çekim işlemleri kampanya kapsamında değildir. Kampanyadan bir müşteri işlem bazında en fazla 50 TL, aylık bazda en fazla 500 TL değerinde indirim kazanabilir. Yurt dışı ve Duty Free'lerde taksit ayrıcalığından yararlanmak için 444 0 446 Yapı Kredi VIP Line'ı arayınız. Yurt dışı taksit kampanyasına telekomünikasyon, akaryakıt, kuyum, gıda ve restoran harcamaları dahil değildir.

Crystal sahipleri her harcamada, dünyanın ayrıcalığına sahiptir.

Crystal sahibiyseniz, tüm yurt dışı alışverişlerinizde **6 kat puan** kazanırsınız. Yurt dışında ve Duty Free'de 100 TL veya üzeri harcamalarınız için taksit ayrıcalığından faydalanırsınız.

Üstelik hem yurt içi hem de yurt dışında, tüm otel ve restoran harcamalarınızda **%5 indirim** kazanırsınız.

Pahada ağır şeyleri almanın en hafif yolu

Crystal

crystalcard.com.tr | 444 0 446 Yapı Kredi VIP Line

III. Ahmet Çeşmesi (1853)

İstanbul kara surları

İstanbul'a İstanbul'u gösteren adam

İstanbul ve İstanbullular, kendilerini ilk kez fotoğraflayan James Robertson ile Anamed tarafından hazırlanan görkemli sergi* sayesinde yeniden tanıştı. Fotoğrafçı ve hakkak Robertson'ın 200. doğum yılında düzenlenen ve yaklaşık üç ay süren sergi, 19. yüzyıl İstanbul'unu bir masal başkenti gibi gözler önüne serdi.

YAZI **VEYSEL UĞURLU**

Fotoğrafçı ve hakkak James Robertson'un eserlerinden oluşan "Robertson, Osmanlı Başkentinde Fotoğrafçı ve Hakkak" başlıklı sergi 27 Kasım 2013 - 2 Şubat 2014 tarihleri arasında, İstiklal Caddesi'ndeki Anamed'de (Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi) yer aldı. Koç Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi ve Vehbi Koç Vakfı'nın ortak çalışmasıyla hazırlanan sergi, aynı kurumların işbirliğiyle çok değerli bir kitap olarak da yayınlandı. Sanatçının hayatı ve Osmanlı ile ilişkisi ilginç satır başları içeriyor. Robertson mesleki yaşamına Londra Kraliyet Darphanesi'nde hakkak olarak başlayan, eserleri Kraliyet Akademisi'nde sergilenecek kadar başarılı bir sanatçıydı. Darphane-i Amire'deki yenileme çalışmaları çerçevesinde geldiği İstanbul'da 40 sene kalması ve dört Osmanlı padişahının emrinde aralıksız hizmet vermiş olması dikkat çekicidir. Sanatçının katkıları ile Sultan Abdülmecid döneminde Osmanlı tarihinin ilk modern altın ve gümüş sikkeleri imal edilmişti. Batı'da da takdir edilen bu yeni tarz sikkelerin yanı sıra Robertson, ilerleyen yıllarda Darphane-i Amire'de imal edilen birbirinden etkileyici 26 madalyanın desen ve kalıplarını da hazırlamıştı.

Aynı zamanda suluboya çalışmayı da sürdüren sanatçı 1850'lerin başında bir yan uğraş olarak fotoğrafçılığa merak sardı. Kırım Savaşı nedeniyle İngiliz ve Fransız kamuoyunun İstanbul'a ve cepheden gelen haberlere büyük ilgi göstermesi onun, erken dönem fotoğraf sanatının uluslararası alanda en büyük isimleri arasına girmesini sağladı. Robertson'ın panoramaları, mimari eser ve manzara çekimleri, kıyafetler ve satıcılar serileri, İstanbul tarihindeki en eski ve en kapsamlı fotoğraflar olarak kayda geçti.

Kraliyet Koleksiyonu'nda bir ilk

James Robertson'ın İstanbul'daki fotoğraf çalışmalarıyla ilgili olarak bilinen en eski referans, 4 Temmuz 1853 tarihli. VII. Carlisle Kontu George William Frederick Howard, "Diary in Turkish and Greek Waters" adlı eserinde, Robertson'dan İstanbul'un bazı mimari eserlerinin fotoğraflarını satın aldığını özellikle vurguluyor.

Prens Albert'in, Robertson'ın İstanbul serisinden seçme fotoğrafları 1853 Kasım'ında, yayıncı Cundall'ın Bond Street, 168 adresinde bulunan "Photographic Institution" adlı firmasından satın almış olduğu biliniyor. İngiltere Kraliyet Hazine Dairesi harcama kayıtlarına göre Robertson'ın bu eserlerinin Kraliyet Ailesi Koleksiyonu için satın alınan ilk fotoğraflar olması, sanatçının çalışmalarının uyandırdığı ilgiyi bir defa daha ortaya koyması açısından da çok ilgi çekicidir.

Beyazıt Kulesi'nden Haliç ve Galata (1857)

Ernest Lacan, Robertson'ın III. Ahmet Çeşmesi fotoğrafını, "Doğu'nun güneşinden ilham alan Gabriel Decamps'ın tabloları"na benzetir.

Robertson'ın tescilli markası

Robertson'ın İstanbul fotoğrafları, ağırlıklı olarak şehrin mimari eserlerine aittir. Bizans ve Osmanlı döneminin görkemli eserleri, çoğu zaman estetik bir yaklaşımla değişik açılardan ve yakın plan çekimlerle aktarılmıştır. Sanatçı, karelerinde büyük bir sıklıkla insan figürleri de kullanmıştır ki bu tarz çekimler Robertson'ın fotoğraflarını neredeyse tescil eden bir işaret haline gelmiştir. Fotoğraflardaki insan figürlerinin iki ana nedenle kullanıldığı anlaşılıyor. Öncelikle sanatçı, fotoğraflarına doğal bir görüntü verebilmek amacıyla sokak satıcılarını ve değişik kıyafetler giymiş şehir sakinlerini karelerine yerleştiriyordu. Robertson, bu figürlerle fotoğraflarındaki estetik değerleri en üst seviyeye çıkararak Romantik dönem sanatçılarının kompozisyonlarına

Fotoğrafçı ve hakkak James Robertson ve Ayasofya figürünü işlediği madalya...

göndermede bulunuyordu. İkinci önemli nedense insan figürlerini bir karşılaştırma ölçeği olarak kullanıyor, bu sayede mimari yapıtların gerçek boyutları hakkında fikir edinilmesini sağlıyordu. Bu figürler arasında bazen Batılı giysiler içinde olanlara da rastlanır. Fotoğraflar dikkatle incelendiğinde, sanatçının arkadaşları Felice ile Antonio Beato'nun da zaman zaman poz verme görevini üstlendikleri görülür.

Robertson'ın İstanbul'daki fotoğraf çekimleri Sultanahmet, Ayasofya, Beyoğlu, Galata ve Tophane civarında yoğunlaşmıştır. Günümüze ulaşan fotoğraflarında İstanbul Boğazı ve Asya yakası ise daha nadir bulunuyor. Bunda sanatçının Batılıların merak ettiği konular üzerinde yoğunlaşması mı, yoksa bizzat kendi sevdiği yöreler olması mı rol oynamış, bilemiyoruz.

Birinci sınıf madalya

Robertson'ın İstanbul fotoğrafları, uluslararası arenaya adımını ilk defa 1855 yılında Londra'da attı. Sergilenen 768 eser arasında Robertson'ın 20 adet İstanbul fotoğrafı da bulunmaktaydı. İstanbul fotoğraflarıyla katıldığı ikinci sergi, 15 Mayıs - 15 Kasım 1855 arasında düzenlenen Uluslararası Paris Sergisi oldu. Bu sergi sonrasında Robertson, İstanbul fotoğraflarından ötürü "1. sınıf" bir madalyayla ödüllendirildi.Sanatçının İstanbul fotoğraflarının bu sergide epeyce ilgi uyandırmış olduğu, fotoğraf sanatı eleştirmeni Ernest Lacan'ın "Esquisses Photographiques" adlı eserinden de anlaşılıyor. Lacan, Robertson'ın Beyazıt Seraskerlik Kulesi'nden çektiği panoramayla birlikte Galata Kulesi, Ayasofya, Sultanahmet Camii ve Dolmabahçe Sarayı'yla ilgili mimari fotoğraflarından da övgüyle bahsederken, özellikle Topkapı Sarayı giriş kapısının yanındaki III. Ahmet Çeşmesi fotoğrafını, "Doğu'nun güneşinden ilham alan Gabriel Decamps'ın tabloları"na benzetir.

Sultanahmet Camii ve At Meydanı

Bir Koç Üniversitesi kuruluşu olan Anamed'in sergisi, ziyaretçileri İstanbul'un ilk fotoğraflarıyla buluşturdu.

Müthiş bir manzara

James Robertson, bilinen en eski 360 derecelik panoramik İstanbul fotoğraflarını çeken sanatçı olarak da tarihe geçti. 1854 Mayıs'ında Beyazıt Seraskerlik Kulesi'nden çekilmiş olan panorama, 12 ayrı fotoğraftan meydana geliyor. Robertson, bu panoramayı tamamlamak için objektifini, kuleyi çevreleyen 12 pencereye her defasında ayrı ayrı yerleştirmişti.

Robertson'ın panoraması ve desen çalışmalarıyla ilgili olarak 5 Ağustos 1854'te Illustrated London News'da "Panoramic Views of Constantinople" başlığı altında yayınlanan bir haber, onun uluslararası düzeyde de tanınmış olduğunu ortaya koyuyordu: "İstanbul'dan James Robertson tarafından şehrin Serasker Kulesin'den çekilmiş fotoğraflar içeren bir dizi, incelenmek ve yayınlanmak üzere bize gönderilmiş bulunuyor. Bay Robertson'ın adı artık fotoğraf alanında sık sık duyulmaya başladı. Okuyucularımız bu sanatçıyı, gazetemize değişik aralıklarla gönderdiği desen ve resimlerden de tanıyorlar. Bize gönderilen son diziden fotoğraflarsa şu konuları içeriyor: Eski köprü ve tersaneyle birlikte Süleymaniye Camii, Beyoğlu ve Galata, İstanbul Boğazı, Sarayburnu, Ayasofya, Nuruosmaniye ve Sultanahmet camileri, Adalar ve Kapalıçarşı, Beyazıt Camii, Seraskerlik Kapısı, Aya Valens Su Kemeri, II. Mehmet Camii, Seraskerlik Hastanesi ve Haliç. Büyük bir özenle çekilmiş bu görüntüler, şehrin temiz havası ve iyi iklim şartları sayesinde fotoğraf sanatının en güzel örnekleri arasında yer alıyorlar."

O stüdyo, bugün de sanatın adresi

Robertson fotoğraflarını 25x30 cm. boyutlarında bastırıyordu. Bunların çoğunu imzalamıştı ama imzasızlar da az değildi; yine de onun oldukları kolayca anlaşılabiliyordu. Sanatçı imzasını genellikle cam negatifler üzerine kazıyordu; dolayısıyla imza baskıda siyah görünüyordu. Bu şekilde imzalamadıklarını ise sonradan siyah mürekkeple imzalıyordu.

Hoş bir tesadüf, Robertson'ın İstiklal Caddesi Postacılar Sokağı'nın köşesinde 1854-1867 arası faaliyet gösteren stüdyosu, günümüzde bir Vehbi Koç Vakfı kuruluşu olan Arter binasının bulunduğu yerdeydi.

Prens Albert'in Kraliyet Ailesi Koleksiyonları için satın aldığı ilk fotoğrafları çeken Robertson'ı tekrar İstanbul'a kazandıran, bu güzel sergiyi ve kitabı hazırlayan Anamed'e ve Vehbi Koç Vakfı'na sanat dünyası adına teşekkürü bir borç biliriz.

**Sergideki fotoğraflar Ömer Koç Koleksiyonu'ndan alınmıştır. Sergi küratörü ve Robertson kitabının yazarı Bahattin Öztuncay'dır.*

Arçelik'ten
ilk ve **tek**

Çayınız hep ilk içtiğiniz təzelikte.

— **Gurme** çay məkinesi —

Filter Sense teknolojisiyle çayınızın təzeliğini iki kata kədər daha uzun süre koruyən, Türkiye'nin ilk ve tek otomatik çay məkinesi.

Bağımsız onay kuruluşlarınca; çaydanlıkta demlenen çaya göre, Arçelik Gurme çay makinesi, çayı 2 katına kadar daha uzun süre taze tutabilmektedir. Bu süre çay çeşitlerinin tür ve kalitesine göre değişiklik gösterebilmektedir.

Koç

Arçelik Yetkili Satıcıları
arcelik.com.tr

444 0 888
YETKİLİ SERVİS İÇİN TEK NUMARA

arçelik
Yeniliği əşkla təsərlər

“Save the date”

Bregenz Festivali

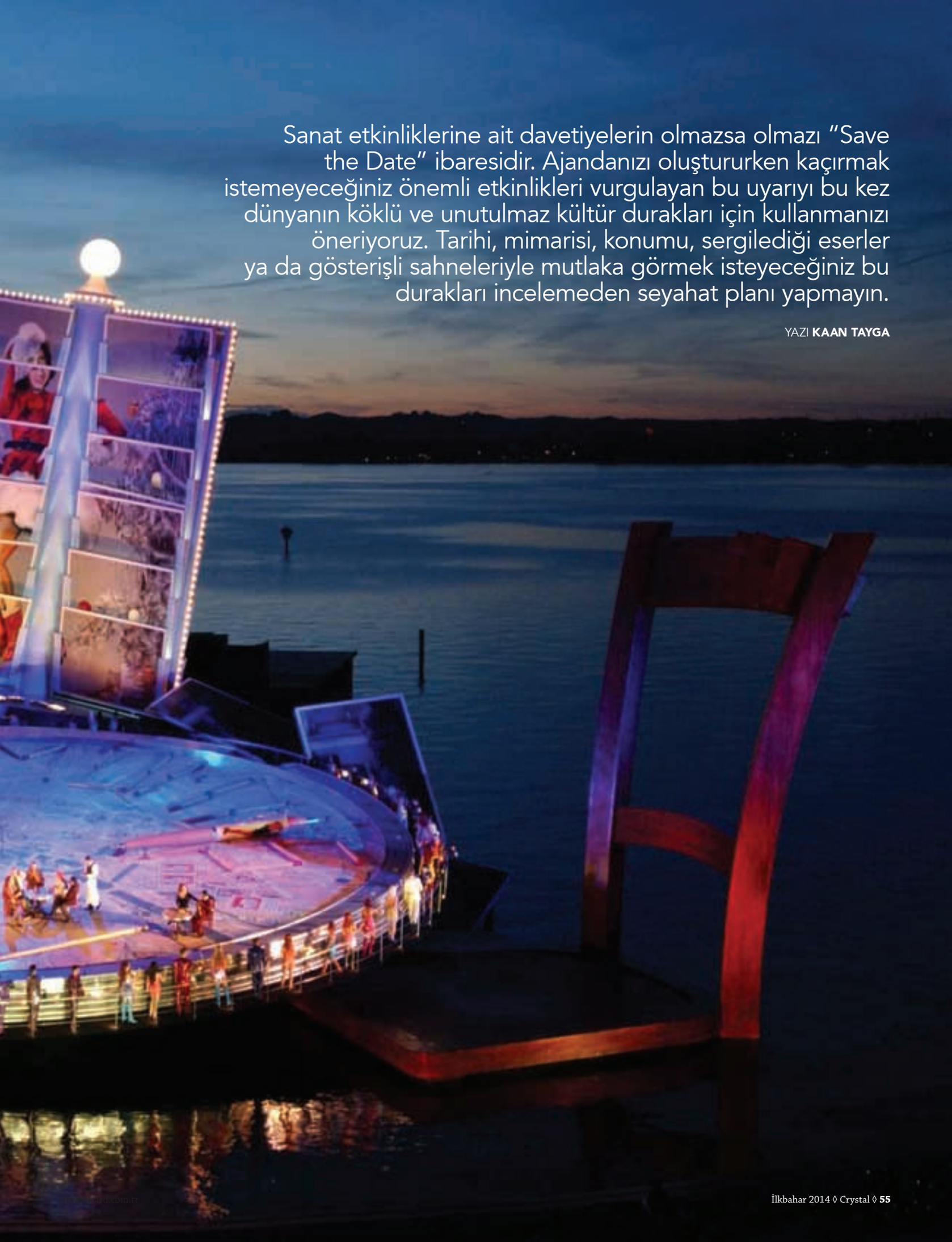

Sanat etkinliklerine ait davetiyelerin olmazsa olmazı "Save the Date" ibaresidir. Ajandanızı oluştururken kaçırmak istemeyeceğiniz önemli etkinlikleri vurgulayan bu uyarıyı bu kez dünyanın köklü ve unutulmaz kültür durakları için kullanmanızı öneriyoruz. Tarihi, mimarisi, konumu, sergilediği eserler ya da gösterişli sahneleriyle mutlaka görmek isteyeceğiniz bu durakları incelemeden seyahat planı yapmayın.

YAZI **KAAN TAYGA**

Dünyanın farklı şehirlerinin marka değerlerini yükselten tiyatro, opera, bale ve festivaller, seyahatlerinizde atlamamanız gereken duraklar arasında yer alıyor.

St. Petersburg rüyası

Opera ve bale alanında St. Petersburg'un en ünlü sahnesi olan Mariinsky Tiyatrosu 1860 yılında açılmış ve kısa zamanda Rusya'nın en ünlü opera-bale sahnesi haline gelmiş. 19. yüzyılda çok büyük ve ünlü operaların sahnelendiği Mariinsky, Rusya'nın dünyaca ünlü kompozitörleri Çaykovski, Musorgksi, Rimski-Korsakov'a ev sahipliği yapmış. Her yönüyle baş döndüren St. Petersburg'un bu eşsiz yapısında düzenlenen gösterilere bilet bulmanın zor olduğunu hatırlatıyor ve 21 Mayıs'taki Madam Butterfly Operası için hemen harekete geçmenizi öneriyoruz.

Göl üzerindeki büyü

Avusturya'nın batısındaki Bregenzer şehrinde 1946'dan beri her yıl temmuz ve ağustos aylarında gerçekleşen Bregenz Festivali (Bregenzer Festspiele) hem sıra dışı sahne tasarımına hem de ilk göl üstü sahneye sahip olmasıyla dünyanın her yerinden izleyiciyi bir araya getiriyor. Sahneler kendi içlerinde ayrılırken en büyük ve izleyicinin en fazla olduğu "yüzer sahne" ihtişamıyla dikkat çekiyor. Konstanz gölüne kurulan "yüzer sahne" kıyıdaki 7.000 izleyiciyi popüler opera ve müzikal performansların sergilendiği alanla bütünleştiriyor. Bir klasik müzik festivali olan Bregenz Festivali'nin yerleşik tek topluluğu Viyana Senfoni Orkestrası; diğer gösteri ve performanslar her yıl değişiyor. 2014 sezonunda Mozart'ın Sihirli Flüt Operası'nın izleneceği festival, Avrupa'nın önemli sanat olaylarından biri olarak izleyicilerini bekliyor.

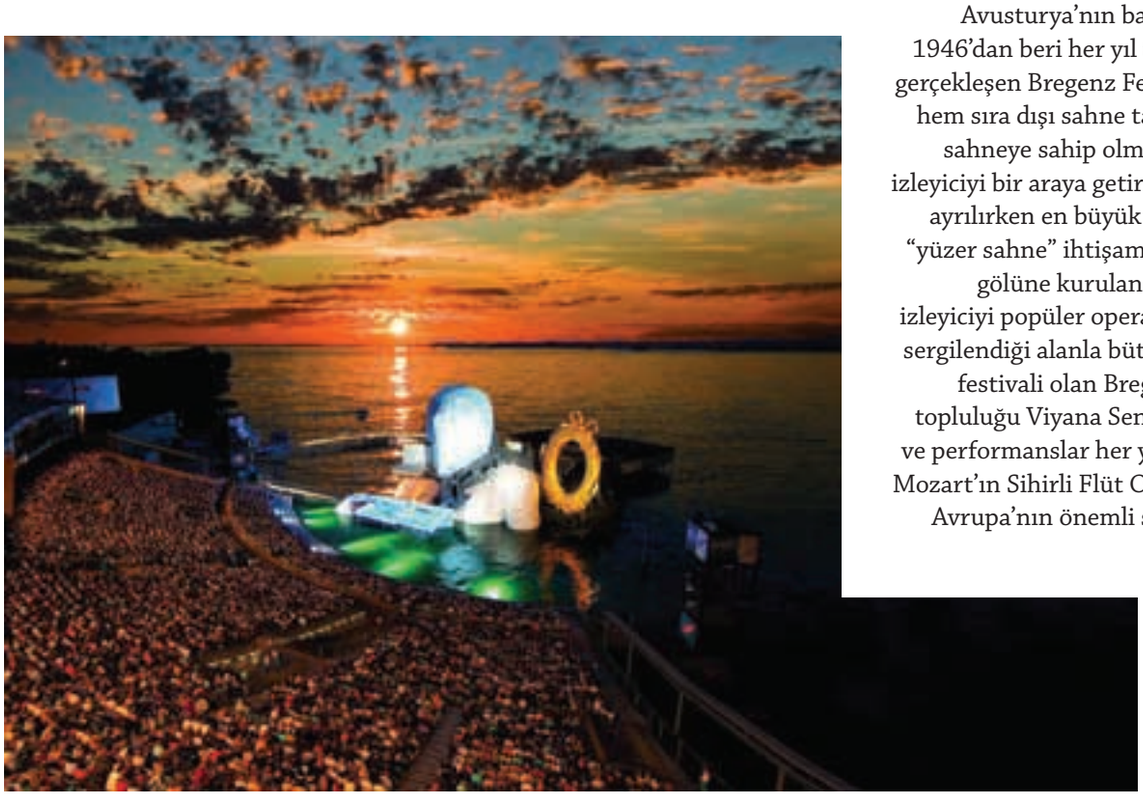

Asırlar sonra yeniden

Avrupa'nın da en eski tiyatrolarından olan Teatre Principal asırlık geleneklerini özenle koruyup yaşatıyor.

Barselona'nın en eski tiyatrosu olan Teatre Principal 1597 yılında Santa Creu Hastanesi'ne gelir sağlamak üzere kuruldu. Açıldığı yıllarda Kral II. Philippe'in tanıdığı ayrıcalıklarla büyük üne kavuşan tiyatro uzun süre özel performanslar sergiledi. Ünlü La Rambla Caddesi üzerindeki tiyatro binası daha sonra birçok yangın geçirerek tahrip oldu. Son olarak 2006 yılında kapılarını kapatan emektar tiyatro sekiz yıllık aradan ve yoğun bir restorasyonun ardından 1845 yılındaki görünümüne kavuşarak bu yıl tekrar kapılarını açtı. Ana salon ve Latino Tiyatrosu olarak iki ayrı bölümden oluşan Teatre Principal, sahne sanatları, tiyatro, müzikal tiyatro, canlı müzik, konserler, geniş formatlı gösteriler ve çocuklar için matineleri kapsayan bir müzikal kültür kulübü fonksiyonunda hizmet vermeyi amaçlıyor. Geçtiğimiz kasım ayında ünlü kabare restoranı Lio Ibiza'nın seri gösterimler sergilediği Teatre Principal'ın 2014 programı içerisinde yer alan dans geceleri kaçırılmaması gereken etkinlikler olarak öne çıkıyor.

Uzakdoğu'nun incisi

Singapur'u kültür etkinlikleri açısından New York ve Londra ile yarışır bir kent haline getirmek amacıyla 2002 yılında açılan Esplanade Singapore, performans merkezi niteliğinin yanı sıra çarpıcı mimarisiyle de dikkat çekiyor. Resitaller, operalar, halka açık ücretsiz gösterileriyle Uzakdoğu'nun kültürel çekim merkezlerinden biri olmaya aday Esplanade, 2014 Nisan ayında "A Tapestry of Sacred Music" gösterimiyle Uzakdoğu'nun derin müziğinin inceliklerini keşfetme fırsatı sunuyor.

Sanatın zirvesi

Her yeni yıl kutlamasında havai fişek gösterilerinin merkezinde gördüğümüz, 1973 yılında açılan Sidney Opera Binası, dünya kültür mirasının da bir parçası. Danimarkalı ünlü mimar Jørn Utzon'a 2003 yılında Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandıran yapı, 2007 yılında kentsel heykel niteliğiyle UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde yer aldı. Sidney Limanı'ndaki ihtişamlı konumu ve mimarisindeki yaratıcı formun yanı sıra ev sahipliği yaptığı kültürel etkinliklerle de ünlü olan Sidney Operası, her sezon müzik, tiyatro ve opera gösterileriyle ilgi çekiyor. Konser salonu, Joan Sutherland Tiyatrosu, drama tiyatrosu, Playhouse ve stüdyo tiyatrosu gibi farklı fonksiyonlara sahip beş ana mekânı bulunan yapı aynı zamanda şık restoranları da bünyesinde bulunduruyor. 2014 Temmuz ayı boyunca sergilenecek Shakespeare'in "Othello" adlı oyunu öncesinde aynı binadaki Bistro Mozart'ta kahve molası vermek kesinlikle hoşunuza gidecek.

FOTOĞRAFLAR **JOHN TRAMPER**

Shakespeare'in tiyatrosu

Ünlü İngiliz oyun yazarı, şair ve tiyatrocu William Shakespeare'in de üyesi olduğu tiyatro grubu "The Globe" tarafından kurulan Globe Theatre, 1997 yılında tekrar açıldı. 1599 yılında Londra'da Thames nehrinin güney yakasındaki Southwark'ta kurulan Globe Theatre 1613 yılındaki yangında hasar görmüş ve kapanmıştı. 1997 yılında orijinalinden esinlenilip eski yerine çok yakın bir alana tekrar inşa edilerek "Shakespeare's Globe" adıyla hizmete girdi. Günümüz tiyatrolarının localarına benzer birkaç katlı galerilerine karşın ayakta oyun izlenebilen açık orta avlu bölümüyle farklı bir yapıya sahip olan 1.500 kişilik Shakespeare's Globe, 2014 yılının Shakespeare'in doğumunun 450. yılı olması nedeniyle daha da öne çıkıyor. Mayıs ayı içerisinde yolunuz Londra'ya düşerse Shakespeare'in romantik trajedilerinden biri olan "Antony & Cleopatra" oyununu Shakespeare's Globe'da izlemelisiniz.

Crystal ile puanlarınızı **5 kata kadar değerli kullanarak**, dünyanın köklü kültür duraklarına doğru unutulmaz seyahatlere çıkabilirsiniz. Tüm seyahat harcamalarınız için **444 0 446 Yapı Kredi VIP Line** üzerinden Yapı Kredi Seyahat Hattı'nı arayabilirsiniz.

Dünyanın dört bir köşesine seyahat rehberleri için

www.yolculukterapisi.com

Yolculuk Terapisi'nin katkılarıyla hazırlanan aylık seyahat önerilerine crystalcard.com.tr'den ulaşabilirsiniz.

YOLCULUKTERAPİSİ
@hepsihikaye

Yüzer-kent *Lilypad*

Yaşam kalitemizi yükselten bazı gelişmelerin çevremizi hızlı bir tahribata uğrattığı çoğunlukla gözümüzden kaçıyor. Daha doğrusu kaçıyordu, çünkü artık küresel ısınmanın doğanın hassas dengelerini geri döndürülemez biçimde bozduğunun farkındayız. Neyse ki birçok bilim insanı geleceğimize dair umut vaat eden projeler üretmeyi sürdürüyor. Tıpkı her şeyiyle kendine yetebilen ve sıfır kirlilik yaratan 50 bin kişilik yüzer-kent Lilypad gibi...

YAZI **YILMAZ ÖZTÜRK**

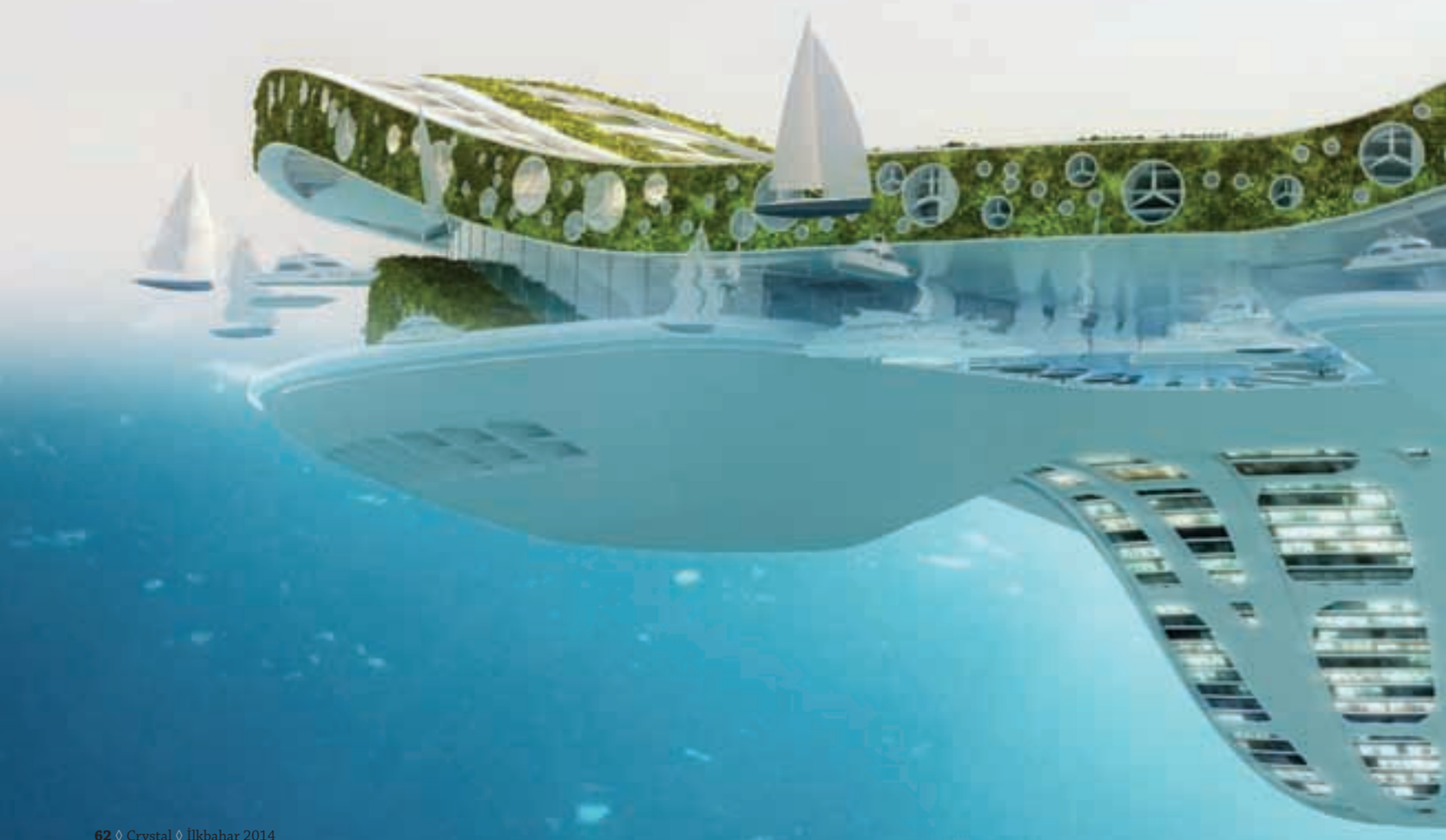

Su Dünyası (Waterworld, yönetmen Kevin Costner, 1995) filminin gösterime girdiği dönem iklim kaynaklı bir distopya için her ne kadar erkenmiş gibi görülse de aradan fazla zaman geçmeden işlerin dünyamız açısından pek de iç açıcı gitmediği anlaşıldı. Sanayi kaynaklı karbon salımının ve modern insanın dünyayı kullanma biçiminin iklimleri değiştirdiği, küresel ısınmanın doğanın hassas dengelerini bozduğu ve mesela okyanusların seviyesini kesintisiz bir biçimde yükseltmeye başladığı bilimsel olarak ortaya kondu. GIEC (Hükümetlerarası İklim Değişiklikleri Topluluğu) 20. yüzyılda 10 cm civarında gerçekleşen okyanus seviyesi yükselmesinin 21. yüzyılda 20-90 cm'i bulmasının beklendiğini duyurdu. Bilim insanları da atmosferde meydana gelecek ortalama 1 °C'lik sıcaklık artışının su seviyesini 1 metre yükselteceğini bildiriyor.

Bu kadar su fazla

GIEC'in belirttiği sayılar baz alınıp ortalama 50 cm'lik bir su seviyesi yükselişinin meydana geleceği düşünülse bile, örneğin Uruguay topraklarının yüzde 0,05'i, Mısır'ın yüzde 1'i, Hollanda'nın yüzde 6'sı, Bangladeş'in ise yüzde 17,5'i sular altında kalacak. Asıl büyük kayba ise yüzde 80'le Marshall Adaları, Kiribati ve Maldivler uğrayacak. Okyanus seviyesinin yükselmesinin yol açacağı dolaylı tahribatın tehdit ettiği diğer kentler New York, Mumbai, Kalküta, Ho Chi Minh, Şangay, Miami, Lagos, Abidjan, Jakarta, İskenderiye diye sıralanıyor ve liste uzayıp gidiyor. Sonuç olarak yaklaşık 250 milyon kişinin "iklim mültecisi" konumuna düşeceği belirtiliyor.

Felaket senaryoları yazılırken çözüm arayışları da süregidiyor elbette. Örneğin Hollanda ve Birleşik Arap Emirlikleri son on yıldır, üzerine yerleşebilecek yeni alanlar ve bunları koruyacak setler inşa etmek için milyarlarca Euro harcıyorlar.

Belçikalı genç mimar Vincent Callebaut ise radikal bir projeyle gündemi sarstı: "Lilypad: İklim Mültecileri İçin Yüzer Ekopolis." Aslında proje kamuoyuna 2008 yılında sunulmuştu, ancak Callebaut'nun firması Vincent Callebaut Architectures bu süreçte Lilypad'i "güncelleyip yükselterek" günümüzün bütün gereklerine ve gelişmelerine uyarlamaktan geri durmadı. Lilypad, "iklim mültecileri" için çözüm ve yüzde yüz ekolojik bir yeniden başlama şansı sunmasının yanı sıra Monako, Dubai, Hollanda gibi parasal yönden zengin ama toprakları açısından fakir ülkelere sunduğu "verimli genişleme" fırsatıyla da dikkat çekiyor.

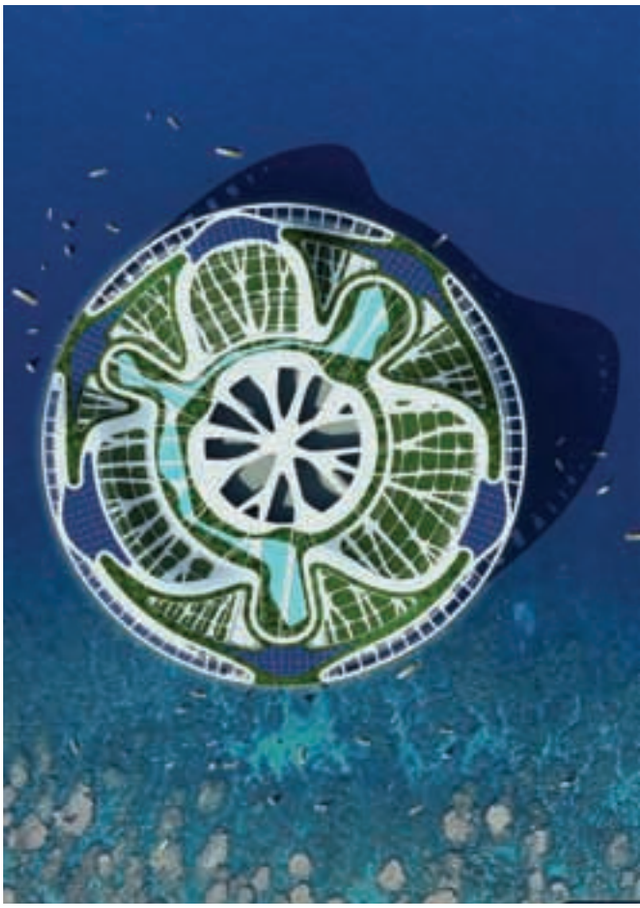

Lilypad olası "iklim mültecileri" için çözüm ürettiği gibi Monako, Dubai, Hollanda gibi yüzölçümü açısından fakir ülkelere de "verimli genişleme" fırsatı sunuyor.

Lilypad katmanlar halinde işte böyle inşa ediliyor. Beyaz renkte görülen malzeme ultraviyole ışınları soğurucu özelliğe sahip.

Nilüferden şehre

Peki, Lilypad nedir? Callebaut "Denizde kendine has bir ekoloji yaratan devasa bir adadır," diyor: "Esnek ekolojik yöntemlerin yeni biyoteknoloji uygulamalarıyla buluşturulduğu bir yüzer-şehir prototipidir." Mimaride çağın en önemli tarzı haline gelmeye aday "biomimicry"nin yorumuyla ortaya çıkmış bir proje Lilypad. Vincent Callebaut yüzen-şehri, Nympheas familyasından çok büyük bir nilüfer türü olan Amazonia Victoria Regia'dan esinlenerek tasarladığını belirtiyor. Hatta lafı dolaştırmadan "İstisnai bir esnekliğe sahip olan bu bitkinin 250 kez büyütülmüş halinden yararlandım" diyor.

Amfibi yapıya sahip olan Lilypad 50 bin kişiyi barındırabiliyor. Yüzer-şehrin merkezinde, yağmur sularını toplayıp arıtan bir lagün bulunuyor. Yapının zengin bir fauna ve flora biyoçeşitliliğine sahip olması ve de su yüzeyinde dengede durabilmesi bu lagünün marifeti. Lagünü, şehir sakinlerinin toplu zaman geçirmesini sağlayacak her tür açık hava etkinliğine uygun dairesel alanlar çevreliyor. Bu dairenin çevresiyle dış çember arasını ise üç "dağ" ile üç marina dolduruyor. "Dağlar" zirvelerine kadar asma bahçeler ve onların arasına inşa edilmiş konutlarla kaplı. Yollar ve sokaklar da nilüferin damar yapısını rehber alarak düzenlenmiş.

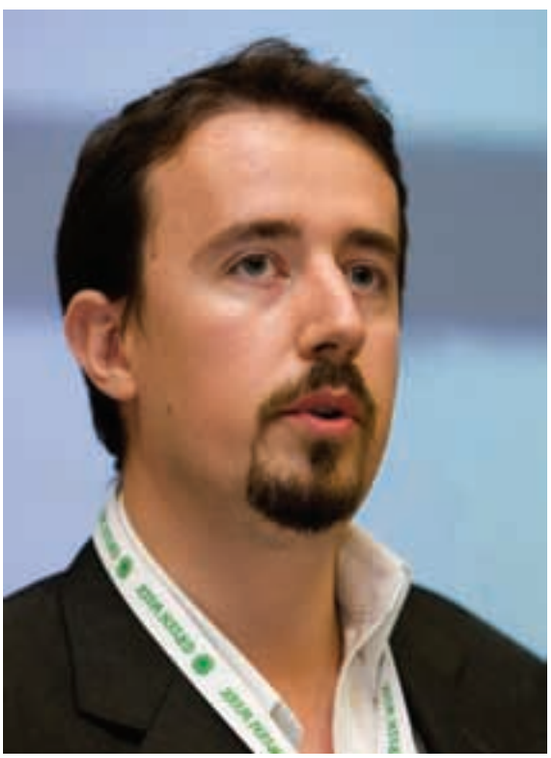

Vincent Callebaut Lilypad'i tasarladığında 31 yaşındaydı. Bugün 37 yaşında ve çevreci bina, şehir ve alan projeleriyle çok tanınmış bir mimar.

Vincent Callebaut yüzen-şehri, Nympheas familyasından çok büyük bir nilüfer türü olan Amazonia Victoria Regia'dan esinlenerek tasarlamış. "İstisnai bir esnekliğe sahip olan bu bitkinin 250 kez büyütülmüş halinden yararlandım" diyor.

Yeşillikler ile sulak alanlar dışındaki her türlü yüzey elemanı polyester lifinden yapılmış ve çift cidarlı bir yapıya sahip. Katmanların dış yüzeyi titanyum dioksitle kaplanmış ki böylece ultraviyole ışınlara tepki verip fotokatalitik bir etki yaratarak şehrin yarattığı kirlilik atmosfere ulaşmadan emilebiliyor.

Dört temel ihtiyaca cevap

Callebaut insanlığın temel gereksinimlerini karşılayabilecek ve tamamen kendine yetebilecek bir çevrime sahip olan Lilypad'in, OECD tarafından 2008 Mart'ında belirlenen dört temel soruna çözüm sunduğunu vurguluyor: İklim, biyo-çeşitlilik, su ve sağlık. Yüzer-şehir tüm yenilenebilir enerji sistemlerini (güneş, termal, fotovoltaik, rüzgâr, hidrolojik, gelgit, osmotik, bitkisel ve biyokütlesel) birleştirerek kullanıp sıfır karbon salımı sonucuna ulaşıyor. Hatta tükettiğinden fazla enerji de üretebiliyor.

Tamamen geri dönüştürülebilir bir yaşam alanı yaratan bu eko yüzer-şehir, oksijeni kendisi üretip kullanılabilir hale getiriyor. Yaşamsal faaliyetlerin doğal sonucu karbondioksiti ve atıkları geri dönüştürüyor; kullanılan suyu arıtıp saflaştırıyor. Bahçeleri, bünyesinde barındırdığı ekolojik nişleri, akuakültür tarlalarını ve diğer biyotik alanları kullanarak kendi yiyeceğini üretiyor. Yüzer-şehir Lilypad'in, Gulf Stream gibi sıcak ve Labrador gibi soğuk su akıntılarını takip ederek ekvatordan kutuplara kıyı kıyı seyahat edebileceğini de belirtiyor Callebaut ve şöyle diyor: "Su kaynaklı iklimsel etmenlerden kaynaklanan göç dalgalarındaki değişime bir cevap olarak Lilypad doğanın döngüleriyle mükemmel bir uyum içerisinde yaşamını sürdürecek. Çok kültürlü yüzen bir eko-şehir olarak Jules Verne'nin bilimkurgu romanlarında sözü ettiklerine benzer bir proje yaratmanın heyecanını hissediyorum."

Gurme *rotalar*

Güneş doğarken, yoğun sisin ardında ancak sezilebilen, sıra sıra yeşil tepelerin mistik görüntüsü karşılar sizi. Sis yavaş yavaş çekildikçe adeta büyülü bir dünya seriliverir önünüze: Kırmızı çatılı tarihi evlerden oluşmuş ufacık köyler, arka arkaya sıralanmış ağaçlar, dizi dizi üzüm bağları ve zeytinlikler ardısıra akan yeşil tepeler... Bu muhteşem manzara yüreğinizi okşar. Üstelik Toskana, Rioja ve Douro'nun yüzlerce yıl önce birçok sanatçı tarafından ölümsüzleştirilmiş manzaraları hâlâ o zamanlardaki kadar bakir ve doğaldır.

YAZI **ZEYNEP ATILGAN BONEVAL**

TOSKANA (İTALYA)

VAL D'ORCIA BÖLGESİ

Sienna'nın güneyindeki bu bağlar bölgesi, Zeffirelli'nin "Romeo ve Juliet" filmine set olmuş Pienza köyüne, Monte Oliveto Maggiore Manastırı'na, dünyaca ünlü şaraplara ve büyüleyici Montepulciano kasabasına ev sahipliği yapıyor. Montepulciano'dan çıkıp Torrita di Sienna ve Montefollonico üzerinden Montalcino'ya ulaşacağınız yol muhteşem manzaralarla dolu.

MONTALCINO

Bölgenin şarapları ile en meşhur kasabasının tarihi kalesi ve eski şehir merkezi görülmeye değer. Ancak kasabanın asıl ünü, yüzyıllardır üzüm yetiştiriciliği ve şarapçılıkla uğraşan ailelerin bağlarından ve bu bağlarda düzenlenen organizasyonlardan geliyor.

MONTEPULCIANO

Sienna'nın 1 saat güneyindeki bir tepenin zirvesine kurulmuş bir köy burası. Rönesans tarzı binalarla süslenmiş Montepulciano, İtalya'nın en önemli gastronomi merkezlerinden biri sayılıyor. Yüzyıllar önce buranın soylu aileleri çok beğendikleri Montepulciano şarabını, "asil şarap" anlamına gelen "Vino Nobile" diye adlandırmışlar. Dar sokakları, güzelim meydanlarına yayılmış Rönesans dönemi sarayları, 13. yüzyıldan bu yana kullanılan mahzenleri, gastronomi mağazaları ve kafelerine uğramayı, ünlü peynirlerinin, salamlarının, mercimeğinin ve "pici pasta"sının tadına bakmayı ihmal etmeyin.

PIENZA

Küçük bir tepenin üstüne kurulmuş, minik surlar, zeytin ağaçları ve Monte Amiata'ya kadar uzanan çiftliklerle çevrili bu şirin kasaba, Franco Zeffirelli'nin "Romeo and Juliet" filmine set olmuştur. UNESCO'nun Dünya Mirası listesine alınmış olan Pienza, Papa II Pius'un (1405-1464) doğum yeridir. Rönesans'ın en iyi şehir planına sahip yerleşimlerinden birisi olarak kabul edilir. Pienza'da surların üzerinde yürüyerek manzara seyredebilir, özgün lezzetleri tadabilirsiniz. Pienza mutfağı özellikle taze ve yaşlandırılmış Pecorino peyniri, acı biberi, külde veya asma yaprağında terbiye edilmiş yer mantarı ile ünlüdür.

MONTALCINO ADRESLERİ

Bağlar:
- Azienda Agricola Case Basse
- Tenuta Ciacci Piccolomini d'Aragona
- Poggio Antico

Otel: Vecchia Oliviera
Öğle yemeği: Ristorante di Poggio Antico
Akşam yemeği: Vineria le Potazzine

MONTEPULCIANO ADRESLERİ

Bağlar:
- Poderi Boscarelli
- Tenuta Valdipiatta

Otel: Villa Poggiano
Öğle yemeği: Enoteca Osteria Osticcio
Akşam yemeği: Le Logge Del Vignola

PIENZA ADRESLERİ

Oteller: L'Olmo, La Bandita
Öğle yemekleri: La Taverna Di Moranda, Latte Di Luna

BOLGHERI/MAREMMA BÖLGESİ

"D'Vino Super Toscana" denilen kült şarapların iddialı üreticileri ile mimari bakımdan enteresan bağ evlerine ev sahipliği yapan bölge, son 20 yılda gastronomi açısından Toskana'nın en gelişmiş bölgesi haline geldi.

BOLGHERI/MAREMMA ADRESLERİ:
Bağlar:
• Tenuta dell' Ornellaia
• Tenuta San Guido
• Azienda Agricola Petra
Otel: L'Andana
Öğle yemeği: Tenuta dell' Ornellaia
Akşam yemeği: La Trattoria Toskana Tenuta La Badiola

Toskana'nın gurme bölgeleri hakkında detaylı bilgi:
www.yolculukterapisi.com/toskana-sarap-rotalari

Val D'Orcia ile Bolgheri/Maremma bölgeleri, Toskana'nın kült şaraplarının üretildiği üzümlerin anayurdudur. İnsan eli değmemiş kadar doğal görünen bu coğrafyada yaşayanlar gastronomide de iddialıdır.

DOURO (PORTEKİZ)

Douro nehri, üzüm bağlarıyla kaplı tepelerin arasından kıvrıla kıvrıla akar. Taraça taraça inen bağlarla kaplı yamaçlar o kadar diktir ki toprak kaymasını önlemek için geometrik desenli taş duvarlarla desteklenmiştir. Asma yaprakları güneşte fıstık yeşili, sarı, turuncu, kızıl, mor renklerle parıldar. Gökyüzü masmavidir, bulutlar havada asılı kalmıştır sanki. Nehrin oluşturduğu kıpırtısız gölet bir ayna gibi gökyüzündeki bulutları ve suya eğilmiş söğütlerin sapsarı yapraklarını aynen yansıtır.

Portekiz'in ünlü Douro bölgesi, nehrin Barca d'Alva ve Barqueiros arasındaki 100 km'lik bölümü çevreleyen 250 bin hektarlık alandan oluşuyor. Bu alanın beşte biri nehre kadar taraçalar halinde inen üzüm bağlarıyla kaplı. Sıra sıra dizilmiş üzüm bağlarının öyle nefes kesici bir görüntüsü var ki bu bağların dimdik yamaçlarda yerçekimine karşı nasıl koyabildiğine şaşıp kalıyorsunuz. Rustik ve nostaljik bir görünüme sahip Douro, şiirsel güzelliği ve otantik atmosferi turist akınlarıyla bozulmamış, Avrupa'daki nadir şarap bölgelerinden.

PORTO ŞARABININ DOĞUM YERİ

Douro aslında dünyanın en eski resmi şarap bölgelerinden; burada Romalılar döneminden beri şarapçılıkla uğraşıldığı biliniyor. 1143'te Portekiz Hıristiyan Kilisesi'nin teşvikiyle üzüm bağları genişleyerek tüm bölgeye yayılmış ve Porto'daki tüccarlarla Douro'lu çiftçiler arasında şarap ticareti başlamış. Olgun üzümlerin maserasyon süresi uzatılarak elde edilen iddialı tatlı şaraplara ise ancak 16. yüzyılın ortalarında erişilmiş. Bölgeye has "Porto Şarabı" (Portekizce "Vinho do Porto", İngilizce "Port Wine") unvanı ise 17. yüzyılda şarabın mayalanması sırasında konyak eklenmesi sonucu oluşan tatla birlikte gelmiş. Sadece Douro'ya has bu teknik, toprağın, iklimin ve üzümün simyasıyla birleşince "Porto Şarabı" dünya çapında ünlenmiş, isim ve mülkiyet hakkı da o bölgeye ait hale gelmiş.

DEĞİŞİM RÜZGÂRLARI

Douro'da son 20 yılda büyük bir değişim yaşanmış. Genç ve uzman kuşak 1990'ların ortasında, üzüm yetiştirme ve şarap üretimi süreçlerine yaratıcı ve yenilikçi yaklaşımlar getirerek bir dönüşüm başlatmış. Şimdi yatırımlarının ve emeklerinin meyvelerini topluyorlar, çünkü Douro bölgesi Porto ile anılmanın ötesine geçip dünyaca tanınan kırmızı ve beyaz şaraplar üretmeye başladı.

Joao Nicolau de Almeida, Dirk Niepoort ve Sandra Tavares da Silva, bölgedeki değişimin öncü isimleri.Ancak Douro'nun uluslararası üne kavuşmasındaki asıl öncü, "Douro Boys" adıyla anılan birlik. Quinta do Crasto, Quinta do Vallado, Quinta do Vale Dona Maria, Quinta do Vale Meao ve Niepoort bağlarının işbirliği ile ortaya çıkan "Dourolu Çocuklar" bölgenin modern imajını temsil ediyor. Symingtons ve Robertsons gibi eski üreticiler bile ünlü onologlarla işbirliği yaparak yeni akıma ayak uydurmaya başladılar. Douro bölgesi uzun zamandır "eski dünyanın yeni dünyası" unvanıyla anılıyor.

Douro nehrinin kıyısındaki Sao Leonardo da Galafura köyüne çıkıp dik yamaçlarda 300 yıl önce el emeğiyle taraçalar halinde şekillendirilmiş bağların muhteşem manzarasını seyredebilirsiniz.

DOURO SÜRÜŞ ROTALARI

Porto'dan kiraladığınız otomobille A4 otoyoluna çıkarak 45 dakika ilerledikten sonra Amarante çıkışından çıkın. Dağlardan kıvrıla kıvrıla aşağıya inen dar yollarda dikkatli olmakta fayda var, çünkü yerel sürücüler gerçekten çok hızlı! Mesao Frio çıkışından N101'e girdikten sonra bitki örtüsünün çamlardan okaliptüs ağaçlarına doğru değiştiğini fark edeceksiniz, çünkü artık Douro nehri kıyısındasınız! Porto şarabının tarihi ticaret limanı Peso da Regua'da bir mola verip Douro Müzesi'ni ziyaret edebilir ya da Quinto do Vallado'da keyifli bir öğlen yemeği yiyebilirsiniz. Ardından Sao Leonardo da Galafura'ya çıkıp dik yamaçlarda 300 yıl önce el emeğiyle taraçalar halinde şekillendirilmiş bağların muhteşem manzarasını seyredebilirsiniz.

NEHİRLE YAŞAYAN KÖYLER

Nehir kıyısından ilerleyen yola inerek Folgosa'yı geçip Pinhao kasabasına ulaşın. Vintage Otel'deki lezzet denemelerinden sonra tren istasyonundaki mavi ve beyaz renkli muhteşem azulejo'ların (Portekiz binalarında kullanılan camla kaplanmış parlak seramikler) orijinal kompozisyonlarına göz atın. Ardından tarihi şarap evi Quinta da Romaneira'ya çıkıp yine manzaranın keyfine varabilirsiniz. Buradan Douro'nun en şirin köyü olan Foz da Tua'ya geçip bir kahve molası verin. Akşam yemeği için adresiniz ise Folgosa'nın ünlü gurme restoranı D.O.C. olabilir.

Ertesi gün Lamego'dan Coa vadisine uzanan yolda muhteşem manzaraları sindire sindire izleyebilirsiniz. Regua'nın 12 km güneyinde yer alan Lamego kasabası, Nossa Senhora dos Remedios, Dom Afonso Henriques ve S. Pedro de Balsemao kiliseleriyle bölgenin tarihi merkezi olarak kabul ediliyor. İspanya sınırına yakın bir bölgede yer alan Coa Vadisi Arkeoloji Parkı ise kaya resimleriyle ünlü.

DOURO ADRESLERİ

Bağlar:
- Quinta da Manuela, Pinhao
- Quinta do Vallado, Peso da Regua
- Quinta do Panascal, Pinhao
- Quinta do Seixo, Pinhao
- Quinta do Vale Dona Maria, Pinhao
- Quinta do Crasto, Sabrosa
- Quinta do Portal, Sabrosa
- Quinta do Cotto, Sedeilos, Rede, Cidadelhe

Oteller:
- Aquapura Douro Valley, Lamego
- Quinta do Vallado, Peso da Regua
- Quinta da Romaneira dos Sonhos, Alijó
- Hotel Rural Quinta Nova De Nossa Senhora Do Carmo, Covas do Douro
- Casa de Casal de Loivos, Pinhão
- Vintage House Hotel, Lugar da Ponte, Pinhão
- Quinta do Portal, Sabrosa

Restoranlar:
- D.O.C. Restaurante, Folgosa
- Douro In, Peso da Regua
- LBV 79, Pinhao
- Castas e Pratos, Hotel Vintage, Pinhao
- Quinta Nova de Nossa Senhora do Carmo, Covas do Douro
- Almapura, Aquapura Otel, Lamego
- Largo do Paço, Amarante
- Casa de Mateus, Vila Real

Douro Vadisi hakkında detaylı bilgi için: *www.yolculukterapisi.com/douro*

RIOJA (İSPANYA)

Kökleri M.Ö. 2. yüzyıla, Romalılar dönemine uzanan şarap kültürü, Ortaçağ'dan kalma taş binalar, kuleler ve kiliselerle donanmış tarihi dağ köyleriyle rustik ve zamanın ötesine geçen bir atmosferi var Rioja'nın. Muhteşem doğa manzaralarının arasında birdenbire karşınıza çıkan çağdaş mimari harikaları, onu Avrupa'daki benzerlerinden ayırıyor. Yüzlerce yıllık tarihe sahip üzüm ve şarap üreticileri, bağlarındaki oteller, mahzenler ve tadım odaları için Zaha Hadid, Frank Gehry, Santiago Calatrava gibi ünlü mimar ve tasarımcılarla anlaşmışlar. Marques de Riscal Hotel'in iç içe geçmiş titanyumlarla akan bir şarabı andıran yapısı, Contabrian dağlarına sırtını vermiş Bodega Ysios'un dalgaları andıran çatısı, López de Heredia'nın karafı andıran tadım odası, Bodegas Vina Real'in dev bir ahşap fıçıyı andıran şarap evi... İşin enteresan yanı bu çağdaş dokunuşlar, bölgenin ruhunu zedelemeden, doğayla harmanlanmış şekilde karşınıza çıkıyor. Hayranlık veren bu uyum, Rioja'ya kesinlikle eşsiz ve yaratıcı bir karakter katıyor.

Yemeğe uygun içecek seçiminde ise mükemmeliyetçi bir yaklaşım var Rioja'da. Bölgeyi köklü ve geleneksel Bask mutfağı domine ediyor. Sofistike lezzetler adeta performans sanatını andıran sunumlarla karşınıza geliyor.

Bağcılık ve şarap üreticiliği Rioja Bölgesi'nin can damarı. Nitekim Vivanco Şarap Müzesi'nin girişini süsleyen bu ilgi çekici heykel, insan ile doğanın birlikteliğini vurguluyor.

RIOJA SÜRÜŞ ROTASI

Rioja manzaralarının tadına varabilmek için otoyoldan ayrılıp tepelere tırmanan dar yollara girmek en iyi seçenek. Ortaçağ'dan kalma kiliseleri veya kuleleri ile ufacık köyler, dizi dizi bağlar, taştan yapılmış bağ evleri, tepelerin ardındaki vadi manzaraları ile bölgenin ruhunu içinize sindirebilmek, yolunuzu uzatmanıza değecek. En keyiflisi ise Haro'dan A124'ü izleyerek San Vincente de la Sonsierra, Abalos ve Samaniego köyleri üzerinden Laguardia'ya gitmek. Laguarda'yı ve civardaki bağları ziyaret ettikten sonra A3210'u izleyip Elciego'ya ulaşabilir, ardından da A3212'yi ve A3214'ü izleyerek yine bağların arasındaki küçük köyleri keşfedebilirsiniz.

RIOJA ADRESLERİ

Bağlar:
- Bodegas R. Lopez de Heredia, Haro
- Herederos Marques del Riscal, Elciego
- Bodegas Ysios, Laguardia

Oteller:
- Marques de Riscal Otel, Elciego
- Viura Hotel, Villabuena de Alva.

Restoranlar:
- Gastronomic Restaurant Marques de Riscal, Elciego
- Posada Mayor de Migueloa,Laguardia
- Casa Terete, Haro
- El Portal del Echaurren, Ezcaray
- Hector Oribe, Paganos
- Asador Alameda, Fuenmayor

Rioja hakkında detaylı bilgi için:
www.yolculukterapisi.com/rioja

Crystal kart sahiplerine özel olarak hazırlanan seyahat önerilerine www.crystalcard.com.tr'den ulaşabilirsiniz.

Yemeğe uygun içecek seçiminde mükemmeliyetçi bir yaklaşım hâkim Rioja'da. Bask mutfağının ağır bastığı bölgede hazırlanan sofistike lezzetler, performans sanatını andıran sunumlarla karşınıza geliyor.

Crystal Concierge sizin için dünyanın her noktasındadır. Gezilerinizi en ince ayrıntısına kadar planlar. Sizin adınıza tüm rezervasyonlarınızı gerçekleştirir. Crystal Concierge'a **444 0 446 Yapı Kredi VIP Line** üzerinden ulaşabilirsiniz.

crystalcard.com.tr

Sunset Grill & Bar'da Günseli Kato, Aycan Kato ve Elif Tapan ile gurme sohbetler

Mart ayında 20. yılını kutlayan Sunset Grill & Bar, özellikle leziz sushi'leri ile İstanbul'un gastronomi haritasının önemli duraklardan. Ulus'taki mekân, eşsiz Boğaz manzarasının yanı sıra Akdeniz, Türk ve Japon mutfaklarından oluşan menüsüyle de popülerliğini koruyor. Elif Tapan, sanat yapıtlarını servis tabaklarına taşımasıyla da ünlü Sunset'te, sanat dünyamızın uluslararası ismi Günseli Kato ve kızı Aycan Kato ile sanat, yemek, anne-kız ilişkileri üzerine keyifli bir sohbet gerçekleştirdi.

RÖPORTAJ **ELİF TAPAN**
FOTOĞRAF **MERVE AĞAZAT**

IZGARA AHTAPOT

MİSO SOSLU IZGARA LEVREK

Elif Tapan: Sevgili Günseli ve Aycan, bugün Sunset'in usta şefi Erol Aslan bize bir deniz mahsulleri menüsü hazırlamış. Balık seviyorsunuz bildiğim kadarıyla...

Günseli Kato: Sevmez miyiz? Çok sık et tüketmesek de balık ve deniz ürünlerinden asla vazgeçmiyoruz.

Aycan Kato: Her şey çok lezzetli gözüküyor. Neler tadacağız peki bugün?

E.T.: Başlangıç olarak Yellow Tail Sashimi, Karides Tempura, Izgara Ahtapot hazırlamışlar. Ana yemek servisinde Miso Soslu Izgara Levrek var. Şefin spesiyali Fırınlanmış Alaska Yengeç ve tatlı olarak da Balkabaklı Cheesecake. Bu arada siz anne-kız birlikte mutfağa giriyor musunuz?

G.K.: Elbette birlikte geçirdiğimiz zamanın bir kısmını mutfakta değerlendirdiğimiz oluyor. Ancak ben genelde Aycan varken mutfağa çok girmemeye çalışıyorum, çünkü onun damak tadı çok gelişmiştir. Hollanda'da okurken yemeklerini kendisi yapıyordu, zaman zaman restoranlarda da çalıştı. Yemek konusuna eli oldukça yatkındır.

E.T.: Aycan annenin anlattığı kadar iyi misin yemek konusunda?

A.K.: Sağlığıma çok düşkün olduğum için daha çok sağlıklı şeyler yapmayı seviyorum. Bol malzemesi olan, bir öğünü kapsayacak besin değerinde salatalar hazırlamayı seviyorum. Japon tatları katmayı seviyorum yaptığım yemeklere. Soya sosunu sık sık kullanıyorum bu nedenle. Annemle ben çok fazla et tüketmiyoruz ama balık en sevdiğimiz yiyeceklerden biri.

G.K.: Aycan Japonya'da doğup altı yaşına kadar orada yaşadığı için damak tadı Japon mutfağı ile gelişti. Türkler'de bu konu çok önemlidir, çocukluğumuzdaki anne lezzetlerini unutamayız. Aycan'ın durumu da biraz böyle, çocukken içine doğduğu kültürün lezzetlerine yakınlığı var.

E.T.: Aklınızda kalan ilginç bir detay var mı o günlerden?

G.K.: Aycan doğduğunda kayınvalidem balığı önce kendi çiğneyerek Aycan'a yediriyordu. Düşünsenize, daha bir aylık bebeğe balık yediriyorlar! Uzun süre alışamamıştım. Oysa şimdi bakınca onun ağız tadında balık lezzetinin yerleşmesi açısından etkili olduğunu fark ediyorum.

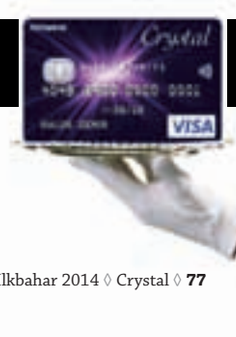

Crystal sahipleri Sunset Grill&Bar'da **% 20 indirim** ayrıcalığına sahiptir.

YELLOW TAIL SASHIMI

KARİDES TEMPURA

E.T.: Balığı pişirerek mi yoksa çiğ yemeği mi tercih ediyorsunuz?
A.K.: Evde genelde pişirerek tüketmeyi tercih ediyoruz ama dışarıda yemeğe çıktığımızda sushi ve diğer çiğ balık ürünlerini yemeği seviyoruz.
E.T.: Peki, Japon mutfağına ait bir tarifi burada yapmayı denesek sonuç nasıl olur?
G.K.: Japon mutfağında soslar çok önemli bir yer tutuyor. Örneğin Dashi denen, balık tozundan yapılmış bulyonları var, her yemeğe koyuyorlar. Bu yüzden tavuk yemeğinde bile balık tadı oluyor. Bunun dışında her yemek çeşidi için farklı sosları var. Hepsini Türkiye'de bulmak mümkün olmadığı için aynı lezzetleri burada yakalamak zor.
E.T.: Annenin mutfağında sevdiğin şeyler neler Aycan?
A.K.: Annem yaptığı her şey o kadar güzel oluyor ki... Kullandığı tarifleri bilsem ve onu yaparken izlesem bile ben yaptığımda kesinlikle aynı tadı bulamıyorum. Sanırım sevgisini ve elinin lezzetini katıyor.
G.K.: Asıl neden yemekleri kızıma yapıyor olmam. Çünkü Aycan benim için çok özel. O karnım acıktı dediği anda ben kendimi mutfakta buluyorum.
E.T.: Aycan biraz kendini anlatır mısın lütfen?
A.K.: Amsterdam'da baskı sanatları eğitimi aldım. Bunun dışında müziğe de ilgim var. Hollanda'da sahnede şarkı söylediğim zamanlar da oldu.
E.T.: Hangi tür müzik ilgini çekiyor?
A.K.: R&B ve caz ağırlıklı olmak üzere farklı tarzlara kendi yorumumu katmayı seviyorum. Ayrıca piyano çalıyorum.
E.T.: Sanatsal alanda çalışmaların var mı peki?
A.K.: Baskı teknikleri okudum ama daha çok resim üzerine yoğunlaştım. Hollanda'da birçok sergiye katıldım. Türkiye'de henüz sergi açmadım. Genç sanatçıların davet edildiği birkaç projeye başvurdum. Gerçekleşirse Türkiye'deki ilk sergime katılacağım.

E.T.: Günseli, yemek kültürümüz yeniliklere açık mı sence?
G.K.: Türkiye konservatif bir toplum. Bu, yemek kültürümüze ve mutfak anlayışımıza da yansıyor. Ancak son dönemde bu algıyı kıracak denemelere şahit oluyoruz. Açıkçası bu beni sevindiriyor. Minyatür gibi geleneksel bir sanatı bile modernize eden bir sanatçı olarak her alandaki yenilikçi yaklaşımları destekliyorum.
E.T.: Bildiğim kadarıyla Sunset için bir tasarım hazırlığın var.
G.K.: Sunset Grill & Bar'ın sahibi Barış Tansever ile yıllara uzanan bir dostluğumuz var. Mart ayında 20. yılı kutlanacak Sunset'in, biz de bu yıldönümü için Japon teması kullanalım istedik. Biliyorsun buranın sushi'si çok meşhur, bu özelliğiyle de bir bağlantı kurmuş olduk. Bir sushi seti hazırladık, servis tabağı, bardak, çaydanlık gibi parçalardan oluşuyor. Bir özelliği de kadın ve erkek için ayrı tasarımda setler olması. Şu anda servis tabaklarında Burhan Doğançay tasarımları yer alıyor. Bu uygulamayı Türkiye'de Barış başlatmıştır, sanata ve sanatçıya destek vermek adına çok başarılı bir projedir.
E.T.: Buna ben de katılıyorum. Bir restoran müşterisi olarak değer verdiğim sanatçıların eserlerini yemek yediğim şık bir mekânda görmek benim hoşuma gidiyor. O ana ve yemeğe çok anlam kattığını düşünüyorum. Bu arada Anneler Günü'ne ait Aycan ile ilgili unutamayacağın bir anın var mı?
G.K.: Bir dönem üniversitede ders verdiğim öğrencilerimle çıktığım Avrupa gezisine Aycan'ı da götürmüştüm. Amsterdam, Belçika, Paris'i kapsayan bir Avrupa turuydu. O gezide kızımla baş başa oturup St. Germain'deki Café de Flore'da şarap ve peynir tadımı yaptık. Orada Aycan çok eğlenmişti. Amacım kızıma Fransız kültürünü yaşatmaktı.
E.T.: Gerçekten çok iyi anlaşan bir anne-kız olduğunuzu görebiliyorum. Sizinle yemek yemek benim için çok keyifli oldu. Teşekkür ederim katıldığınız için.

FIRINLANMIŞ ALASKA YENGEÇ

EROL ASLAN ŞEF:

Erol Arslan 1970 yılında, Türkiye'nin en iyi aşçılarının memleketi Mengen'de doğdu. Mutfak kariyerine 1984 yılında başladı. Yirmi yıl içerisinde İstanbul'daki çeşitli işletmelerde deneyim kazandıktan sonra, 1995 yılında Sunset Grill & Bar'da çalışmaya başladı. Türk mutfağının yanı sıra dünya mutfağında da kendini geliştirmeye devam eden Arslan aynı zamanda genç şeflerin yetişmesine de destek oluyor.

ŞEFİN SPESYALİTESİ:

Sunset Grill & Bar çok fonksiyonlu bir restoran. Bar ile grill, restoranın temelini oluştursa da deniz ürünleri, özellikle sushi seçeneklerimiz oldukça popüler. Öğle ve akşam servisleri için lezzetli bir başlangıç önermek isterim: Fırınlanmış Alaska Yengeç. Bunun için mayonez ve chili garlic sos karıştırılır. Yengeçlerin beyaz etleri bıçakla temizlenir. Karıştırdığımız sos etin üzerine bulanır ve 180 °C fırında pişirilir. Lime, frenk soğanı, ebiko eklenerek servis edilir.

İLKBAHARA UYGUN MENÜ
Menümüze yeni eklenen taze "Fine de Claire" istiridyeleri tavsiye ediyorum. Fransa'dan ithal ettiğimiz taze istiridyeler hazırladığım üç farklı sos ile servis ediliyor.

BALKABAKLI CHEESECAKE

Tabağınızdaki lüks

Gastronomi dünyası her geçen gün kendini aşan yenilikler peşinde koşuyor. Dünyanın farklı yerlerindeki birçok şef lezzetin yanında sıra dışılık arayanlar için de yaratıcılığın sınırlarını zorluyor. Son dönemin öne çıkan trendi ise altın yaprakları, inciler, kristaller gibi lüks malzemelerin yemeklere dâhil edilmesi!

YAZI **KAAN TAYGA**

Ferahlatan zenginlik

Marilyn Monroe, Jackie Kennedy gibi isimlerin de favori mekânı olan New York'un ünlü restoranı Serendipity 3, kuruluşunun 50. yılını kutlarken bir de çılgınlığa imza attı. Restoranın "Golden Opulence Sundea" ismiyle menüsüne eklediği bu çılgın ürün, "dünyanın en pahalı dondurması" olarak Guinness Rekorlar Kitabı'ndaki yerini aldı. Madagaskar ve Tahiti'den getirilen özel bir vanilya karışımı ile yapılan dondurmada ayrıca dünyanın en pahalı çikolatalarından biri olan Amedei Porceleana bulunuyor. 23 karat yenebilir altın kaplı olan dondurma, Armagnac marka konyakla tatlandırılmış tuzsuz havyarla sunuluyor. Executive Chef Joe Calderone tarafından "ikonik" olarak tanımlanan ve 300 dolar değerindeki kristal bir kadeh ve 18 ayar altın bir kaşıkla servis edilen bu benzersiz lezzeti, birkaç gün önceden sipariş vermek şartıyla 1.000 dolar karşılığında tadabiliyorsunuz.

Golden Opulence Sundea

Omlete sıra dışı dokunuş

New York Le Parker Meridien Hotel'in farklı tatlar sunan restoranı Norma, bu kez sabah kahvaltısı için özel bir tarifle karşımıza çıkıyor. Altı yumurta ile hazırlanan "Zillion Dolar Frittada" isimli omlet yer mantarı, ıstakoz ve 300 gram Sevruga Havyarı ile servis ediliyor. Restoran yetkilileri omletin 1.000 dolarlık fiyata değecek kadar lezzetli olduğunu ısrarla vurguluyor.

Gastronomi dünyasının usta şefleri yaratıcılıklarını nadir bulunan doğal malzemelerle de birleştirip iddialı tatlar yaratıyor.

Yubari kavunu

Japonya'dan şaşırtan doğal bir lüks ürün de Yubari kavunu. Yetiştiği topraktaki volkanik tüf oranının fazla olması nedeniyle dünyanın en lezzetli ve sulu kavunu olarak bilinen ürün, ince kabuklu ve düzgün yuvarlak hatlarıyla öne çıkıyor. Japonya'da yerel meyve toptancıları tarafından her yıl sezon başında gerçekleştirilen açık arttırmada en yüksek fiyatına 2008 yılında erişen Yubari kavunu 26.000 Euro ile bir rekora imza atmıştı. 2013 yılında ise 15.730 dolardan alıcı buldu. Yağ oranınıza dikkat ederek, şeker ihtiyacınızı karşılayabileceğiniz bu sağlıklı yiyecek, potasyum ile A ve C vitaminleri bakımından da zengin. Likopen pigmentini sağlayan kavun ayrıca, kan basıncını ve kalp ritmini dengeliyor.

Pizzaların "007"si

İtalyan pizzasının ününe ün katan pizzacı Domenico Crolla'nın kurucusu ve şefi Domenico Crolla, pizza yemeyi farklı bir deneyime dönüştürerek unutulmaz bir lezzet yaratmak için yola çıkmış. "Pizza Royale 007" ismini verdiği bu özel pizza, Dom Perignon şampanyaya batırılmış İskoç somon füme, havyar, yıllanmış balzamik sirke ve geyik eti madalyondan oluşuyor. Son dokunuşu, yemeğin üzerine yerleştirdiği 24 ayar yenebilir altın yaprakları ile yapan Crolla'nın bu lezzetinin fiyatı 4.200 dolar.

Suyun en özel hali

ABD'nin Tennessee eyaleti Dandridge kasabası, Chestnust tepesinden çıkan kaynak sularından üretilen Bling H2O markası "Luxury Lifestyle" yaşam felsefesinin bir ifadesi olarak görülüyor. Ozon, ultraviyole ve mikro-filtrasyon evrelerini de kapsayan dokuz adımlık bir saflaştırma işleminden geçtiği belirtilen ürün, şişelerinde kullandığı Swarovski taşlarla da farklı bir kimlik kazanıyor. Hollywood'un ünlü isimlerinden Jamie Foxx ve Ben Stiller gibi aktörlerle spor dünyasından ünlü isimlerin tanıtımını yaptığı Bling H2O sularının standart bir şişesinin fiyatı 50 ila 480 dolar arasında değişiyor. Sadece Dubai'deki Harvey Nichols mağazasında satışa sunulan ya da Bling H2O web sitesinden sipariş edilebilen ve üzerinde toplam 10.000 adet elle işlenmiş Swarovski kristali bulunduran 750 ml'lik özel "The Ten Thousand" şişesi ise 2.600 dolar değerinde.

Bir yudumluk servet

Filipinli şef Angelito Araneta Jr., 2011 yılı Sevgililer Günü için özel olarak hazırladığı, "Acqua Diamanti Necro Bottiglia Vodka" ile dünyanın en pahalı içkisini yarattı. Şişenin içinde 24 ayar altın yaprakları, bir adet Güney Denizi İncisi ve 1 karatlık Afrika Elması bulunuyor. Şişesi 11.000 dolar.

Alba ve Matsutake mantarları, Beluga havyarı gibi lezzet ve fiyat olarak lüks kategorisinde yer alan ürünler arasında karpuz ve kavun da bulunuyor!

Densuke karpuzu

Doğal olarak lüks kategorisine giren ürünler arasında yer alan Densuke karpuzu, sadece Japonya'nın kuzeyindeki Hokkaido adasında yetişiyor. Siyah kalın kabukları ve tatlı, gevrek lezzetiyle benzerlerinden ayrılan karpuzdan bir hasatta sadece 65 adet elde ediliyor ve fiyatı her yıl açık artırmayla belirleniyor. Bu nedenle fiyatı her sene değişen Densuke karpuzunun tanesi 2008 yılında 6.300 dolara satılırken, 2013 yılında 3.000 dolara alıcı buldu.

En pahalı bagel

New York'ta bulunan Westin Hotel'in Şefi Frank Tujague çok özel bir bagel hazırladı. İçerisi beyaz trüf ve krem peynir dolgulu bagel'in üzerinde ise yenebilir altın yaprakları bulunuyor. Tarifte kullanılan mantar sadece İtalya'nın Alba bölgesindeki meşe ağaçlarının altında yetişen özel bir tür olmasıyla lezzette fark yaratıyor. Sabah kahvaltınıza böylesi bir dokunuşu 1.000 dolar karşılığında ekleyebiliyorsunuz.

Fast Food'un yıldızı

Ünlü şef Hubert Keller'ın Las Vegas'taki Mandalay Bay Hotel'de bulunan "Fleur de Lys Burger Bar" için hazırladığı ve fast food yiyeceklerin yıldızı diyebileceğimiz özel tarif çok dikkat çekiyor. "Fleur Burger 5000" adıyla anılan burger, Wagyu sığırı eti ve kaz ciğerinden oluşuyor. Trüf soslu siyah yer mantarı eşliğinde servis edilen burger, ismiyle uyumlu olarak 5.000 dolara satılıyor. Elbette bu fiyatta, burgerle birlikte sunulan bir şişe 1995 Château Petrus şarabının etkisi de var.

Hazır yemeğin baş tacı

Londralı şef Charlie Bigham kendi adını taşıyan catering şirketinde hazırladığı "Swish Pie" ile hazır yemek fikrine bambaşka bir boyut katıyor. 1996 yılından beri hazır yemek sektöründe üretim yapan Bigham, Swish Pie'da benzersiz bir tarif oluşturmak için en seçkin malzemeleri kullanmış. Ortaya çıkan bu gurme menüde 24 ayar yenebilir altın yaprakları üzerinde sunulan ve 2003 yılı Dom Perignon şampanya eklenmiş ıstakoz bulunuyor. Beyaz Alba mantarı ile zenginleşen Swish Pie inci kaşıklar içinde sunulan Beluga havyarı ile taçlandırılıyor. Özel bir alüminyum folyo kap içerisinde servis edilen ürün 314,16 Pound'luk fiyatıyla hazır yemekte lüks ve lezzet arayanların ilgisini çekiyor.

Crystal sahipleri yıl boyunca tüm otel ve restoranlarda **% 5 indirime** sahiptir.
Rezervasyon için **444 0 446 Yapı Kredi VIP Line** üzerinden Crystal Concierge'ı arayabilirsiniz.

crystalcard.com.tr

Baharı anlatan *trendler*

2014 İlkbahar-Yaz Sezonu, baharın enerjisini ve romantizmini taşıyan trendlerle birlikte geldi. Moda dünyasında yükselen akımlar arasında metalik renkler, floral desenler, pastel tonlar, sanattan ilham alan motifler, danteller ve transparanlar öne çıkıyor.

YAZI **GİZEM KIRCA**

Dolce&Gabbana

Floral dokunuş

Baharla canlanan doğadan ilham almaktan asla vazgeçmeyen modacılar, 2014 İlkbahar/Yaz Sezonu için giysilere ve aksesuarlara çiçeklerin enerjisini yansıtmaya karar verdiler. Her ne kadar tek parçaları kullanmayı sürdürseler de farklı floral desenli parçaların birlikte kullanımına da sık sık rastlıyoruz. Trendin en yakın takipçileri arasında Valentino, Dolce&Gabbana, Hermes, Oscar de la Renta ve Marni bulunuyor. Bu sezon daha çok diz altı volanlı etek ve elbiselerle kendini gösteren floral desenler nostaljik ve feminen duruşa vurgu yapıyor.

Valentino

Oscar de la Renta

Tory Burch

Hermes

Valentino, Dolce&Gabbana, Hermes, Oscar de la Renta, Tory Burch ve Marni, yeni sezonda floral desenlere koleksiyonlarında geniş yer verdi.

Lanvin

Creatures of the Wind

Roberto Cavalli

Metal etkisi

Desen ve renk seçenekleriyle cesur bir şekilde karşımıza çıkan 2014 İlkbahar/Yaz Sezonu, metalik renklerin "cool" ışıltısıyla aydınlanıyor. Geçtiğimiz iki sezonda gece kıyafetlerinde ağırlığını hissettiren metalik tonlar bu baharda gün ışığıyla geçen saatlerimizi de etkisi altına alıyor. Dünyaca ünlü moda markaları altın ve gümüşün yanı sıra pembe, mor, yeşil gibi renk paletinin iddialı renklerine de yer verdikleri koleksiyonlarıyla cesur kadınların beğenisini kazanıyor. Trendin öncü markalarından Altuzarra metalik parçaları günlük parçalarla kombinlerken Creatures of the Wind farklı aksesuarlarla birleştirdiği etekleriyle göz dolduruyor. Roberto Cavalli ve Lanvin baştan aşağı metalik tonların hâkim olduğu tasarımlarıyla dikkat çekerken Tory Burch desenli metalik kumaşlara ağırlık veriyor.

Dünyaca ünlü moda markaları, altın ve gümüşün yanı sıra pembe, mor, yeşil gibi renk paletinin iddialı renklerine de yer verdikleri koleksiyonlarıyla dikkat çekiyor.

Altuzarra

Sanat vurgusu

İlhamını sanattan alan moda, yeni sezonda tablolara özeniyor ve resim figürlerini kıyafetlere taşıyor. Trendin öncülerinden Aquilano Rimondi, klasik resimlerden etkilenerek hazırladığı ipek eteklerle dikkatleri üzerine çekerken, Prada pop-art figürlerle süslediği elbiselerle kadınların aklını çeliyor. Prabal Gurung ve Celiné ise feminen formlara yer verdiği 2014 İlkbahar/Yaz Koleksiyonu'nda soyut desenlerin gücünden yararlanıyor.

Prabal Gurung

Celiné

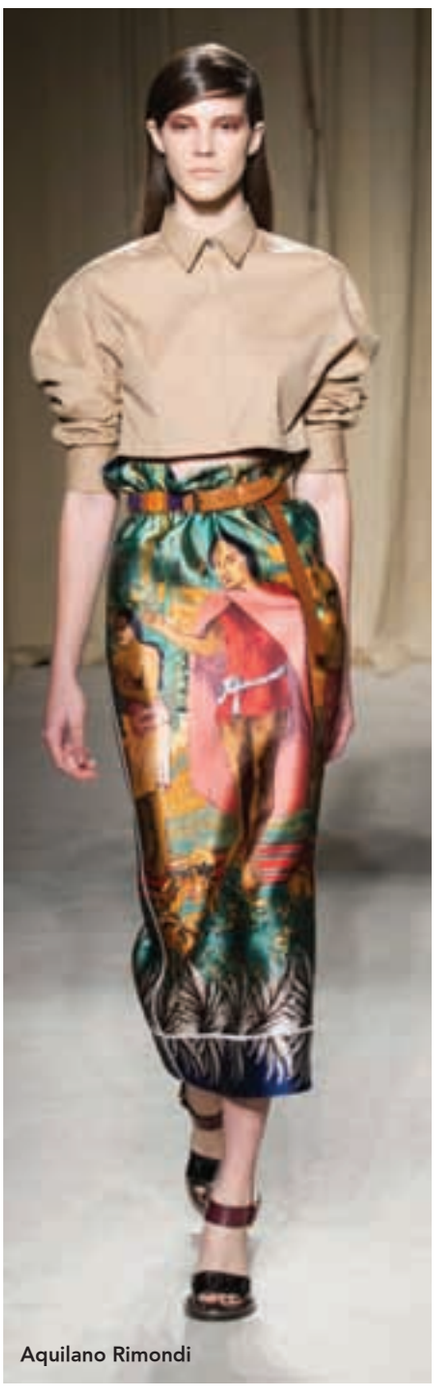

Aquilano Rimondi

Prada

2014 İlkbahar'ında sanattan ilham alan moda, resim figürlerini kıyafetlerimize taşıyor.

Pastel duygular

Bebek mavisi, tozpembe, açık lila, Nil yeşili gibi huzur veren renkler, baharın yükselen trendleri arasından göz kırpıyor. Romantik ve zarif pastel tonları kombinleme trendi, yeni sezonda ünlü markaların, zarafeti her şeyden önde tutan kadınlar için çok şık kreasyonlar yaratmalarının yolunu açtı. Chanel, Balmain, Nina Ricci ve Carven'in 2014 İlkbahar/Yaz koleksiyonlarında geniş yer tutan pastel tonlar, hem gece hem de gündüz kullanımlarına uygunluklarıyla sezonun en vazgeçilmez trendi olmaya aday.

Balmain

Chanel

Baharın enerjisini yansıtan pastel tonlar, hem abiyelerde hem de günlük parçalarda karşımıza çıkıyor.

Nina Ricci

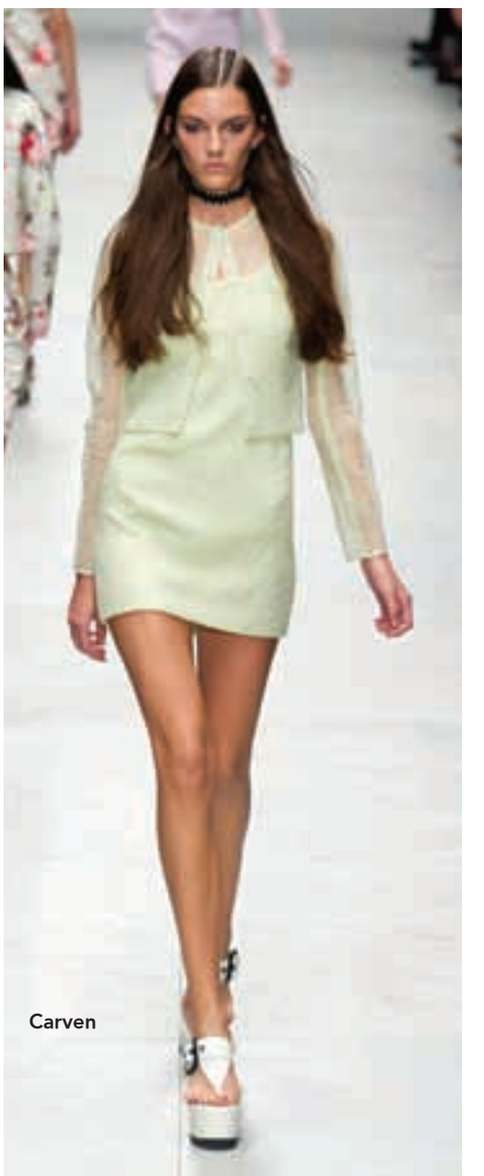

Carven

Oscar de la Renta

Christian Dior

Erdem

Burberry Prorsum

Romantizm rüzgârları estiren danteller ve cesur transparan detaylar, yeni sezonda da kadınları yalnız bırakmıyor.

Dantel & Transparan

Romantik danteller ve iddialı transparanlar yeni sezonun en çarpıcı akımları arasında yerini alıyor. Son derece şık ve dişi bu iki kumaş, ayrı ayrı ya da birlikte kullanımlarıyla da farklı zaman ve mekânlar için şık seçenekler oluşturabileceklerini kanıtladılar. Bu trende koleksiyonunda geniş yer veren Burberry Prorsum gündüz davetlerinde kurtarıcı olacak şık kombinlere imza atıyor. Desenli transparanların gücünden yararlanan Christian Dior ve Erdem markaları abiye modelleriyle dikkat çekerken, Oscar de la Renta'nın romantik dantellerden hazırladığı şık takımlar iş kadınlarının beğenisini kazanacağa benziyor.

vizyon

DÜNYADAN VE TÜRKİYE'DEN HAYATA RENK KATAN SON DAKİKA HABERLERİ

1. Çalışma masasındaki şıklık
Duruşu ve yaratıcı tasarımıyla çalışma masalarında kendine şık bir yer edinen L'objet, yılan ve kertenkele şeklindeki büyüteç tasarımlarıyla çok beğenildi. 20 cm boyunda ve pirinç üzerine 24 ayar altın kaplama olarak üretilen büyüteçler, L'objet'in web sitesi üzerinden sipariş edilebiliyor.

2. Bal peteği misali
Brezilyalı mobilya tasarım şirketi Estar Moveis'in São Paolo'da açtığı yeni mağazasının tasarımı çok konuşuluyor. Geometrik yapıdaki bina altıgen levhalarla tasarlanmış ve içeri yansıyan ışıklarla süslenmiş. Felipe Morozi'nin kreatif direktörlüğünü yaptığı ve Jader Almeida, Marcelo Ligieri, Renata Moura gibi ünlü Brezilyalı tasarımcıların parçalarını barındıran markanın bu yeni binasının tasarımı ise SuperLimao Studio isimli firmaya ait.

3. Chopard'dan At Yılı'na özel saat
Yıllardan beri süregelen işçilik yeteneklerini 2014 At Yılı'na özel olarak tasarladığı saatiyle bir kez daha kanıtlayan Chopard, "L.U.C XP" modelinin sade hatlarını eski bir süsleme tekniği olan Urushi'nin cazibesiyle buluşturdu. Tamamı elde boyanmış, nilüfer çiçekleriyle bezeli saatin kadranında soylu bir at motifine yer verildi. 39,5 mm çapa, 6,8 mm yüksekliğe, iki tulumbaya, otomatik kurma mekanizmasına ve 65 saatlik güç rezervine sahip saat, L.U.C 96.17-L kalibresi, 18 ayar kırmızı altından yapılan kasası ve siyah timsah derisi kayışıyla hayranlık uyandırdı.

4. Koleksiyoncuların gözde markası Türkiye'de
1983 yılında New York'ta, evli bir çiftin tasarım hayallerini gerçekleştirmesiyle ortaya çıkan MacKenzie - Childs, en beğenilen ürünleriyle Beymen Home'da satışa sunuldu. 30 yıldan bu yana tasarım alanındaki çizgisini korumaya devam eden marka, ressamlar tarafından boyanan el yapımı mobilya ve aksesuarlarla yaşadığı ortamı farklı kılmak isteyen dekorasyon tutkunlarına hitap ediyor. MacKenzie - Childs'ın "Courtly Check" deseni, markanın imzasını oluşturuyor. Satranç tahtasını anımsatan siyah-beyaz kareli görüntüye sahip desen, fırça darbeleri ile mavi, mor, yeşil ve sarı gibi farklı renkler kullanılarak çeşitlendirilebiliyor.

1

2

3

4

6

5

7

8

5. Cesur ve şık banyolar
Yıllar boyu dayanması beklenen armatürlerin, doğru malzemelerle tasarlanmış mobilyaların ve tarz yaratan bir atmosferin başrolde olduğu "geleceğin banyoları"na imza atan Antonio Lupi, bu yılın yükselen temalarını belirledi. Sanatsallığın, çok-işlevliliğin ve gökkuşağı renklerinin öne çıktığı dekorasyon modasında, Rönesans döneminin karakteristik figürleri ve çiçek desenleri duvarlara taşınırken, beyazın tahtına ise gökkuşağı renkleri oturuyor. Banyo mobilyalarındaki işlevsellik arayışına da yanıt veren marka, kitaplar, banyo ürünleri ve havlular için hazırlanmış raflarla çok-işlevli tasarımın altını çiziyor. Antonio Lupi tasarımları, Türkiye'de Sem Collections çatısı altında satışa sunuluyor.

6. Tavladan daha fazlası
Figürleriyle tavlaya renk katan İngiliz tasarımcı Alexandra Llewellyn, geleneksel ahşap tavlaların yüzeylerini birer tuval gibi kullanıyor. Tavla oyunuyla ilk kez 13 yaşındayken, Mısırlı üvey dedesiyle Kahire sokaklarında gezerken tanışan Llewellyn, kültür ve dil farkı gözetmeksizin, herkesin keyifle oynadığı bu oyundan işte o günlerde çok etkilenmiş. "Evde verdiğim bir partide akşam yemeğinin ardından arkadaşlarımla tavla oynadığım geceler en keyifli zamanlarım" diyecek kadar tavlayı seven tasarımcının tavla setleri 2.100 Euro'dan satışa sunuluyor.

7. İkonik parfüm artık çanta
Chanel, ikonik parfümü N°5'in şişesini 2014 Cruise Koleksiyonu'nda çantaya uyarlayarak bir ikon parça daha yarattı. Karl Legerfeld tarafından şeffaf ve siyah olmak üzere iki farklı renkte tasarlanan çanta şimdiden Alexa Chung, Rihanna, Miroslava Duma ve Laura Neiva gibi ünlü isimlerin favorisi oldu.

8. Yaprak sandalye
Orhan Cileli'nin ilk tasarımlarından biri olan "The Leaf Chair" görünümüyle ağaçtan düşen bir yaprağı andırıyor. Doğanın hareketlerinden ilham alan sandalyenin kıvrımları hangi açıdan bakılırsa bakılsın gerçek bir yaprağı andıracak şekilde tasarlanmış. Paslanmaz çelikten ve tamamen el yapımı olarak, özel sipariş üzerine üretiliyor.

9

10

9. Fotoğraf parfümle buluşunca
Olfactive Studio, dünyada ilk defa çağdaş sanat fotoğrafçılığı ile parfüm tasarımını buluşturup görmeyle koklama arasında bir bağ kuruyor. Parfüm tasarımcılarının fotoğrafçıların eserlerinden ilham alarak oluşturdukları koleksiyon, beş parfümden oluşuyor. Koleksiyonun öne çıkan parfümü "Chambre Noire", odunsu kokusu ve canlı üst notalarıyla öne çıkıyor. FIFI (The Fragrance Foundation France) tarafından 2013 yılında "Best Niche Concept Award"a layık görülen parfüm Beymen Zorlu, Harvey Nichols Kanyon İstanbul ve Kanyon Ankara'da satışta.

10. 9 karat pırlantalı saat
Patek Philippe'in güçlü tasarım ve stil sahibi bir kişilik arayışına cevap bulduğu "Nautilus" modeli, tanıtıldığı 1976 yılından bu yana zarif çizgisiyle bir klasik haline geldi. Özgün ruhunu koruyarak ince ve dikkatle hesaplanmış değişikliklerle 38 yıldır arzulanmaya devam eden Nautilus'un son modeli 7021/1R-001 ise epey dikkat çekici. Pembe altın üzerine 2.328 adet pırlantanın işlenmesiyle ortaya çıkan ve Patek Philippe farkını tüm detaylarıyla yansıtan yeni Nautilus modeli 30 metreye kadar su geçirmez özelliğe de sahip.

11

11. Aydınlatmada iddialı tasarım
Dünyaca ünlü aydınlatma markası Lightfull'un büyük beğeni toplayan Botti ailesi yeni bir üye kazandı. Müzikal enstrümanlardan ilham alan el yapımı ayaklı lambader, pirinç üzeri altın kaplama olup sekiz spotuyla yumuşak bir aydınlatma imkânı sağlıyor. Bulunduğu mekâna sofistike bir hava katan lambader, dünyaca ünlü aydınlatma ve tasarım objelerinin yer aldığı Haaz mağazalarında 2.900 Euro'ya alıcı buluyor.

12

12. Çarpıcı petek
Hollywood yıldızlarının vazgeçemediği ayakkabı markası Gianvito Rossi, yeni koleksiyonunda bantlı "stiletto"lara geniş yer verdi. Koleksiyonun en gözde parçası ise zarif bal peteği desenli siyah süet sandalet oldu. 10,5 cm topuğu ve ince deri astarı ile şık ve beklenmedik derecede konforlu olan bu model 1.450 dolardan satışa sunuldu.

14

13

13. Adler'in Sol anahtarı
Tasarımlarında Doğu ve Batı'nın karakteristik çizgilerini sentezleyen Adler, son koleksiyonu "Sol Anahtarı" ile bir kez daha hayranlarının beğenisini kazandı. Kelimelerle anlatılamayanların müzikle ifadesinden ilham alan Sol Anahtarı Koleksiyonu yüzlerce pırlantayı yüksek kaliteli zümrütlerle buluşturuyor. Ünlü yıldızların ve kraliyet ailelerinin kullandığı Adler mücevherlerinin ilk satış noktası, 1886'da İstanbul Tünel'deki bir pasajda açılmış olsa da bu mağazanın 1972'de kapanmasından sonra Türkiye'de mağazası bulunmuyor. Adler mücevherlerine artık Cenevre, Londra, Gstaad ve Hong Kong'daki mağazalardan ulaşılabiliyor.

14. Prada'nın yeni adresi
Rei Kawakubo'nun sınırları zorlayan konsept mağazalarının Londra ve Tokyo'dan sonraki üçüncü adresi olan New York Dover Street Market'ta Prada için özel tasarlanan alan göz kamaştırıyor. 30. Cadde ile Lexington Bulvarı'nın kesişme noktasındaki bu Neoklasik tarzdaki New York binasının 7. katında Prada'ya ayrılan alanda kıyafet, aksesuar ve ayakkabılardan oluşan özel ürünler, Prada Dover Street Market New York etiketiyle sunuluyor. Ayrıca Gabriel Specter tarafından hazırlanan sunum mankenleri de epey ilgi çekiyor.

15. D&G'den antik İtalyan işlemeciliğine övgü
Yeni sezonda antik altın işleme tekniklerinden ilham alarak defilelerinde mücevher görünümlü ayakkabı, kıyafet ve aksesuarlar sergileyen Dolce&Gabbana, "Filigrana" isimli koleksiyonundaki gözlüklerde geleneksel İtalyan Barok'unun çizgilerini yansıtıyor. Ustalar tarafından elde işlenen ve narin filigrana çiçekleri ile süslenen koleksiyonda yer alan ve yuvarlak hatlarıyla öne çıkan "DG 2134", degrade kahverengi ve altın rengi aynalı gözlük camları ile en çok rağbet gören model.

16. Müzikle buluşan tasarım
2006'da New Jersey'de kurulan ve günümüze kadar yaptıkları birbirinden etkileyici havuz tasarımlarıyla 60'ın üzerinde ödüle layık görülen Cipriano Landscape Design & Custom Swimming Pools, kısa süre önce spa olarak kullanılan bir malikânenin bahçesi için tasarladığı Stradivarius keman şeklindeki havuzla yine şaşırttı. Projesiyle orijinal bir kemanda yer alan tüm detayları havuza taşıyan mimar William Moore, gerçek bir keman görüntüsü yakalamak için havuzda kahverengi mermer kullandı. Geceleri dışardan gelen müzik sesiyle senkronize harekete geçen aydınlatmalarla ışıklandırılan havuz, "wireless" teknolojisiyle havuz içinde müzik dinlenmesine olanak sağlıyor.

15

16

Yapı Kredi Yayınları'ndan yeni çıkanlar...

SESSİZ EV

Gençlik dönemi eserlerinden Sessiz Ev'de Orhan Pamuk, dağılmakta olan bir ailenin hikâyesi üzerinden Cumhuriyet ve modernleşme tarihimizin barındırdığı gizli çatışmaları ve şiddeti romanına konu ediyor. Yazar, yayımlanışından 30 yıl sonra Yapı Kredi Yayınları tarafından yapılan yeni baskıda romana bölüm başlıkları ekledi ve anlatıda bazı düzeltmeler yaparak kitabı yeni okurlar için daha okunaklı hale getirdi.

Sessiz Ev
Orhan Pamuk
304 sayfa

HİTİTLER

Yaklaşık 450 sene boyunca varlıklarını ve devlet yapılarını devam ettiren Hititler, dünyanın en eski ve görkemli uygarlıklarından birini kurduğu gibi birçok ilke de imza attı. Anadolu'da devletleşme sürecini başlatan bu toplumu, dünyanın en yetkin bilim insanları ele aldı. Hititlerle ilgili merak ettiğiniz birçok sorunun yanıtını bu kitap veriyor.

Hititler
Hazırlayanlar:
Meltem Doğan Alparslan - Metin Alparslan
595 sayfa

ÖYKÜ UÇLARI

"Konstantiniyye Üçlemesi" ile büyük beğeni toplayan, ne yazık ki 23 Mart 2011'de aramızdan ayrılan Ali Teoman'ın YKY'ye emanet ettiği dosyalardan "Öykü Uçları" da raflardaki yerini aldı. "Çok çok kısa öyküler"den oluşan kitap yazarın sekizinci ve son öykü kitabı. Kendine özgü öyküleme biçimlerinin peşinden ayrılmamasıyla tanınan yazar, ardında bıraktığı metinlerle de öykücülüğümüze yepyeni yapılar kazandırmayı sürdürüyor.

Öykü Uçları
Ali Teoman
64 sayfa

YALNIZ SENİ ARIYORUM

Garip akımının ustası Orhan Veli, doğumunun yüzüncü yılında Nahit Hanım'a yazdığı mektuplarla gündeme geliyor. 1950'de 36 yaşındayken talihsiz bir şekilde hayatını kaybeden şairin 1947-1950 yılları arasında yazdığı aşk mektupları, yetmiş yıldır edebiyat ortamlarında konuşulan bir aşkın belgeleri niteliğinde. Yapı Kredi Yayınları tarafından "Yalnız Seni Arıyorum" başlığı altında kitaplaştırılan mektuplar, karton kapaklı normal baskısının yanı sıra mektupların eski harfli el yazılı nüshalarını da içeren renkli özel baskısıyla da raflardaki yerini aldı.

Yalnız Seni Arıyorum
Orhan Veli
160 sayfa

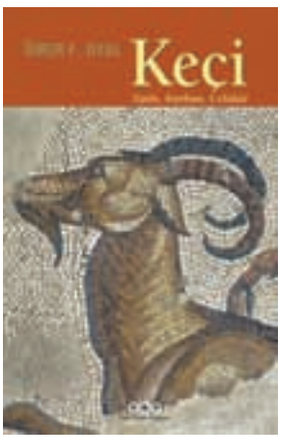

KEÇİ

Ömer F. Oyal'ın "Keçi - Zanlı, Kurban, Cefakâr" kitabı, mitolojiden halk kültürüne, yetiştiricilikten sanata keçi hakkında her şeyi bir araya getiriyor. İnsanın en eski dostlarından, ilk evcilleştirilen hayvanlardan biri olan keçinin inatçı, başına buyruk, bazen de anlaşılmaz karakterine değinen anlatı, değerli bir araştırma ürünü olarak dikkat çekiyor.

Keçi
Ömer F. Oyal
192 sayfa

Amerikan Hastanesi
Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Bölümü

Güzel bir güne, daha güzel uyanmak!

çhetto

Vehbi Koç Vakfı

Güzelbahçe Sokak, No: 20 Nişantaşı, 34365 İstanbul / Türkiye
Telefon: 444 3 777 Faks: 0 (212) 311 21 90
Web site: www.amerikanhastanesi.org e-posta: info@amerikanhastanesi.org

AMERİKAN HASTANESİ

adres

360
♦ Doğa dostu ve eğlenceli
W: meb-rure.com
T: mebrure_design
F: mebruredesign
P: mebruredesign
♦ Denizin altında bir oda
W: themantaresort.com
F: themantaresort
♦ Şapka çıkartan tasarımlar
W: hallwylskamuseet.se
T: hallwylska
F: Hallwylskamuseet
Y: HallwylskaMuseet
♦ Etkileyici tasarım
W: amprogetti.it
♦ Yirmi yıllık tasarım yolculuğu
W: elacindoruknazanpak.com

Bir tasarım dehası Karim Rashid
W: karimrashid.com
T: karim_design

Asalet timsali "Emily" İstanbul'da
W: rolls-roycemotorcars.com
T: rollsroycecars
F: rollsroycemotorcars
P: rollsroycecars

"Save the date"
♦ Mariinsky
W: mariinsky.ru
T: mariinskyen
F: mariinsky.theatre
Y: mariinskyen
P: mariinsky
♦ Brengenz
W: bregenzerfestspiele.com
F: bregenzerfestspiele
♦ Teatre Principal
W: teatreprincipalbcn.com
I: teatreprincipal
♦ Esplanade
W: esplanade.com
♦ Sydney Opera House
W: sydneyoperahouse.com
T: sydoperahouse
F: sydneyoperahouse
Y: sydneyoperahouse
I: sydneyoperahouse
♦ Shakespeare's Globe
W: shakespearesglobe.com
T: The_Globe
F: ShakespearesGlobe
Y: ShakespearesGlobe
P: theglobe
I: the_globe

Yüzer-kent Lilypad
W: vincent.callebaut.org

Gurme Sohbetler: Sunset Grill & Bar
♦ Sunset Grill & Bar
W: sunsetgrillbar.com
T: SunsetGrillBar
F: sunsetgrillbar
P: sunsetistanbul
♦ Elif Tapan
W: mutlumutfak.com
T: Mutlu_Mutfak
F: MUTLU-MUTFAK
B: mutlu-mutfak.blogspot.com
I: mutlumutfak
♦ Günseli Kato
T: GunseliKato

Tabağınızdaki Lüks
♦ Serendipity3
W: serendipity3.com
T: Serendipity_3
F: serendipity3
♦ New York Le Parker Meridien Hotel
W: parkermeridien.com
T: ParkerMeridien
F: leparkermeridien
♦ Domenico Crolla
W: crolla.com
T: bellanapolinews
F: domenico.crolla
♦ Bling H2O
W: blingh2o.com
♦ Karat Chef
W: karatchef.com
F: KaratChef
♦ Westin Hotel
W: westinny.com
T: NORMASNYC
F: westinnewyork
F: normasny
♦ Hubert Keller
W: hubertkeller.com
W: mandalaybay.com
♦ Charlie Bigham
W: bighams.com
T: charliebighams

Baharı müjdeleyen trendler
♦ Altuzarra
W: altuzarra.com
T: ALTUZARRASTUDIO
F: ALTUZARRASTUDIO
I: altuzarrastudio
♦ Creatures of the Wind
W: creaturesofthewind.com
♦ Roberto Cavalli
W: robertocavalli.com
T: roberto_cavalli
F: RobertoCavalli
Y: RobertoCavalli
P: robertocavalli
I: roberto_cavalli
♦ Lanvin
W: lanvin.com
T: LANVINofficial
F: LANVINofficial
Y: LANVINtube
P: lanvinofficial
♦ Tory Burch
W: toryburch.com
T: toryburch
F: toryburch
Y: toryburch
P: ToryBurch
♦ Valentino
W: valentino.com
T: MaisonValentino
F: valentino
Y: valentino
P: valentino
I: maisonvalentino
♦ Dolce&Gabbana
W: Dolce&Gabbana
T: dolcegabbana
F: DolceGabbana
Y: dolcegabbanachannel
P: dolcegabbana
♦ Hermes
W: hermes.com
T: hermes
F: hermes
Y: hermesofficial
I: hermes
♦ Oscar de la Renta
W: oscardelarenta.com
T: OscarPRGirl
F: oscardelarenta
Y: OscardelaRentaTV
P: oscarprgirl
♦ Marni
W: marni.com
F: Marni-Official
Y: MarniVirtualStore
♦ Chanel
W: chanel.com
T: chanel
F: chanel
Y: chanel
♦ Balmain
W: balmain.com
T: balmain
F: balmainparis
♦ Nina Ricci
W: ninaricci.com
F: ninaricci
Y: NinaRicci
♦ Carven
W: carven.com
♦ Burberry Prorsum
W: us.burberry.com
♦ Christian Dior
W: dior.com
T: dior
F: Dior
♦ Erdem
W: erdem.com
♦ Aqualino Rimondi
W: Aqualino Rimondi
Y: AquilanoRimondi
♦ Prada
W: prada.com
T: prada
F: prada
Y: prada
I: prada
♦ Prabal Grung
W: prabalgurung.com
T: prabalgurung
F: PrabalGurung
♦ Céline
W: celine.com

Web adresi (W), Twitter (T), Facebook (F), Blog (B), Youtube (Y), Pinterest (P), Instagram (I)

jeep.com.tr

GÖR VE GÖRÜN.

YENİ JEEP® GRAND CHEROKEE. INNOVATION BROUGHT US HERE.

Grand Cherokee şimdi Bi-Xenon led ön farlar, 3.0L 250 HP V6 Dizel, 8 ileri otomatik vites, Türkçe navigasyon, Selec-Terrain® sistemi, 8.4 inç dokunmatik ekran, ParkView™ geri görüş kamerası ile Jeep® Showroom'larında.

Jeep®, Chrysler Group LLC.'nin tescilli markasıdır. Jeep® Grand Cherokee'nin ortalama yakıt tüketimi 7.5 lt/100 km, CO_2 emisyon değeri ise 198 g/km'dir.

Jeep®

Koç

444 Jeep®

Hizmette sınır yoktur.

Okuyan her çocuk bizim için başrolde.

2006 yılında TEGV ile başlattığımız "Okuyorum Oynuyorum" Projesi, bugüne kadar 100 binden fazla çocuğu hem kitaplarla hem sahnelerle buluşturdu. Okudukları kitapları sahneye koyan minikler, gün geldi en sevdikleri yazarlarla tanıştılar, gün geldi ünlü oyuncularla aynı sahneyi paylaştılar. Türkiye çapında 100 binden fazla çocuk, artık okumayı seviyor. Onlar okudukça, Türkiye'nin geleceği aydınlanıyor.

okuyorum oynuyorum

TÜRKİYE EĞİTİM GÖNÜLLÜLERİ VAKFI

yapikredi.com.tr
444 0 444

yapikredi

YapıKredi